

KORUS

WellFare – Nordisk forskningssenter
for livskvalitet og sosial bærekraft

Oppsøkende tjenester for barn og unge

- en kunnskapsoppsummering

Kristina Bakke Åkerblom, Ottar Ness, Solvor Solhaug, Lene Elisabeth
Bertheussen, Magnus Rom Jensen og Dina von Heimburg

NTNU WellFare:
Nordisk forskningssenter for livskvalitet og sosial bærekraft
Institutt for pedagogikk og livslang læring
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
7491 Trondheim

ISSN-nummer: ISSN 2535-714X

Anbefalt sitering av rapporten:
Åkerblom, K. B., Ness, O., Solhaug, S., Bertheussen, L. E.,
Jensen, M. R. & Heimburg, D. v. (2026). Oppsøkende tjenester
for barn og unge: en kunnskapsoppsummering. NTNU IPLs
rapportserie 16/26

NTNU IPLs rapportside:
<https://www.ntnu.no/ipl/ipls-rapportserie>

Alle foto: Elliott Calleja, Johannes Ramos, Viltè Banyte &
Yousef Hagen Rifay. Filmlærer Barbara H. Schmitt,
Kongsberg Kulturskole, Kongsberg Kommune

Layout: Kristin Solhaug Næss,
NTNU WellFare

Forord

Våren 2025 fikk NTNU WellFare: Nordisk forskningssenter for livskvalitet og sosial bærekraft, ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), i oppdrag av Oslo kommune – Velferdsetaten (KORUS) å utarbeide en kunnskapsoppsummering om oppsøkende tjenester for barn og unge (10–25 år) i utsatte livssituasjoner. Denne kunnskapsoppsummeringen er utviklet som del av satsingen på et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk, etablert gjennom KORUS på oppdrag fra Helsedirektoratet, med mål om mer likeverdige og ungdomsvennlige tjenester på tvers av landet.

Vi vil takke oppdragsgiver for et viktig og meningsfullt oppdrag, for tillit og for konstruktive innspill underveis i prosjektperioden. Vi vil også rette en stor takk til alle som har bidratt med erfaringer og refleksjoner gjennom ekspertintervjuer og valideringsworkshoper, samt ungdommer som har delt perspektiver på hva som kjennetegner tilgjengelige, trygge og relevante oppsøkende tilbud.

Sist, men ikke minst, takker vi samarbeidsaktører i KORUS-systemet og tilknyttede fag- og praksisnettverk som har bidratt til å forankre arbeidet i feltets behov, språk og virkelighet. Forfatterne er alene ansvarlige for rapportens innhold, og for eventuelle feil eller mangler.

Trondheim, 16. Januar 2026

Kristina Bakke Åkerblom, Ottar Ness, Solvor Solhaug, Lene Elisabeth Bertheussen,
Magnus Rom Jensen og Dina von Heimburg

Sammendrag

Rapporten "Oppsøkende tjenester for barn og unge: en kunnskapsoppsummering" sammenstiller og analyserer kunnskap om oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge (10–25 år) i utsatte livssituasjoner i norsk, nordisk og internasjonal sammenheng. Utgangspunktet er at oppsøkende arbeid er et etablert, men samtidig fragmentert og variert praksisfelt, der mange ulike tjenester, prosjekter og modeller eksisterer uten en helhetlig og systematisk oversikt over forståelser, organisering, metodikk og virkninger. Rapporten er utviklet som del av oppdraget om å styrke kunnskapsgrunnlaget for et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk, med mål om mer likeverdige og ungdomsvennlige tjenester. Formålet er å oppsummere og analysere forskning og erfaringskunnskap om (1) typer oppsøkende tjenester og metodikker, (2) organisering og lokalisering, (3) begreper og definisjoner (inkludert outreach work og detached youth work), (4) rapporterte resultater/erfaringer på ulike nivå, samt (5) kunnskapshull og implikasjoner for norsk kontekst.

Metodisk bygger prosjektet på en flerkomponent tilnærming: en systematisk litteraturgjennomgang (scoping review) kombinert med målrettede ekspertintervjuer og valideringsworkshoper med ungdom og fagpersoner.

Funnene viser at oppsøkende arbeid omfatter mange praksiser (fra gatenært arbeid til digitale former), men at en metodisk kjerne går igjen: relasjonsbasert arbeid er fundamentet for mandatet om å etablere kontakt, initiere sosial endring og tilby sosial støtte. Rapporten beskriver hvordan dette ofte skjer som «randarbeid» i gråsoner utenfor formelle strukturer for å bygge og vedlikeholde kontinuerlig tillit og trygghet. Samtidig peker både ekspert - og litteraturfunn på betydelig begrepsmessig uklarhet og behov for avgrensning. Særlig gjelder dette praksiser der «oppsøkende» reduseres til oppfølging/behandling av ungdom som allerede er inne i tjenester, noe som kan svekke metodikkens integritet.

Når det gjelder virkninger, beskrives gjennomgående positive erfaringer knyttet til økt trygghet, mestring og tilgang til støtte. Effektene framstår særlig tydelige på individnivå - som endringer i den enkeltes opplevelse av håp, mestring og handlingsrom (f.eks. å klare skole, jobb, førerkort, eller å søke hjelp) - og på relasjonsnivå, der den

tillitsbaserte kontakten mellom ungdom og oppsøker (og ofte brobyggingen videre til andre voksne/tjenester) ser ut til å være en nøkkelmekanisme for endring. I noen studier og erfaringskilder spores også virkninger på lokalsamfunnsnivå, gjennom økt tilhørighet og forebyggende effekter. Dokumentasjonen av systemnivåeffekter og langtidsutfall er derimot svakere, blant annet fordi mange tiltak har korte tidshorisonter og fordi måle- og styringslogikker i begrenset grad fanger relasjonelle prosesser. Et tilleggspoeng er at feltet fremstår preget av stor variasjon i kartlegging og rapportering, og at egenevaluering ofte er lite systematisert, noe som gjør det vanskelig å sammenligne erfaringer og bygge opp kumulativ kunnskap om hva som virker - for hvem, og under hvilke betingelser.

I diskusjonen løfter rapporten et sentralt spenningsfelt mellom relasjonell metodikk og strukturelle betingelser som fragmentering, silotenking og målstyring, og bruker et rammeverk som tydeliggjør hvordan betingelser, erfaringer (inkludert betydningsfullhet/mattering) og virkninger henger sammen. I syntesen argumenteres det for at videre utvikling i Norge først og fremst handler om å beskytte og forankre den relasjonelle kjernen - ikke om å «finne opp» nye metoder. Rapporten foreslår også en presisering av definisjonen av oppsøkende arbeid, der en genuin og tillitsbasert relasjon forstås som selve fundamentet for all metodisk praksis, og som nøkkelen til å fremme ungdommens livskvalitet og samfunnsdeltakelse. Anbefalingene vektlegger blant annet å prioritere den relasjonelle grunnmuren som et systemisk beskyttet metodisk valg, styrke tjenestens troverdighet, representativitet og legitimitet, og styrke nasjonal/strukturell forankring (bl.a. inspirert av finske modeller for lovforankring og standardisering). Videre foreslås et tydeligere mandat for brobygging mellom tjenester, samt å utvikle robuste, langsiktige tjenester med både fysisk og digital tilstedeværelse.

Nøkkelord: barn og unge (10–25 år), detached youth work, digitalt oppsøkende arbeid, erfaringskompetanse, hybrid oppsøkende arbeid, lavterskeltjenester, mattering/betydningsfullhet, oppsøkende arbeid, organisering og styring (fragmentering/silo), outreach work, randarbeid (fringe work), relasjonsbasert arbeid og tillit, ressursfokus, utsatte livssituasjoner.

Abstract

This report "Outreach Services for Children and Young People: a knowledge review" compiles and analyses knowledge on outreach work targeting children and young people (10–25 years) in vulnerable life situations, in Norwegian, Nordic, and international contexts. The point of departure is that outreach work is an established yet fragmented and highly varied field of practice, where many different services, projects, and models exist without an overarching and systematic overview of understandings, organisation, methods, and effects. The report was developed as part of a mandate to strengthen the knowledge base for a national competence environment for outreach methodology, with the aim of achieving more equitable and youth-friendly services. The purpose is to summarise and analyse research and practice-based knowledge concerning (1) types of outreach services and methodologies, (2) organisation and location, (3) concepts and definitions (including outreach work and detached youth work), (4) reported outcomes/experiences across different levels, and (5) knowledge gaps and implications for the Norwegian context.

Methodologically, the project draws on a multi-component approach: a systematic literature review (scoping review) combined with targeted expert interviews and validation workshops with young people and practitioners.

The findings show that outreach work encompasses many practices (from street-based work to digital forms), yet a recurring methodological core stands out: relational work is the foundation for the mandate to establish contact, initiate social change, and provide social support. The report describes how this often takes place as "fringe work" in grey zones outside formal structures in order to build and sustain continuous trust and safety. At the same time, both the expert input and the literature point to substantial conceptual ambiguity and a need for clearer boundaries. This is particularly relevant for practices where "outreach" is reduced to follow-up/treatment of young people who are already engaged with services, which may undermine the integrity of the methodology.

Regarding effects, the literature and experience-based accounts consistently describe positive experiences related to increased safety, coping, and access to support. The effects appear especially clear at the individual level - as changes in the person's experience of hope, coping, and room for action (e.g., managing school, employment, obtaining a driver's licence, or seeking help) - and at

the relational level, where the trust-based connection between the young person and the outreach worker (often combined with bridging to other adults/services) seems to function as a key mechanism for change. Some studies and practice accounts also indicate effects at the community level through increased belonging and preventive impacts. However, documentation of system-level effects and long-term outcomes is weaker, partly because many initiatives operate with short time horizons and because measurement and governance logics only to a limited extent capture relational processes. An additional point is that the field is characterised by substantial variation in mapping and reporting, and that self-evaluation is often insufficiently systematic, making it difficult to compare experiences and build cumulative knowledge about what works - for whom, and under what conditions.

In the discussion, the report highlights a central tension between relational methodology and structural conditions such as fragmentation, silo thinking, and performance management. It employs a framework that clarifies how conditions, experiences (including meaningfulness/mattering), and outcomes are interconnected. In the synthesis, it is argued that further development in Norway is primarily about protecting and embedding the relational core - not about "inventing" new methods. The report also proposes a more precise definition of outreach work, where a genuine, trust-based relationship is understood as a prerequisite for all methodological practice and as a key to promoting quality of life and social participation. The recommendations emphasise, among other things, prioritising the relational foundation as a systemically protected methodological choice, strengthen the service's credibility, representativity and legitimacy, strengthening national/structural anchoring (including inspiration from Finnish models of legal anchoring and standardisation), and developing robust, long-term services with both physical and digital presence.

Keywords: Children and young people (10–25 years), Digital outreach work, Hybrid outreach work, Outreach work, Detached youth work, Fringe work, Lived-experience expertise, Mattering/meaningfulness, Organisation and governance (fragmentation/silos), Relational work and trust, Resource orientation, Vulnerable life situations, Youth-friendly low-threshold services.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
Innhold	6
1 Innledning	8
1.1 Målgruppe og utfordringsbilde	9
1.2 Begrepsavklaringer	9
1.3 Oppsøkende arbeid i nordisk og internasjonal forskning	11
1.4 Kunnskapshull og begrunnelse for dette forskningsprosjektet	13
1.5 Formål og forskningsspørsmål	14
1.6 Rapportens oppbygning	15
2 Metode og gjennomføring	16
2.1 Forskningsdesign og arbeidspakker	16
2.2 Arbeidspakke 1: Ekspertintervjuer	17
2.3 Arbeidspakke 2: Systematisk litteraturgjennomgang - scoping review	18
2.4 Arbeidspakke 3: Valideringsworkshoper	25
2.5 Brukermedvirkning	26
2.6 Etiske vurderinger og personvern	26
3 Presentasjon av funn	28
3.1 Funn fra ekspertintervjuer	28
3.2 Funn fra litteraturgjennomgangen	31
3.3 Funn fra valideringsworkshoper	35
3.4 Funn fra referansegruppen for satsingen på oppsøkende tjenester	36
4 Oppsøkende metodikk og praksis	38
4.1 Innledning og rammeverk for funn	38
4.2 Litteratur med hovedvekt på etablering av kontakt (pilar 1)	38
4.3 Litteratur med hovedvekt på initiering av sosial endring (pilar 2)	40
4.4 Litteratur med hovedvekt på sosial støtte og oppfølging (pilar 3)	41
4.5 Kjennetegn ved metodikk og relasjonsbasert arbeid	42
5 Diskusjon: Spenninger mellom metodikk og system	46
5.1 Betingelser	47
5.2 Opplevelser	49
5.3 Virkninger	50
5.4 Vurdering av Anderssons definisjon i lys av funnene	51
6 Fra funn til handling	54
6.1 Oppsummering av funn	54
6.2 Implikasjoner og konkrete anbefalinger for faglig praksis	56
6.3 Implikasjoner for organisering og styring: fra fragmentering til forankring	57
6.4 Implikasjoner for metodikk og teori: en ny definisjonsramme	57
6.5 Forslag til videre forskning	58
Referanser	60

Slik leser du rapporten

For å gjøre innholdet lett tilgjengelig, er de viktigste hovedpoengene oppsummert med **uthevet tekst** (eller tekst i ulik farge) underveis i de ulike kapitlene. Dette er gjort for å hjelpe leseren med å navigere raskt i teksten og fange opp det viktigste innholdet.

1 Innledning

Oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner er et etablert, men fragmentert og variert praksisfelt i norsk og nordisk velferdspolitik. Det finnes mange tjenester, prosjekter og modeller, men ingen helhetlig kunnskapsoversikt som systematisk beskriver hvordan oppsøkende arbeid forstås, organiseres og praktiseres, og hvordan dette påvirker barn og unges livssituasjon og rettigheter.

Samtidig har det de siste årene kommet tydelige politiske føringer om å styrke tidlig innsats og forebyggende arbeid på rus- og psykisk helsefeltet, og å utvikle mer tilgjengelige og ungdomsvennlige tjenester. Oppsøkende arbeid løftes frem som et sentralt virkemiddel for å nå barn og unge som ikke fanges opp av tradisjonelle tjenester, eller som av ulike grunner ikke oppsøker hjelp selv (Katznelson et al., 2020; Pettersen, 2019).

Med dette som bakgrunn har Kompetansesenter for rusfeltet (KORUS), fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å etablere et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk. Oppdraget inngår i den nasjonale opptrappingsplanen for psykisk helse og i forebyggings- og behandlingsreformen på rusfeltet. Mens etableringen i oppstartsfasen har vært finansiert gjennom øremerkede tilskudd, blir satsingen fra 2026 en integrert del av de faste rammeoverføringene til KORUS-ene. Satsingen er et samarbeid på tvers av de 7 KORUS-ene, og ledes av KORUS Oslo. Hovedmålet er å utvikle og iverksette likeverdige, kunnskapsbaserte og ungdomsvennlige oppsøkende tjenester som kan forebygge frafall, sosial eksklusjon samt rus- og psykiske helseproblemer hos barn og unge.

Et nasjonalt kompetansemiljø skal bidra til å samle, systematisere og utvikle kunnskap om oppsøkende arbeid, og støtte kommuner og tjenester i å ta i bruk og videreutvikle oppsøkende metodikk. Gjennom nasjonale og regionale fagnettverk skal kompetansemiljøet bidra til erfaringsdeling, metodestøtte og felles faglig utvikling. Det skal også bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget for politikkkutforming og tjenesteutvikling på feltet.

Som del av dette oppdraget er det utarbeides en kunnskapsoppsummering som kartlegger og analyserer eksisterende kunnskap om oppsøkende

metodikk og tjenester rettet mot barn og unge. Kunnskapsoppsummeringen identifiserer norsk og internasjonal forskning, med særlig vekt på nordiske erfaringer; inkluderer kunnskap om organisering, arbeidsformer og kompetansebehov; har fokus på barn og unge (10–25 år) i utsatte livssituasjoner; dekker de internasjonale retningene outreach work og detached youth work; og omfatter både forskning, «grå» litteratur og brukerkunnskap.

Denne rapporten er svarer på dette oppdraget. Forskningsprosjektet er organisert som et samarbeid mellom NTNU WellFare: Nordisk forskningssenter for livskvalitet og sosial bærekraft, KORUS og nasjonale fag- og praksisnettverk, og bygger på en systematisk litteraturgjennomgang (scoping review), kombinert med ekspertintervjuer og valideringsworkshoper med ungdom og fagpersoner.

Rapporten gir en samlet fremstilling av forskning og erfaringer knyttet til oppsøkende arbeid for barn og unge, med vekt på kontekst, organisering og metodikk.

1.1 Målgruppe og utfordringsbilde

I denne rapporten er oppsøkende arbeid særlig rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner, definert som unge i alderen 10–25 år som lever med ulike kombinasjoner av sosiale, økonomiske og helsemessige belastninger. Internasjonal forskning bruker ofte begrepet «young people with complex needs» om ungdom som både har psykiske helseutfordringer og ulike former for sosial sårbarhet, og som mottar tjenester fra flere velferdsaktører samtidig (Almqvist & Lassinantti, 2018).

Almqvist og Lassinantti (2018) viser at unge med komplekse behov ofte lever med en kombinasjon av psykisk uhelse, skolefravær, arbeidsledighet, bostedsløshet, erfaringer med barneverntiltak, rusmiddelbruk og kriminalitet. Denne gruppen har ofte omfattende kontakt med ulike tjenester, men opplever likevel mangel på sammenheng, forutsigbarhet og kvalitet i oppfølgingen.

Oppvekst- og familiesituasjon er ofte en sentral del av utfordringsbildet i målgruppen, både som ramme for forebygging og oppsøkende arbeid. Mange av barna og ungdommene lever med belastninger som kan omfatte vedvarende konflikter i hjemmet, utrygg omsorg eller omsorgssvikt, vold eller rus i familien, psykiske helseutfordringer hos foresatte, fattigdom og økonomisk stress, hyppige flyttinger/ustabil bostedsituasjon, eller svakt sosialt nettverk og begrenset støtte fra trygge voksne. Slike oppvekstbetingelser kan påvirke skolefungering, livskvalitet, psykisk helse og muligheten til å nyttiggjøre seg tjenester, og understreker behovet for helhetlig oppfølging som ser barnets/ungdommens situasjon i sammenheng med familie og nærmiljø.

I en norsk og nordisk kontekst fremheves oppsøkende arbeid som en viktig strategi for å nå «dem som ikke ber om hjelp selv», unge som av ulike grunner ikke bruker, eller ikke har nytte av, tradisjonelle tjenester (Katznelson et al., 2019; Pettersen, 2019). I en ny norsk fagbok om oppsøkende sosialt arbeid (Røkkum & Stenersen, 2026) formuleres det som en tilnærming for å nå barn og unge som i liten grad fanges opp av etablerte tjenester, og med dette tydeliggjøres det at ansvaret for kontakt ligger hos hjelpeapparatet og ikke hos ungdommen selv. Som et svar på dette ansvaret har de nordiske landene utviklet en rekke oppsøkende, ambulante og mobile lavterskeltjenester, der ansatte arbeider «på bortebane» i ungdoms egne miljøer og hverdagsarenaer, som gater, kjøpesentre, parker, skoler, fritidsklubber og digitale plattformer.

Dette forskningsprosjektet legger til grunn at barn og unge i utsatte livssituasjoner:

- har ulike typer og grader av behov
- ofte har behov for ulike kombinasjoner av og intensitet av oppfølging
- i mange tilfeller trenger samtidige forebyggende, behandlende, skadereduserende og rehabiliterende innsatser fra flere aktører

Samlet skaper dette høye krav til koordinering, fleksibilitet og relasjonelt arbeid på tvers av systemer og sektorer. Oppsøkende arbeid blir i denne sammenhengen både et supplement til, alternativ til, og noen ganger en korreksjon av, etablerte tjenester: et forsøk på å bygge bro mellom ungdommenes hverdagsliv og velferdssystemets strukturer.

1.2 Begrepsavklaringer

1.2.1 Oppsøkende arbeid

I denne rapporten brukes oppsøkende arbeid som en overordnet betegnelse for praksiser der oppsøkere:

- tar initiativ til kontakt med målgruppen i deres egne miljøer og hverdagsarenaer
- etablerer, opprettholder eller reetablerer relasjoner
- bidrar til at barn og unge får tilgang til relevante ressurser, støtte og rettigheter
- gir sosial støtte for å holde endringsprosessen i gang

Begrepet favner både forebyggende og skadereduserende innsatser, og inkluderer oppsøkende arbeid som utøves fra ulike sektorer og tjenester. Det er særlig den relasjonelle og sosialfaglige delen av oppsøkende arbeid vi løfter frem i denne rapporten, arbeid som handler om å bygge tillit, skape tilgjengelighet og koble barn og unge i utsatte

livssituasjoner til støtte, fellesskap og rettigheter. Annen type oppsøkende virksomhet er ofte mer snevert definert ut fra spesifikke, identifiserte behov hos bestemte målgrupper, for eksempel helserelaterte utfordringer, prostitusjon eller bostedsløshet, og organiseres gjerne med tydelige behandlings- eller kontrollformål. Disse variantene omtales der det er relevant, men er ikke hovedfokus for kunnskapsoppsummeringen.

1.2.2 Oppsøkende metodikk

Med oppsøkende metodikk sikter vi til de konkrete arbeidsformene, prinsippene og tilnærmingene som kjennetegner oppsøkende arbeid, uavhengig av hvordan tjenesten er organisert.

Dette inkluderer blant annet:

- systematisk, men fleksibel tilstedeværelse på arenaer der barn og unge befinner seg
- relasjonsbygging og tillitsarbeid som får gå over tid
- motivering, støtte og ledsaging
- brukermedvirkning og samskaping
- tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid
- aktivt arbeid med å gjøre tjenester mer tilgjengelige (tid, sted, språk, format)

Denne forståelsen av metodikkens kjerne hviler særlig på Andersons beskrivelse av det oppsøkende arbeidets egenart (2013), kombinert med et fokus på det som Grymonprez et al. (2017) betegner som tilgjengelighetspraksiser (practices of accessibility). Oppdraget handler dermed ikke bare om «å være der ungdom er», men også om å endre tjenestene slik at de faktisk oppleves tilgjengelige, relevante og trygge for ungdommene.

1.2.3 Oppsøkende tjenester og virksomheter

Oppsøkende tjenester eller oppsøkende virksomheter viser til formelt organiserte enheter som har oppsøkende arbeid som hovedoppgave, for eksempel uteseksjon, utekontakt, ungdomskontakt, oppsøkende ungdomsteam, ambulante rusteam og mobile lavterskeltilbud.

Oppsøkende metodikk kan samtidig være integrert i tjenester som ikke primært definerer seg som oppsøkende, for eksempel skolehelsetjeneste, barnevern, fritidsklubber og enkelte lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus. Denne rapporten inkluderer derfor både rene oppsøkende tjenester og tjenester der oppsøkende metodikk er en integrert del av virksomheten.

1.2.4 “Outreach work” og “detached youth work”

I internasjonal litteratur bruker man ofte «outreach work» som fellesbetegnelse på oppsøkende arbeid innen rus, psykisk helse, hjemløshet og ungdomsarbeid (Andersson, 2013; Fomiatti et al., 2023). I dette arbeider legges det vekt på å oppsøke og engasjere personer og grupper som man ikke når med, eller som ikke har nytte av, ordinære tilbud og tjenester.

«Detached youth work» brukes særlig når oppsøkere tar kontakt med barn og unge, på deres egne arenaer (gater, kjøpesentre, parker, digitale plattformer), og bygger relasjoner med dem for å kunne tilby hjelp og støtte (Andersson, 2010, s. 54). Distinksjonen mellom «outreach work» og «detached youth work» er ikke tydelig i internasjonal forskningslitteratur, og i denne rapporten har vi valgt å forstå begge deler som varianter av oppsøkende arbeid med barn og unge.

«Outreach work» brukes ofte som en felles betegnelse for en bredde av tilbud og kan oversettes til den generelle

I denne rapporten bygger vi på følgende definisjon av oppsøkende arbeid: “Oppsøkende arbeid er en kontaktskapende og ressursformidlende sosial praksis som rettes mot grupper som ofte er vanskelig å nå med andre midler, og som har behov for støtte som gjøres lett tilgjengelig, i miljøer og sammenhenger som oppsøkerne ikke organiserer eller kontrollerer” [Andersson, 2010 s. 68].

Denne definisjonen er valgt fordi den er implementert i sentrale nasjonale dokumenter og er anerkjent i den internasjonale faglitteraturen.

termen «oppøkende arbeid». Begrepet «detached youth work» viser i større grad til «oppøkende ungdomsarbeid», som i Norge utøves av Uteseksjoner/Utekontakter.

Selv om vi i denne rapporten forstår begge som varianter av oppøkende arbeid med barn og unge, tydeliggjør vi hvilke begreper de enkelte studiene bruker.

Andersson [2010] beskriver at den sentrale forskjellen mellom «outreach» og «detached work» ligger i mandatet: «outreach» er henvisende og formidlende [kontaktskapende], mens «detached youth work» er en selvstendig tilnærming som inkluderer direkte hjelp og støtte i tillegg til kontaktskaping.

1.3 Oppøkende arbeid i nordisk og internasjonal forskning

Oppøkende arbeid som begrep og praksis kan forstås på ulike måter. Som innledning til kunnskapsoppsummeringen redegjør vi kort for hvordan oppøkende arbeid beskrives i litteraturen, og hvilke potensialer og begrensninger som løftes frem.

1.3.1 Oppøkende arbeid som praksis

I internasjonal litteratur beskrives oppøkende arbeid (outreach work og detached youth work) som en etablert, men delvis underteoretisert del av sosialt arbeid (Andersson, 2013; Grymonprez et al., 2017a). Andersson (2013) identifiserer tre hovedoppgaver i oppøkende arbeid: (1) å etablere kontakt, (2) å initiere prosesser for sosial endring, og (3) å gi sosial støtte for å holde endringsprosesser i gang.

Et konkret eksempel er oppøkende arbeid på uteserveringer og i parker i sentrum på kvelds- og nattestid, der oppøkere ikke har kontroll over hvem som kommer og går, hvilke konflikter som oppstår, eller hvordan politi, vektere og andre voksne griper inn. Tilsvarende gjelder på kjøpesentre og kollektivknutepunkter, der ungdom samles i grupper, «henger», forhandler status og tilhørighet, eller havner i situasjoner preget av rus, økonomisk press eller småkriminalitet.

Også digitale arenaer, som spillplattformer, sosiale medier eller chattefora, er eksempler på rom der oppøkere trer inn i miljøer der de ikke selv definerer rammene. På tvers av disse settingene må de bygge relasjoner midt i støy, avbrytelser og skiftende sosiale konstellasjoner, samtidig som de kontinuerlig vurderer sikkerhet, grenser og når det er riktig å gripe inn, bli værende eller trekke seg tilbake (Andersson, 2013). Det er nettopp denne delen av oppøkende arbeid, den relasjonelle, fleksible og kontekstsensitive praksisen, som står i sentrum i denne kunnskapsoppsummeringen.

1.3.2 Praksiser for tilgjengelighet

I en europeisk kontekst viser Grymonprez et al. (2017) hvordan oppøkende arbeid kan forstås som en bevegelse fra å «forvalte tilgang» (managing access) til å utvikle «praksiser for tilgjengelighet» (practices of accessibility). I stedet for først og fremst å identifisere «riktige brukere» og motivere dem inn i eksisterende tjenester, arbeider oppøkere aktivt med å gjøre tjenester mer tilgjengelige, i tid, rom, språk og relasjoner. Det kan for eksempel innebære å legge møter til ungdommens egne arenaer og tidspunkt (på kvelden i parken, i stedet for på kontoret i arbeidstiden), å bli med som støtteperson i kontakt med NAV eller psykisk helsetjeneste, å oversette fag- og forvaltningsspråk til et mer forståelig ungdomsspråk, eller å justere regler og rutiner slik at unge kan komme uten timeavtale og bli møtt av kjent personale (Grymonprez et al., 2017). Slik flyttes oppmerksomheten fra «hvordan få ungdom inn i systemet» til «hvordan endre tjenestene slik at de faktisk er tilgjengelige og meningsfulle for ungdommene».

1.3.3 Det relasjonsbaserte oppfølgingsarbeidet

Sosial støtte og oppfølging er en integrert del av oppsøkernes overordnede mandat, og utgjør kjernen i Anderssons (2013) tredje hovedoppgave: å yte støtte for å holde endringsprosessen i gang. Denne støttefunksjonen kjennetegnes ved å være primært relasjonsdrevet og er betinget av at oppsøkerne har et utvidet handlingsrom til å bygge nødvendig tillit og trygghet.

Denne ofte uformelle praksisen, som foregår i ytterkantene av faste rammer og formelle rutiner, ble av Andersson (2018) introdusert som «fringe work». Vi har valgt å bruke betegnelsen «randarbeid», en oversettelse Andersson selv har uttrykt anerkjennelse for (personlig kommunikasjon 03.12.25). Randarbeidet, som dekker oppfølgingsarbeidet og den sosiale støtten, deles i to komplementære hovedfunksjoner (Andersson, 2018): det å møte marginaliserte unges elementære og konkrete behov (Relief Work), og det å mobilisere ungdommenes egne ressurser gjennom sosiale aktiviteter og grupper (Novel Work).

Gjennom disse arbeidsmåtene støttes ungdommene i å nå sine mål og få tilgang til goder og positive relasjoner i samfunnet.

1.3.4 Transformativt potensial og begrensninger

Grymonprez og Roose (2022) har drøftet det transformativt potensialet i oppsøkende arbeid der de belyser potensialer og begrensninger. De viser hvordan oppsøkende praksiser kan bidra til mer enn individuelt tilpasset hjelp, ved å:

- synliggjøre strukturelle barrierer (fattigdom, diskriminering, bostedsløshet, manglende rettigheter),
- skape nye samarbeidsformer mellom tjenester, frivillighet og lokalsamfunn, og
- støtte ungdommers kollektive handlingsrom og medborgerskap.

Samtidig advarer de mot at oppsøkende arbeid kan bli instrumentalisert, for eksempel ved at oppsøkere primært blir portvakter som skal «få ungdom inn i systemet», uten at de får reell mulighet til å påvirke hvordan systemene fungerer (Grymonprez et al., 2017a; Grymonprez & Roose, 2022). Et konkret eksempel på oppsøkende arbeid med transformativ ambisjon finnes i det amerikanske «Streetworker»-programmet i Lowell (Frattaroli et al., 2010).

Her arbeider oppsøkerne etter en «pyramidemodell», som integrerer tilstedeværelse og relasjonsbasert arbeid i ungdomsmiljøer, bruk av kriser som muligheter for kontakt og positiv utvikling, systematisk tilrettelegging for tilgang til ressurser (arbeid, skole, helsehjelp) og intensiv oppfølging over tid. Programmet inkluderer også en strukturert «fredsmeglingsprosess» («peacemaking process») og målrettet arbeid som både forebygger vold og gir unge en vei inn i politisk og samfunnsmessig deltakelse.

1.3.5 Ungdom, rus og oppsøkende tjenester

I en nyere litteraturgjennomgang oppsummerer Fomiatti og kolleger (2023) forskning på oppsøkende tjenester for unge med utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler.

De finner relativt få og metodisk heterogene studier, men identifiserer noen gjennomgående kjennetegn på «høy-kvalitets» ungdoms-outreach, blant annet:

- relasjoner preget av tillit, fleksibilitet og ikke-dømmende holdning
- arbeid i unges egne fysiske og digitale arenaer
- kultur- og kontekstsensitiv praksis, særlig overfor minoritetsungdom
- tverrfaglige team og tett kobling til andre tjenester
- varierende intensitet og langvarig oppfølging for unge med komplekse behov.

Randarbeidets to spor [Andersson, 2018]:

- **Praktisk hverdagshjelp [Relief Work]:** møter umiddelbare og konkrete behov.
- **Ressursfokusert oppfølging [Novel Work]:** mobiliserer egne ressurser gjennom aktiviteter og fellesskap.

Fomiatti et al. (2023) understreker samtidig at ungdoms rusbruk ofte er vevd sammen med tilhørighet, relasjoner, identitet og mestring, og ikke bare kan forstås gjennom en snever risikolinse. Dette utfordrer tjenester til å se ungdoms livssituasjon i sammenheng, og ikke redusere dem til «risikobærere» (Foster, 2013; Foster & Spencer, 2011; Mayock, 2005; Pilkington, 2007).

Samlet peker litteraturen på at oppsøkende arbeid rettet mot unge med utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler fungerer best når relasjons- og kontekstsensitiv praksis kombineres med strukturert samarbeid på systemnivå (Almqvist & Lassinantti, 2018; Andersson, 2013; Fomiatti et al., 2023).

1.4 Kunnskapshull og begrunnelse for dette forskningsprosjektet

Til tross for lange tradisjoner viser både Andersson (2013) og Oldeide et al. (2019) at oppsøkende arbeid er svakt systematisk dokumentert, særlig når det gjelder virkninger over tid og betydningen av ulike organisatoriske modeller. Almqvist og Lassinantti (2018) finner at det riktignok finnes mange studier som beskriver praksis overfor unge med komplekse behov, men at kunnskapsgrunnlaget er fragmentert, metodisk variert og i liten grad sammenstilt og derfor ikke gir tydelig retning for praksis og politikk. Fomiatti et al. (2023) peker på noe av det samme innen oppsøkende tjenester på rusfeltet: vi vet relativt mye om hvordan gode tjenester beskrives, men mindre om hvorfor, for hvem og under hvilke betingelser de virker.

Dette forskningsprosjektet fremhever derfor behovet for å:

- kartlegge bredden av eksisterende oppsøkende tilbud, metodikker og organisasjonsmodeller
- belyse fellestrekk og forskjeller på tvers av kommunestørrelse, geografi og demografi
- identifisere kunnskapshull, både tematisk, metodisk og i forhold til ulike ungdomsgrupper
- vurdere hvordan brukerperspektiver og erfaringskunnskap faktisk integreres i oppsøkende tjenester.

Med dette som bakgrunn er det et tydelig behov for en systematisk og bredt anlagt kunnskapsoppsummering som kan støtte utviklingen av et nasjonalt kompetansemiljø og mer likeverdige, ungdomsvennlige oppsøkende tjenester i Norge.

1.5 Formål og forskningsspørsmål

Formålet med dette forskningsprosjektet er å oppsummere og analysere nasjonal og internasjonal kunnskap om oppsøkende arbeid for barn og unge (10–25 år) i utsatte livssituasjoner, med særlig vekt på:

- kontekst og organisering av oppsøkende tjenester
- metodikk og arbeidsformer
- målgrupper, tilnærminger og resultater
- relevans og overførbarhet til norsk og nordisk velferdskontekst.

Med utgangspunkt i oppdraget og rammen for prosjektet belyser rapporten særlig følgende forskningsspørsmål:

- 1. Hvilke typer oppsøkende tjenester, tilnærminger og metodikker er beskrevet i nasjonal og internasjonal litteratur rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner?**
- 2. Hvordan er oppsøkende arbeid organisert og lokalisert, og hvilke betydninger har dette for tilgjengelighet og kvalitet?**
- 3. Hvilke begreper og definisjoner brukes om oppsøkende arbeid, og hvordan skiller litteraturen mellom oppsøkende metodikk, tjenester og virksomheter, inkludert outreach work og detached youth work?**
- 4. Hvilke resultater og erfaringer beskrives, for hvem, på hvilket nivå (individ, relasjon, lokalsamfunn, system) og med hvilke metodiske begrensninger?**
- 5. Hvilke kunnskapshull og utviklingsbehov identifiseres, og hvilke implikasjoner har dette for videre forskning, praksisutvikling og politikkutforming i Norge?**

1.6 Rapportens oppbygning

Rapporten er strukturert som følger:

- **Kapittel 1** (dette kapitlet) har gitt en introduksjon til rapporten, samt adressert begreper og definisjoner som brukes om oppsøkende arbeid. Kapitlet har også beskrevet hvordan litteraturen skiller mellom oppsøkende metodikk, tjenester og virksomheter, inkludert outreach work og detached youth work.
- **Kapittel 2** beskriver metode og gjennomføring av forskningsprosjektet, inkludert scoping review-tilnærmingen, søkestrategi, inklusjons- og eksklusjonskriterier, samt gjennomføring av ekspertintervjuer og valideringsworkshoper.
- **Kapittel 3** oppsummerer funn fra de gjennomførte delprosjektene. Det beskriver studiene fra litteraturgjennomgangen og presenterer funn knyttet til målgruppe, kontekst og organisering av oppsøkende arbeid.
- **Kapittel 4** utdyper oppsøkende metodikk og praksis, med eksempler på relasjonsbasert arbeid, tilgjengelighetspraksiser, tverrsektorielt samarbeid og brukermedvirkning.
- **Kapittel 5** diskuterer resultater og virkninger av oppsøkende arbeid. Deretter diskuteres funnene, og litteraturens metodiske styrker og svakheter vurderes.
- **Kapittel 6** løfter frem implikasjoner for norsk kontekst, peker på kunnskapshull og gir anbefalinger for videre utvikling av oppsøkende arbeid og det nasjonale kompetansemiljøet.

2 Metode og gjennomføring

Dette kapittelet beskriver forskningsdesignet og gjennomføringen av forskningsprosjektet «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner». Målet med prosjektet var å styrke kunnskapsgrunnlaget for oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i alderen 10–25 år i utsatte livssituasjoner.

Det metodiske opplegget bestod av en flerkomponent kunnskapsoppsummering som kombinerte:

- målrettede ekspertintervjuer
- en systematisk litteraturgjennomgang i form av en scoping review
- valideringsworkshoper med unge og sentrale aktører.

Til sammen ga disse komponentene både et bredt forskningsbasert oversiktsbilde og en sterk forankring i praksiserfaringer og brukerkunnskap. Kapittelet bygger på prosjektbeskrivelsen og den utviklede studieprotokollen for scoping reviewen.

2.1 Forskningsdesign og arbeidspakker

Prosjektet ble organisert som en flerkomponent kunnskapsoppsummering bestilt av KORUS/Helsedirektoratet. Arbeidet ble strukturert i tre arbeidspakker som samlet besvarte oppdragsgivers problemstillinger. Hovedtyngden i datagrunnlaget er fra litteraturgjennomgangen (arbeidspakke 2), mens ekspertintervjuer (arbeidspakke 1) og valideringsworkshoper (arbeidspakke 3) informerer og validerer funnene. Arbeidspakkene var gjensidig avhengige: Innsikter fra

ekspertintervjuene bidro til å spisse forskningsspørsmål, søkestrategi og inklusjonskriterier i scoping reviewen, mens funn fra både intervjuer og litteratur ble drøftet med ungdom og nøkkelaktører på feltet i valideringsworkshoper før de ble sammenfattet i endelig rapport.

Den systematiske litteraturgjennomgangen tok utgangspunkt i rammeverket til Arksey og O'Malley (2005) for scoping reviews og senere metodologiske videreutviklinger, og ble planlagt og rapportert i tråd med PRISMA-ScR-retningslinjene. Denne tilnærmingen var valgt fordi feltet for oppsøkende arbeid er konseptuelt sammensatt, preget av ulike fagtradisjoner og begreper, og fordi relevant kunnskap finnes både i forskningsartikler og i omfattende grå litteratur.

Det ble utarbeidet en egen studieprotokoll for scoping reviewen (Åkerblom et al., in review), der forskningsspørsmål, inklusjons- og eksklusjonskriterier, søkestrategi, plan for studieutvelgelse, dataekstraksjon og analyse var beskrevet. Protokollen ble registrert på protocols.io 16. november 2025 (DOI: 10.17504/protocols.io.q26g7nb31lwz/v1), og det ble planlagt at protokoll og data skulle gjøres offentlig tilgjengelig via NTNU etter publisering.

Arbeidspakke 1: Ekspertintervjuer

Målet var å identifisere gode og lovende praksiseksempler og å belyse behov, utfordringer og utviklingsmuligheter i dagens og framtidens oppsøkende tjenester for barn og unge.

Arbeidspakke 2: Systematisk litteraturgjennomgang (scoping review)

Målet var å kartlegge og systematisere nasjonal og internasjonal forskning og grå litteratur om oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner, samt identifisere kunnskapshull og metodiske skjevheter.

Arbeidspakke 3: Valideringsworkshoper og rapportering

Målet var å diskutere og kvalitetssikre funn fra arbeidspakke 1 og 2, vurdere relevans og overførbarhet til ulike kommunale kontekster, og videreutvikle anbefalinger i dialog med unge og nøkkelaktører.

2.2 Arbeidspakke 1: Ekspertintervjuer

2.2.1 Formål og forståelse av «eksperter»

Ekspertintervjuene hadde en dobbel funksjon: (1) å utvide prosjektgruppens kunnskaps- og forståelseshorisont om oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner, og (2) å gi et empirisk grunnlag for å målrette forskningsspørsmål, søkestrategi og inklusjonskriterier i scoping reviewen.

Ekspertene ble forstått bredt som personer med særlig innsikt i oppsøkende arbeid gjennom:

- forskning og kunnskapsutvikling
- praksis og tjenesteutvikling
- forvaltning og nasjonale satsinger
- brukermedvirkning og erfaringskompetanse
- arbeid i ideelle og frivillige organisasjoner.

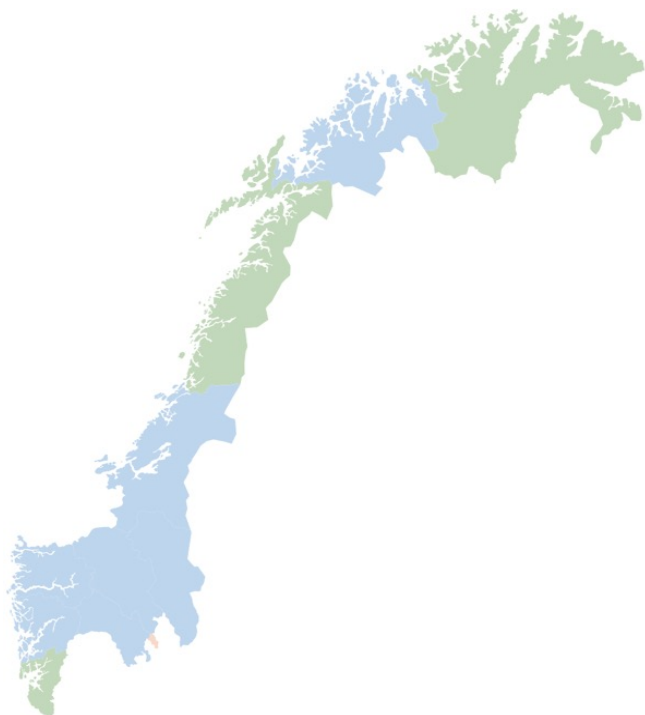
2.2.2 Rekruttering og utvalg

Rekrutteringen foregikk i samarbeid med oppdragsgiver. KORUS-ene fungerte som sentrale miljøer for å identifisere relevante eksperter i sine regioner.

Det ble lagt vekt på:

- variasjon mellom by og land
- nord-sør-perspektiver
- ulike kommunestørrelse og geografiske avstander
- forskjeller i organisering og forankring av oppsøkende arbeid
- variasjon i målgrupper (for eksempel rus, psykisk helse, skolefravall, kriminalitet, migrasjon) og faglige tilnærminger.

Til sammen deltok 16 eksperter, og det ble gjennomført 12 ekspertintervjuer (9 ble gjennomført digitalt og 3 fysisk). I ett intervju deltok to eksperter og i antallet inngår en fokusgruppe hvor 4 ungdommer deltok.

Figur 1. Deltakere i ekspertintervjuene

Deltakerne kommer fra by-kommuner og land-kommuner i nord, sør, øst og vest. Bildet til venstre illustrerer spredningen av deltakere. Grønt felt representerer 1 deltaker, blått felt 2, oransje 3 (Oslo) og hvite felt mangler deltakere. Dette ga grunnlag for å fange variasjon i hvordan oppsøkende arbeid ble organisert, begrunnet og praktisert i ulike deler av landet, og for å identifisere tjenester og modeller som ble vurdert som særlig gode eller lovende.

2.2.3 Datainnsamling

Intervjuene ble gjennomført som semistrukturerte samtaler, fysisk eller digitalt avhengig av deltakernes tilgjengelighet og praktiske forhold. Intervjuguiden (se vedlegg 3) ble utviklet med utgangspunkt i oppdragsbeskrivelsen, prosjektets forskningsspørsmål og den teoretiske litteraturen om oppsøkende tjenester og oppsøkende ungdomsarbeid.

Guiden omfattet blant annet:

- hvordan oppsøkende arbeid var organisert og begrunnet
- hvilke målgrupper som ble prioritert og hvordan de ble identifisert og rekruttert
- hvilke arbeidsformer, arenaer og samarbeidskonstellasjoner som inngikk
- erfaringer med hva som fungerte godt eller mindre godt
- vurderinger av utviklingsbehov og fremtidige utfordringer for oppsøkende arbeid.

Intervjuene ble tatt opp digitalt etter informert samtykke og senere transkribert for analyse.

2.2.4 Analyse

Analysen ble gjennomført som en tematisk, iterativ prosess inspirert av Braun og Clarke (2022). Forskergruppen leste først materialet for å få et helhetsinntrykk, identifiserte deretter meningsbærende enheter knyttet til målgrupper, organisering, arbeidsformer, erfaringer, barrierer og utviklingsbehov, og utviklet foreløpige tema som ble drøftet og nyansert i fellesskap.

Funnene fra ekspertintervjuene ble brukt til å:

- konkretisere forskningsspørsmålene i scoping reviewen
- justere søkestrategi og inklusjons- og eksklusjonskriterier
- gi eksempler og kontekst i resultat- og diskusjonskapitlene
- identifisere praksisfelt og tiltak som det var særlig viktig å fange opp i litteratursøket.

2.2.5 Metodiske refleksjoner

Rekrutteringen via KORUS-nettverket sikret tilgang til informanter med dyp innsikt og erfaring, men innebærer samtidig at utvalget i stor grad består av aktører med en etablert positiv holdning til det oppsøkende feltet. For å balansere dette ble det inkludert stemmer fra forskning, frivillig sektor og ungdom med erfaring fra ulike typer tjenester og oppfølgingsmodeller. Selv om bredden gir viktige perspektiver, er antallet informanter begrenset, og funnene må derfor forstås som illustrerende for sentrale tendenser i feltet heller enn som en dekkende oversikt over alle lokale variasjoner i organisering og praksis.

2.3 Arbeidspakke 2: Systematisk litteraturgjennomgang - scoping review

2.3.1 Design, protokoll og forskningsspørsmål

Arbeidspakke 2 bestod av en systematisk litteraturgjennomgang gjennomført som en scoping review. Scoping review-tilnærmingen var valgt for å kunne:

- gi en systematisk oversikt over hvilke typer oppsøkende arbeid, tjenester og programmer som finnes for barn og unge i utsatte livssituasjoner
- kartlegge hvordan oppsøkende arbeid (outreach og detached youth work) blir definert og forstått
- beskrive rapporterte utfall og erfaringer
- identifisere kunnskapshull og metodiske skjevheter.

Scoping reviewen fulgte rammeverket til Arksey og O'Malley (2005) (identifisere forskningsspørsmål, søke etter relevante studier, selektare studier, «charting» av data og syntese/rapportering), videreutviklet med nyere metodologiske anbefalinger og PRISMA-ScR-sjekklisten som er et veilednings- og rapporteringsverktøy for å sikre fullstendig og transparent rapportering av kartleggingsoversikter (scoping reviews) (Tricco et al., 2018). ScR står for «Scoping Reviews2», og PRISMA står for «Preferred Reporting Items for Systematic reviews and Meta-Analyses».

Det overordnede forskningsspørsmålet var formulert i protokollen som: «Hvilke former for oppsøkende arbeid og aktiviteter finnes for barn og unge i utsatte livssituasjoner (10–25 år), hva ser ut til å fungere, og hva kan videreutvikles?» I tillegg hadde studien følgende delmål:

- å etablere en oversikt over skandinavisk og internasjonal litteratur om oppsøkende arbeid (outreach work og detached youth work) rettet mot barn og unge, og kartlegge begreper og definisjoner
- å belyse ulike programmer og praksiser, inkludert hvordan de hadde utviklet seg de siste 15 årene
- å gi en oversikt over rapporterte utfall på individ-, gruppe- og samfunnsnivå og identifisere kunnskapshull.

2.3.2 Relevanskriterier (inklusions- og eksklusjonskriterier)

Inklusjons- og eksklusjonskriteriene baserte seg på prosjektmandatet og studieprotokollen og tok utgangspunkt i populasjon (P), konsept (C) eller intervensjon (I) og innhold/ kontekst (C). De fungerte som overordnede relevanskriterier for hvilke arbeider som ble inkludert i litteraturgjennomgangen.

Tabell 1: Inklusjon og eksklusjon

Kategori	Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
Populasjon	Arbeider som beskriver eller analyserer barn og unge ca. 10–25 år i utsatte eller sårbare livssituasjoner (for eksempel marginalisering, fattigdom, psykisk uhelse, rusproblematikk, skolefravall, kriminalitet, bostedsløshet, vold/ overgrep, migrasjon/flukt). Studier som primært omhandler foresatte eller familier ble inkludert dersom barn/unge tydelig inngikk som målgruppe i den oppsøkende virksomheten.	Arbeider som utelukkende omhandler voksne over 25 år, eller der barn/unge kun ble omtalt indirekte (for eksempel som pårørende). Studier som kun beskriver sårbarhet, atferd eller problemtyper uten omtale av en konkret oppsøkende (outreach) innsats ekskluderes.
Tema under populasjon	Det oppsøkende arbeidet er direkte rettet mot, eller er for barn og unge i utsatte eller sårbare livssituasjoner.	Studier som beskriver (indirekte) oppsøkende arbeid, eller at oppfølging er rettet mot foreldre, foresatte, lærere, helsearbeidere etc.
Intervensjon/konsept	Arbeider som beskriver, analyserer eller evaluerer oppsøkende arbeid og nært beslektede former for utadrettet, ambulant eller oppsøkende arbeid med mål om å etablere kontakt, sette i gang prosesser for sosial endring, gi sosial støtte, eller tiltak/ informasjon som har til hensikt å redusere potensiell skade for barn og unge i utsatte livssituasjoner. Dette inkluderer bla. feltarbeid, oppsøkende ungdomsarbeid (detached youth work), oppsøkende rus- og psykisk helsetjenester, mobile team og lavterskeltilbud, med oppsøkende aktiviteter.	Studier der hovedfokus er stasjonære tjenester (kontorbasert behandling, institusjoner, skoletilbud) uten beskrivelse av en oppsøkende komponent, samt tiltak som utelukkende er digitale eller kampanjebaserte uten fysisk oppsøkende element. Artikler som bare nevner oppsøkende arbeid (outreach) som begrep uten å beskrive dets innhold, aktiviteter eller arbeidsformer ekskluderes.

Kategori	Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
Tema under intervensjon	Fokus i studier er å beskrive oppsøkende arbeid, program, tjenester, tilbud og initiativ, - og/eller kvaliteter ved disse, eller eventuelt ved dem som arbeider i disse tilbudene.	Når fokus i studier utelukkende er på ulike karakteristika (f.eks diagnoser) ved barn og unge det oppsøkende arbeidet rettes mot, og/eller der oppsøkende arbeid kun nevnes som en mulig løsning.
Kontekst	Kommunale, regionale eller nasjonale tjenester og tiltak i velferds-, helse-, utdannings, barnevern-, rus- og psykisk helse-, fritids- og kriminalitetsforebyggende felt, samt ideelle og frivillige organisasjoner, i skandinaviske og andre vestlige velferds-kontekster.	Studier fra kontekster som skiller seg vesentlig og ikke er overførbare til en nordisk/vestlig velferds-kontekst (for eksempel rene krigs- og katastrofeområder med akutt nødhjelp som hovedformål).
Tema under kontekst	Oppsøkende arbeid som foregår på barn og unges arenaer, der de oppholder seg. Det kan være i et nærmiljø, i et offentlig by-rom, parker, idrettsanlegg, kjøpesenter, ungdomsskubb, kirke, SoME, på skolen, i hjemmet - og ofte en kombinasjon av disse	Når barn og unge selv må oppsøke eller komme dit tilbud/tjenester/oppfølging gis, eller når tilbud kun finnes på en av disse arenaene; på skolen (skole-program), idrettsanlegg (fotball mot rus).
Tid og språk	Publikasjoner utgitt mellom 1. januar 2010 og senhøsten 2025, på norsk, svensk, dansk eller engelsk.	Arbeider publisert før 2010 eller på andre språk.
Publikasjonstyper – internasjonal litteratur	Fagfellevurderte artikler, bøker og bokkapitler; relevante kommentartekster, diskusjonsartikler som eksplisitt omhandler oppsøkende arbeid.	Konferanseabstrakter, postere og upubliserte manus.
Publikasjonstyper – skandinavisk litteratur	I tillegg til fagfellevurdert litteratur inkluderes grå litteratur, som f.eks. masteroppgaver om oppsøkende tjenester, offentlige utredninger, stortingsmeldinger, retningslinjer, rapporter fra direktorater, forskningsinstitutter, kommuner og ideelle organisasjoner, forutsatt at de inneholdt en tydelig beskrivelse av tiltakene og arbeidsmåtene.	Kronikker, debattinnlegg, avisartikler, notater uten metodisk beskrivelse og studentoppgaver på bachelornivå.

Kategori	Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
Medisinske og universelle forebyggende tiltak	Program som beskrives som forebyggende som retter seg mot grupper av barn og unge i sårbare livssituasjoner som man ellers ikke forventer å få tak i.	Program som beskrives som forebyggende, som retter seg mot barn og unge, eller grupper av barn og unge generelt.
Tema under forebyggende tiltak	Oppsøkende arbeid for å behandle ulike medisinske tilstander/diagnoser (epilepsi, kreft, diabetes, ADHD, spiseforstyrrelse, HIV) der dette arbeidet kombineres med eller inkluderer aktivitet som har til hensikt å gjøre andre tjenester mer tilgjengelig (brobygging), gi sosial støtte og initiere prosesser for sosial endring.	Oppsøkende arbeid har kun til hensikt å behandle ulike medisinske tilstander/diagnoser (for eksempel epilepsi, kreft, autismespekterforstyrrelser), og/eller å avdekke, undersøke eller diagnostisere barn og unge behov eller forske på barn og unge/grupper av - epidemiologiske studier.
Perspektivstudier	Studier som beskriver erfaringer og perspektiver på oppsøkende arbeid (outreach) blant barn og unge, foresatte eller brukere, der disse er direkte knyttet til konkrete oppsøkende tiltak.	Studier som primært omhandler profesjonelles eller systemers syn på oppsøkende arbeid (outreach), uten konkret programbeskrivelse eller uten at barn og unge selv er i fokus.

Kriteriene ble først utarbeidet i protokollen og deretter justert i lys av pilottestinger av søk og innledende screening.

2.3.3 Søkestrategi og informasjonskilder

Søkestrategien ble utviklet i tett samarbeid med erfarne universitets- og førstebibliotekarer ved NTNU. Den bygde på forskningsspørsmålene, det tematiske rammeverket for oppsøkende arbeid (outreach work og detached youth work) og pilot- og testsøk i utvalgte databaser. Det ble gjennomført:

1. Systematiske internasjonale databasesøk

- PubMed
- Psychology & Behavioral Sciences Collection
- EMBASE
- Scopus
- Web of Science
- Sociology Source Ultimate

2. Skandinaviske/nasjonale søk

- Oria
- Swepub
- Kgl. Bibliotek

3. Supplerende og manuelle søk

- Google Scholar
- målrettede søk på nettsider til relevante direktorater, kommuner, KORUS, ideelle organisasjoner og nasjonale kompetansemiljøer
- gjennomgang av referanselister og siteringssøk på nøkkelartikler og sentrale forfattere
- dialog med forskere, praksisfelt og nøkkelpersoner for å identifisere sentrale rapporter og eksempler som ikke nødvendigvis var fanget opp i databasesøkene.

Søkene ble avgrenset til titler, sammendrag og nøkkelord, og søkestrenger ble tilpasset de enkelte databasene. Eksempelvis ble det søkt med danske ord i de danske databasene og svenske ord i de svenske.

Søkene kombinerte:

- termer for oppsøkende arbeid (outreach work, detached youth work, street work, mobile work, youth work, field work osv.)
- termer for målgruppen (child, youth, adolescent, young adult, vulnerable youth, youth at risk, NEET)
- termer for utsatthet og problemer (mental health challenges, substance use, homelessness, dropout, crime, marginalisation m.m.).

Fullstendige søkestrenger ble dokumentert i studieprotokollen og lagret som vedlegg for å sikre transparens og etterprøvbarhet.

2.3.4 Studieutvelgelse

Alle referanser fra de ulike søkene ble eksportert til et felles referansebibliotek. Duplikater ble identifisert og fjernet ved hjelp av programvaren ASySD (Hair et al., 2021), før det rensede materialet ble importert til Rayyan (Ouzzani et al., 2016), et nettbasert verktøy for systematisk screening. Studieutvelgelsen foregikk i flere trinn:

1. Screening av titler og sammendrag

- Førsteforfatter screenet 100% av referansene.
- Andreforfatter screenet 50% av referansene.
- De fire øvrige forfatterne screenet samlet de resterende 50 %.
- Uenigheter ble løst gjennom diskusjon; ved vedvarende uenighet ble fulltekst vurdert før endelig beslutning.

2. Fulltekstvurdering

- For alle potensielt relevante arbeider ble fulltekst innhentet.
- Hver publikasjon ble systematisk vurdert opp mot inklusjons- og eksklusjonskriteriene.
- Hovedgrunner til eksklusjon (for eksempel feil målgruppe, ingen oppsøkende komponent, feil publikasjonsformat) ble dokumentert.

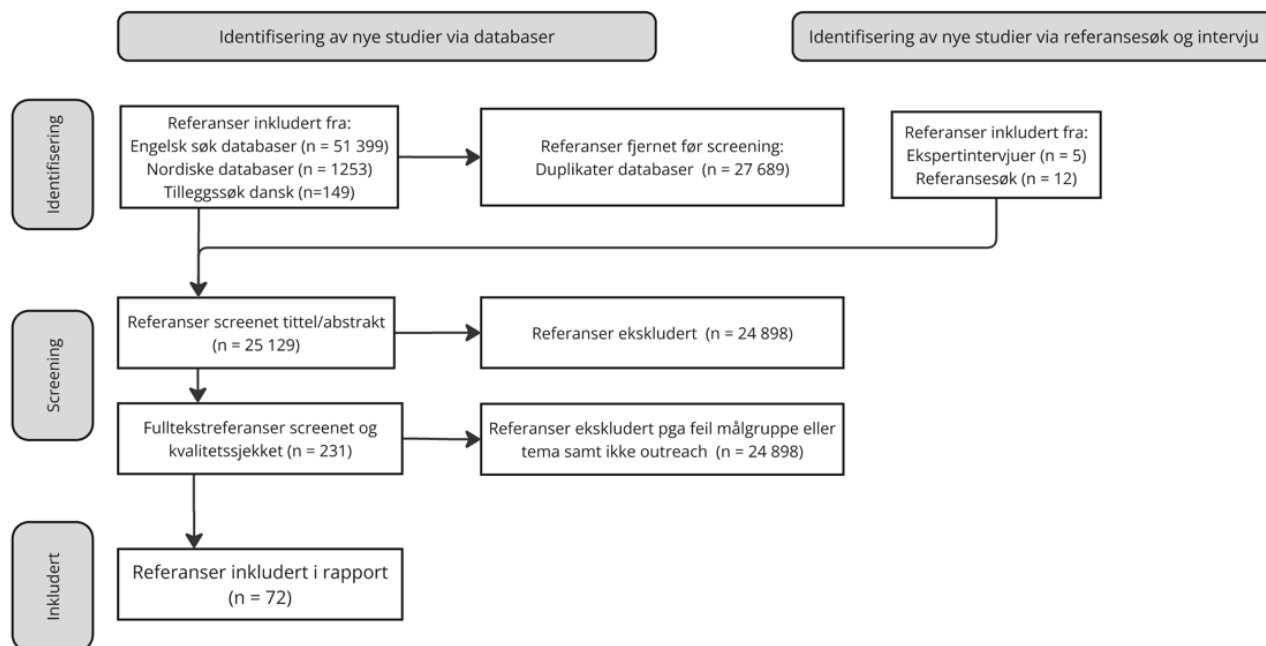
3. Endelig inklusjon og PRISMA-rapportering

- Arbeider som oppfylte alle relevanskriterier ble inkludert i scoping reviewen og sendt videre til dataekstraksjon og koding.
- Utvelgelsesprosessen er visualisert i et PRISMA-ScR-flytskjema, med oversikt over antall identifiserte, screenede, ekskluderte og inkluderte arbeider, samt hovedgrunner til eksklusjon på ulike nivåer.

2.3.5 Dataekstraksjon, koding og analytisk rammeverk

Dataekstraksjon ble gjennomført ved hjelp av et standardisert skjema (Excel) utviklet i tråd med studieprotokollen. Skjemaet ble testet på et mindre utvalg publikasjoner og justert før fullskala bruk for å sikre felles forståelse i forskergruppen.

Figur 2: Utvelgelsesprosessen/PRISMA-rapportering

For hver inkludert publikasjon, ble det registrert:

- bibliografiske opplysninger (forfattere, år, land, publikasjonskanal)
- publikasjonsform, fagfellevurdert artikkel/bokkapittel, fagartikkel, grå litteratur; masteroppgave, rapport
- studiedesign og metode (kvalitativ, kvantitativ, mixed methods, evaluering, kunnskapsoppsummering)
- kontekst (tjenestetype, sektor, urban/rural kontekst, land/region)
- målgruppe (alder, kjønn der relevant, type utsatthet)
- begreper og definisjoner av outreach og relasjonelle tilnærminger
- kjennetegn ved tiltaket/tjenesten (organisering, arenaer, arbeidsformer, intensitet/varighet og tverrsektorielt samarbeid)
- formål og begrunnelser for tiltaket
- rapporterte resultater og utfall på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- rapporterte utfordringer, barrierer og suksessfaktorer.

Analysen tok utgangspunkt i et analytisk rammeverk inspirert av litteratur om offentlig innovasjon og samskaping, spesielt 5W-rammeverket (Steiner et al., 2023) for å analysere og sammenlikne ulike former for medskaping og samproduksjon i offentlige tjenester.

De inkluderte studiene ble analysert langs følgende dimensjoner:

- Hvem: hvilke grupper barn og unge, foresatte, fagpersoner, tjenester, frivillige og eventuelle brukermedvirkere og ansatte med mangfoldig bakgrunn som var involvert
- Hva: hvilke typer oppsøkende tjenester, aktiviteter og støtteformer som ble beskrevet
- Når: på hvilke tidspunkter og i hvilke faser i livsløp og problemforløp tiltakene ble satt inn (tidlig innsats, krise, overgangsfaser, langtidsoppfølging)
- Hvor: hvilke arenaer og kontekster arbeidet foregikk i (gaterom, skoler, digitale arenaer, hjem, fritidsarenaer, urbane og rurale områder)
- Hvorfor: hvilke behov, hendelser, problemforståelser og politiske prioriteringer som lå til grunn for utvikling og innføring av de oppsøkende tiltakene.

Syntesen ble i hovedsak presentert som en narrativ oversikt, der ulike typer oppsøkende praksiser ble sammenliknet på tvers av målgrupper, former for utsatthet, teoretiske tilnærminger, intensitet og varighet, samt organisering og sektoransvar.

2.3.6 Metodiske forbehold

Litteraturgjennomgangen hadde som mål å gi en bred og systematisk oversikt over kunnskap om oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner. Samtidig var det flere metodiske forhold som kunne ha påvirket hvilke studier som ble identifisert og inkludert, og hvordan funnene ble tolket.

Begrensninger i søkestrategien

Til tross for omfattende søk i mange databaser og bruk av bibliotekarkompetanse, kan relevante studier ha blitt oversett. Dette kunne skyldes variabel begrepsbruk, lokale og prosjektspesifikke betegnelser på tiltak, og at enkelte rapporter ikke var søkbare i de valgte databasene.

Språk-, tids- og publikasjonsbias

Inklusjon av kun nordiske språk og engelsk kan ha bidratt til språk- og publikasjonsbias. Tidsavgrensningen fra 2010 innebar at eldre beskrivelser av oppsøkende arbeid ikke ble vurdert. Videre ble enkelte publikasjonsformer (for eksempel studentoppgaver og meningsinnlegg) bevisst ekskludert.

Grå litteratur

Selv om det ble gjort systematiske søk etter grå litteratur, var det ikke mulig å sikre full dekning av kommunale rapporter og kortvarige lokale satsinger. Særlig små kommuner og/eller kommuner med få ansatte og prosjekter kan ha vært underrepresentert.

Subjektivitet i vurderinger

Selv med bruk av Rayyan, dobbelt-screening og diskusjon i forskergruppen, var vurderingene basert på forskernes tolkning av titler, sammendrag og fulltekster. Grenseoppgangen mellom «opsøkende arbeid» og mer generelle tjenester var tidvis uklare.

Manglende systematisk kvalitetsvurdering

I tråd med scoping review-metodikk ble det ikke gjennomført standardiserte kvalitetsvurderinger av alle studier. Funnene måtte derfor forstås som en kartlegging av hva som var beskrevet og dokumentert, ikke som en rangering av evidensstyrke.

Heterogenitet og kontekstvariasjon

Studiene omhandlet ulike sektorer, målgrupper og velferdssystemer. Dette begrenset muligheten for direkte sammenlikninger og generaliserbare konklusjoner på tvers av land og kontekster. Disse forbeholdene ble lagt eksplisitt til grunn når funnene ble fortolket og diskutert i resultat- og diskusjonskapitlene, og understøttet en forsiktig og kontekstsensitiv formulering av anbefalinger.

2.4 Arbeidspakke 3: Valideringsworkshoper

Valideringsworkshopene utgjorde prosjektets tredje arbeidspakke. Målet var både å diskutere og kvalitetssikre funn fra både ekspertintervjuene og scoping reviewen, og å vurdere relevans, nytte og overførbarhet av litteraturgjennomgangen til ulike kommunale kontekster. En særskilt hensikt var å få fram brukerkunnskapen - erfaringene til ungdom som hadde kontakt med oppsøkende tjenester.

Vi gjennomførte tre valideringsworkshoper. To av dem var med ungdommer, som hadde kontakt med de oppsøkende tjenestene og en tredje var med referansegruppen for KORUS- satsingen på oppsøkende arbeid.

Vi gjennomførte én valideringsworkshop med ungdom i Trondheim (28.10.2025) og én i Oslo (12.11.2025). I Trondheim deltok 14 ungdommer, rekruttert via uteseksjonen og i Oslo deltok 17 ungdommer som var rekruttert via tre ulike utekontakter/bydeler i Oslo.

Vi hadde først planlagt å diskutere konkrete funn fra vår litteraturgjennomgang i workshopene med ungdom. Etter diskusjon i teamet, og i samarbeid med ungdoms-referansegruppen vår, kom vi frem til at det var mer relevant å snakke med ungdom om deres erfaringer og konkrete ønsker for oppsøkende tjenester.

Vi benyttet metoden «dialogkafe» (Halås, 2021) og gjennomførte dialoger med ungdommer i grupper om tre tema:

1. Gode og dårlige erfaringer med oppsøkende tjenester (tilbakemelding)
2. Hva ønsker ungdom seg egentlig hjelp til (behovsanalyse)
3. Design av drømmetjenesten: hvordan vil fremtidens oppsøkende tjenester se ut om dere fikk bestemme? (løsningsforslag)

Den tredje workshopen var med referansegruppen for satsingen på oppsøkende arbeid (18.11.2025). Gruppen består av deltakere fra hele landet fra praksisfeltet, forskning og brukerorganisasjoner, og i denne workshopen deltok 44 personer. Workshopen fulgte samme metodikk som med ungdommene, men med tema som var tilpasset gruppens kompetanse, system og fagperspektiv. Dette var tema i gruppen.

1. Sentrale endringer på feltet siste 15 år
2. Nåtidens utfordringer
3. Fremtidens oppsøkende tjenester

Det siste temaet, om fremtidens oppsøkende tjenester, var likt for både ungdommene og for referansegruppen.

2.4.1 Metodiske refleksjoner

Ungdommene i valideringsworkshopene ble rekruttert via utekontakter de allerede hadde en etablert relasjon til. Denne metoden sikret at funnene reflekterte erfaringene til målgruppen, men det innebærer samtidig at svarene må forstås i lys av denne relasjonen. For å minimere risikoen for sosial ønskverdigheit og påvirkning, deltok ikke oppsøkerne i workshopene med ungdommene de selv hadde rekruttert. I workshopene i både Trondheim og Oslo deltok unge erfaringskonsulenter tilknyttet tjenestene. Deres tilstedeværelse ble vurdert som trygghetsskapende og bidro etter vår oppfatning til en mer åpen dialog. Samtidig må det tas høyde for at deltakelsen fra erfaringskonsulenter også kan ha påvirket hvordan ungdommene valgte å uttrykke seg.

2.5 Brukermedvirkning

Brukermedvirkning var et gjennomgående prinsipp i prosjektet. Det ble etablert en egen referansegruppe bestående av fire unge med erfaring fra tjenester og organisasjoner rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner. Deltakerne kom fra ulike deler av landet, og aldersspennet var fra 15–21 år. Alle hadde selv erfaring med å benytte oppsøkende tjenester.

Den eldste deltakeren i referansegruppen hadde en utvidet rolle. Vedkommende hadde både egen brukererfaring og var ansatt som ung erfaringskonsulent i en oppsøkende tjeneste. Referansegruppen deltok i:

- diskusjoner om relevans og utforming av forskningsspørsmål
- innspill til rekrutteringsstrategier for ekspertintervjuer og workshopdeltakere
- kvalitetssikring av søkestrategi og søkestrenger fra et ungdoms- og brukerperspektiv
- drøfting av foreløpige funn fra kunnskapsoppsummeringen
- planlegging og gjennomføring av workshopene med ungdom.

Møtene med referansegruppen med ungdom ble hovedsakelig gjennomført digitalt (teams) på kveldstid, supplert av telefonsamtaler og enkelte fysiske treff. Representanten med utvidet rolle deltok i tillegg på noen av ekspertintervjuene og begge ungdomsworkshopene, og skal også bidra til å formidle funn og anbefalinger i formater som er tilgjengelige og meningsfulle for unge.

2.6 Etske vurderinger og personvern

Prosjektet berørte temaer knyttet til barn og unge i utsatte livssituasjoner, og det ble derfor gjort særskilte etiske vurderinger og risikovurderinger i prosjektbeskrivelsen, særlig med hensyn til rekruttering av eksperter og unge deltakere og praktiske utfordringer ved å samle grupper av ungdommer til workshop.

Deltakelse i ekspertintervjuer og valideringsworkshoper var frivillig, og det ble innhentet informert samtykke. Prosjektgruppen argumenterte for at det å ekskludere «sårbare» ungdommer fra forskning i seg selv kan bidra til å forsterke sårbarhet, snarere enn å verdsette deres erfaringer. Derfor ble det lagt stor vekt på:

- tydelig informasjon om formål, frivillighet og rett til å trekke seg
- etablering av trygge rammer og oppfølging før, under og etter deltakelse
- at ungdommenes innspill skulle ha reell innflytelse på prosjektet.

Intervju- og workshopdata ble anonymisert ved transkripsjon og behandlet i tråd med gjeldende regler for personvern (GDPR) og forskningsetikk. Data ble lagret på sikre løsninger ved NTNU. Prosjektet ble meldt til og godkjent av Sikt, nasjonalt kunnskapssenter for forskningsdata (referanse nr. 784812, vedlegg 1).

Samlet sett ga kombinasjonen av ekspertintervjuer, en systematisk litteraturgjennomgang og valideringsworkshoper med sterk brukermedvirkning et solid metodisk grunnlag for å belyse hva oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner består i, hvordan det organiseres i ulike kontekster, hva som ser ut til å fungere, og hvor det er behov for videre utvikling og forskning.

3 Presentasjon av funn

Dette kapittelet gir en oversikt over våre funn sett i lys av forskningsspørsmålene. Dette inkluderer (1) oppsummering av ekspertintervjuene i arbeidspakke 1 (AP1), (2) oversikt over identifiserte studier inklusiv målgrupper, kontekst og organisering for oppsøkende arbeid basert på litteraturgjennomgangen i arbeidspakke 2 (AP2), samt (3) oppsummering av tilbakemeldingene fra valideringsworkshopene i arbeidspakke 3 (AP3)

3.1 Funn fra ekspertintervjuer

Målet med ekspertintervjuene var å etablere et bedre kunnskapsgrunnlag for den videre litteraturgjennomgangen. Intervjuene skulle bidra til å identifisere gode praksiseksempler og belyse behov, utfordringer og utviklingsmuligheter i dagens og fremtidens oppsøkende tjenester for barn og unge.

For å sikre bredde og representativitet, ble 16 eksperter, inkludert ledere, forskere, praktikere fra utekontakter og nasjonale aktører, samt ungdom som bruker oppsøkende tjenester, strategisk rekruttert fra et mangfold av kilder og geografiske områder, inkludert by- og landkommuner i nord, sør, øst og vest. Dette utvalget ivaretar variasjonen i hvordan oppsøkende arbeid blir organisert, begrunnet og praktisert i ulike deler av landet. Ekspertene var også valgt ut og invitert på bakgrunn av hensynet til å frembringe modeller som ble vurdert som særlig lovende.

Funnene representerer dermed et bredt praksisfelt, men varierer i dybde og systematikk. Intervjuene fulgte delvis intervjuguiden (se vedlegg 2), men mange av ekspertene beveget seg mot frie refleksjoner snarere enn strukturerte beskrivelser. Dette resulterte i rike kvalitative data, der analysen identifiserte tydelige og gjentakende mønstre på tvers av deltakerne.

3.1.1 Tematisk sammenstilling av ekspertintervjuene

Ekspert-intervjuene bekrefter at oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner er et etablert, men samtidig konseptuelt uavklart felt i Norge. Funnene indikerer at oppsøkende arbeid foregår i et komplekst landskap, hvor forståelser av formål, metode, organisering og målgrupper varierer, hvilket tydeliggjør et behov for begrepsavklaringer og styrkede strukturelle rammer for det oppsøkende arbeidet.

Analysen identifiserer gjennomgående mønstre, variasjoner og motsetninger i hvordan oppsøkende arbeid praktiseres og legitimeres i feltet. Disse funnene omfatter:

- Identitet og faglige grenser
- Variasjon i praksis
- Systemutfordringer
- Krav til måling og relasjonsverdi

3.1.2 Identitet og faglige grenser

Dette temaet belyser den begrepsmessige uklarheten som deltakerne beskriver at preger feltet for oppsøkende arbeid. De forklarte at feltet de oppsøkende tjenestene opererer i, er heterogent og må tydelig avgrenses mot behandling for å bevare sin identitet. Analysen viser også en felles kjerne for oppsøkende tjenester fundert på relasjonsbygging og tilstedeværelse.

Ekspertene problematiserer den brede enighet om at «opsøkende arbeid» kan brukes som en samlebetegnelse for et stort mangfold av aktiviteter, fra frivilligbasert kontaktarbeid til kommunale utekontakter og ambulante behandlingsteam. Flere uttrykker bekymring for at en utvidet bruk av begrepet oppsøkende arbeid svekker begrepets innhold.

Dette mener de skjer spesielt når det anvendes om tjenester som ikke følger sosialfaglig metodikk eller unnlater å vektlegge det relasjonsdrevne oppfølgingsarbeidet, en praksis deltakerne fra de oppsøkende tjenestene beskriver som tidkrevende, men essensiell. Funn fra disse ekspertintervjuene peker altså på en underliggende profesjonell grensekamp, der oppsøkende arbeid som felt, både må beskyttes mot utvanning og tydelig defineres for å sikre kvalitet og integritet.

Opsøkende arbeid som felt, må både beskyttes mot utvanning og tydelig defineres for å sikre kvalitet og integritet.

En sentral diskusjon gjelder skillet og avgrensing mellom oppsøkende arbeid og behandlingsrettede tjenester, slik som FACT ung og ambulante team i psykisk helsevern. Deltakerne anerkjenner et metodisk slektskap, begge oppsøker ungdom der de er, men understreker systematiske forskjeller i mandat, mål og varighet. Funn fra ekspertintervjuene viser at de beskriver oppsøkende arbeid primært som forebyggende og relasjonsbyggende, ikke terapeutisk. Denne distinksjonen oppleves viktig for feltets legitimitet og for å bevare dets identitet som noe annet enn behandling.

Deltakerne forteller at til tross for variasjoner i feltet, fremstår tre kjerneelementer som grunnleggende for de oppsøkende tjenestene: tilstedeværelse i ungdomsmiljøer, relasjonsbygging og lav terskel, samt faglig forankring i sosialt arbeid.

Disse tre kjennetegnene trekkes fram av deltakere på tvers av landet og fremstår som bærende pilarer for feltet.

3.1.3 Variasjon i praksis

Funn fra ekspertintervjuene belyser også store variasjoner i praksis, karakterisert både av en forskyvning mot yngre målgrupper og tydelige geografiske ulikheter. Det relasjonsbaserte arbeidet er likevel den dominerende metoden, supplert med bruk av både fysiske og digitale arenaer.

Flere av våre deltakere peker på at det har vært en tydelig forskyvning i praksisfeltet mot yngre målgrupper (12–15 år). Samtidig uttrykkes det bekymring for redusert oppfølging av eldre ungdom (18–25 år) og unge voksne med sammensatte problemer, som tradisjonelt har vært en viktig gruppe for de oppsøkende tjenestene. Det pekes på at dette kan indikere en dreining mot politisk prioriterte satsinger på kriminalitetsforebygging og tidlig innsats, og da muligens på bekostning av oppfølging av ungdom med høy risiko.

Forskjellene er også systematiske mellom geografiske

områder, noe som tilsier at generaliserte retningslinjer må ivareta betydelig lokal variasjon. I storbyene arbeider de oppsøkende tjenestene typisk med komplekse, ofte flerkulturelle miljøer preget av migrasjon, marginalisering og lav tillit til hjelpeapparatet. I små kommuner beskrives behovet for generalistkompetanse, mer pragmatisk organisering og større samarbeid mellom tjenester. Her beskrives det også at det oppstår utfordringer fordi ungdommene ofte krysser kommunegrenser, for å benytte tilbud og tjenester.

Relasjonsbasert arbeid fremstår som den mest konsistente metodiske referansen på tvers av intervjuene. Oppsøkende arbeid beskrives som et langsiktig engasjement som fordrer kontinuitet og trygghet. Dette innebærer at:

Oppsøkerne prioriterer «normaliserte» aktiviteter på ungdommens hverdagslivsarenaer for å etablere kontakt.

Ekspertene beskriver at det oppsøkende arbeidet typisk foregår i ungdomsmiljøer (som skoler, sentrum, kollektivknutepunkt, fritidsarenaer), gjennom gruppetiltak og faste «felt-dager».

Oppsøkerne beskriver at de i økende grad bruker digitale kanaler, som for eksempel Snapchat og Messenger - og at disse kanalene fungerer både som lavterskel kontaktflate og som et supplement til det fysisk oppsøkende arbeidet.

Dette beskrives som særlig avgjørende for å senke terskelen for kontakt for enkelte ungdomsgrupper i mindre kommuner.

3.1.4 Systemutfordringer

Dette temaet gjenspeiler ekspertenes erfaring med at oppsøkere fungerer som systembrobygger, samtidig som de møter strukturell friksjon og manglende formelle samarbeidslinjer med tradisjonelle tjenester. Dette skaper

Praksisen preges av strukturell friksjon mot andre tjenester, spesielt barnevern og psykisk helsevern. Friksjonen skyldes blant annet ulik risikotoleranse, ulik forståelse av ungdomsbehov, og frykt for rolleblanding når oppsøkere skal koble unge på videre oppfølging.

systemutfordringer i oppfølgingen av ungdom.

Ekspertene fremhever at tverrfaglig samarbeid er uunnværlig, men praksisen preges av strukturell friksjon mot andre tjenester, spesielt barnevern og psykisk helsevern. Friksjonen skyldes blant annet ulik risikotoleranse, ulik forståelse av ungdomsbehov, og frykt for rolleblanding når oppsøkere skal koble unge på videre oppfølging.

Til tross for behovet for helhetlig innsats, identifiseres det en mangel på formelle samarbeidslinjer, særlig i kontakten med frivillig sektor. Dette nødvendiggjør at oppsøkende arbeid ofte må fungere som en ad hoc brobygger for ungdom som står i fare for å falle mellom ulike tjenester og sektorer.

En gjennomgående utfordring er at etablerte tjenestestrukturer ikke samsvarer med ungdoms faktiske hverdagsliv. Dette gjelder spesielt for ungdom med sammensatte problemer, da tjenestene oppleves som rigide og lite fleksible i forhold til ungdommenes hurtig skiftende behov og mobilitet (for eksempel på tvers av kommunegrenser).

3.1.5 Krav til kartlegging og relasjonsverdi

Spenningen mellom krav til systematikk og bruk av kartleggingsverktøy, og bekymringen for at det relasjonsdrevne oppfølgingsarbeidet blir nedvurdert er sentralt i ekspertintervjuene. Samtidig løftes det frem konkrete, virkningsfulle arbeidsformer som bygger tillit og skaper endring for ungdommene.

Ekspertene viser til stor variasjon i bruken av kartleggingsverktøy og strukturer. Mens noen ser på modeller som HKH (Hurtig Kartlegging og Handling) som en metode for å identifisere lokale utfordringer ved å kombinere erfaringer fra målgruppen, fagfolk og registerdata - som viktig kunnskapsinfrastruktur, uttrykker andre skepsis til for sterkt verktøystyrte praksiser. Det er også en gjennomgående bekymring for at rigide målekrav

ikke fanger opp verdien av det relasjonelle arbeidet, og mange anser derfor observasjon og praktisk faglig skjønn som mer legitime og endringsskapende arbeidsmetoder enn formaliserte skjemaer.

Til tross for måleutfordringer peker ekspertene på konkrete elementer som virker i praksis. Dette omfatter tydelig tilstedeværelse og forutsigbarhet, gjerne ved faste feltdager og møteplasser, mangfoldskompetanse i teamene (erfaringskonsulenter som brobyggere og tillitsskapere), strategisk rekruttering av ansatte som kan speile målgruppens erfaringer, samt digital tilgjengelighet som supplement til fysisk oppsøkende arbeid. Disse praksisene støttes av deltakernes direkte erfaringer og beskrivelser av relasjonsbygging, tillit og økt kontaktflate.

Samlet sett indikerer funn fra ekspertintervjuene at oppsøkende arbeid i Norge befinner seg i et spenningsfelt mellom sin tradisjonelle sosialfaglige identitet og nye politiske og organisatoriske krav. Tjenestene opprettholder sin kjerne gjennom relasjonsbasert arbeid og fleksibel tilstedeværelse, men utfordres av økte instrumentelle styringskrav og en forventning om at oppsøkende innsatser i større grad skal tjene spesifikke formål, som behandlingsmål, kriminalitetsforebygging eller utvidede forventninger om tidlig innsats, samtidig som kompleksiteten i ungdoms levekår og livsverdener øker. Som en respons på disse spenningsene, uttrykker ekspertene et sterkt ønske om en nasjonal og strukturell forankring, som kan sikre fagfeltets kontinuitet, likhet og nødvendige handlingsrom.

3.2 Funn fra litteraturgjennomgangen

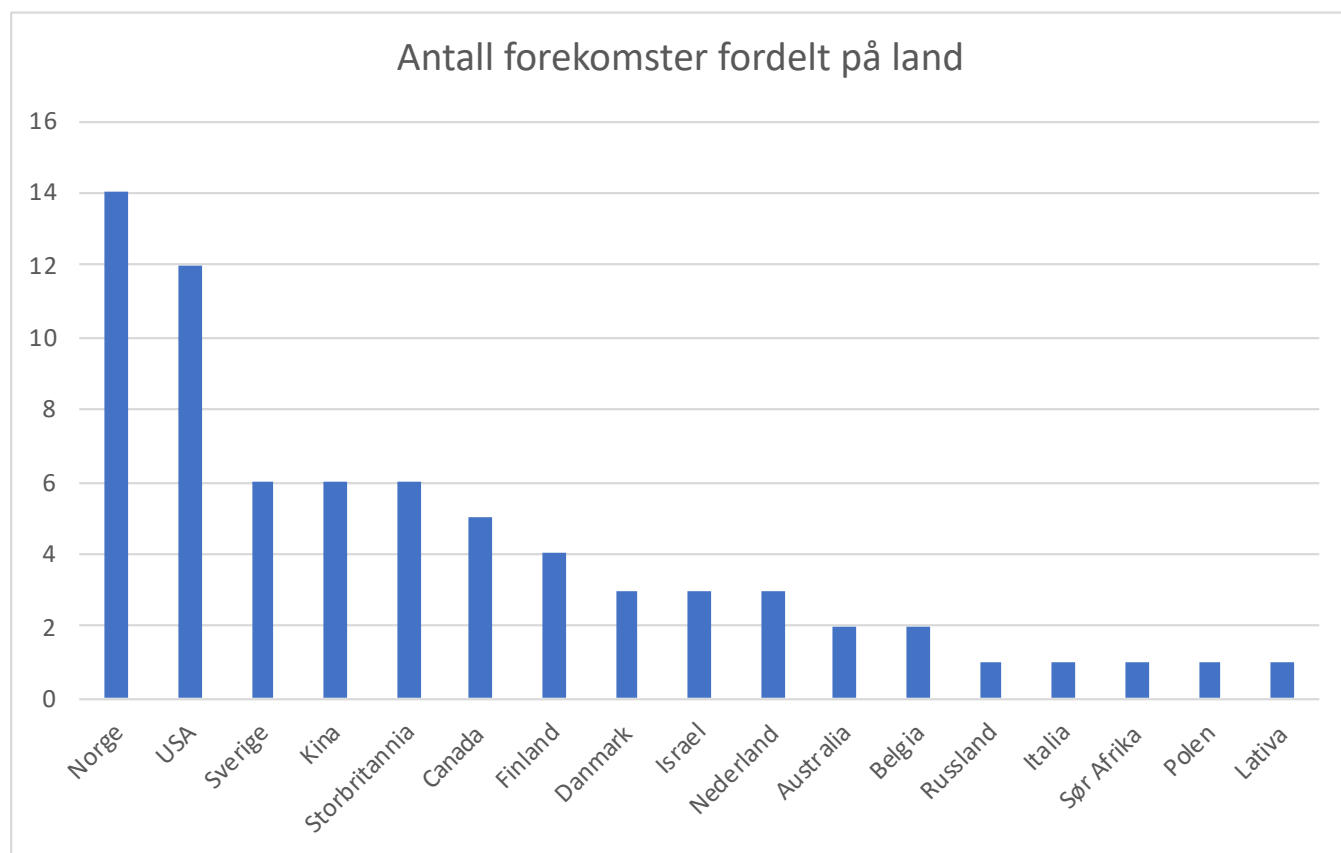
Målet med litteraturgjennomgangen var å kartlegge og systematisere nasjonal og internasjonal forskning og grå litteratur om oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge i utsatte livssituasjoner, samt identifisere kunnskapshull og metodiske skjevheter.

Vi har inkludert 72 kilder i vår litteraturgjennomgang. Av disse ble 53 kilder identifisert gjennom våre systematiske søk i databaser, mens 19 ble identifisert i såkalt håndsøk. Håndsøk inkluderer systematisk gjennomgang av referanselister på inkluderte artikler, tips fra eksperter (AP1) og dialog med andre eksperter på feltet (Se PRISMA-modell i kapittel 2).

I vedlegg 4 finner du en tabell med oversikt over de 72 inkluderte kildene. Kildene er sortert alfabetisk etter førsteforfatter. I tabellen inngår publikasjonsår, i hvilket land eksemplene er hentet fra, tittel på arbeidet, samt type publikasjon, for å synliggjøre hva som er fagfellevurdert litteratur og hva som regnes som grå litteratur.

Disse kildene omfatter fagfellevurdert litteratur hentet fra ulike land og kontinenter, supplert med grå litteratur hentet fra Skandinavia. Modell 1 viser en oversikt over hvilke land vi har hentet de inkluderte kildene fra. Med vekt på relevans for en norsk kontekst har vi inkludert flest kilder fra Norge, spesielt i kategorien grå litteratur (rapporter og masteroppgaver).

Modell 1: De inkluderte kildene fordelt på land

3.2.1 Hvordan beskrives målgruppen for det oppsøkende arbeidet

Målgruppen for det oppsøkende arbeidet er en heterogen gruppe som avgrenses på ulike måter i internasjonal litteratur, ofte basert på en kombinasjon av atferd, risikofaktorer og strukturelle forhold.

Beskrivelser basert på atferd og livssituasjon

En utbredt karakteristikk knytter målgruppen til identifiserte utfordringer og synlige livssituasjoner. Dette omfatter unge med rusbruk (Andersson, 2013; Carmona et al., 2017; Davitadze et al., 2020; Filges et al., 2022), samt de som opplever bostedsløshet (Abdel Baki et al., 2019; Carmona et al., 2017; Dixon et al., 2011; Gibson, 2020; Grymonprez et al., 2017b; Morton et al., 2020; Slesnick et al., 2016; Weare, 2021). Noen velger å omtale disse mer spesifikt som unge mennesker som lever på gaten (Whelan & Steinkellner, 2018), hvor det i noen tilfeller er et spesifikt fokus på unge som selger seksuelle aktiviteter på gaten (Holger-Ambrose et al., 2013; Saldanha & Parenteau, 2013).

Karakteristikker basert på sårbarhet, risiko og manglende tilgjengelighet

Målgruppen omtales også hyppig gjennom risikobegreper, ofte beskrevet som unge «i risiko» (Ahmed & Carpenter, 2017; Cheung, 2017; Chun et al., 2010; Davidson, 2020; Filges et al., 2022; Oldeide et al., 2020; Sulimani-Aidan & Feldman, 2021), eller som er vanskelig å nå (Hill & Laredo, 2019). Andre studier fokuserer på de som har komplekse behov (Almqvist & Lassinantti, 2018), ofte med tilknyttede psykiske helseutfordringer (Crombach et al., 2025). Dette omfatter for eksempel unge som beskrives som sosialt tilbaketrukkne (Kirjavainen & Jalonen, 2023) eller «hidden youth» (Chan, 2018; Leung et al., 2017).

Sårbarheten knyttes også til atferd som kan være til skade for dem selv eller andre. Dette inkluderer «risky youth» som er kriminelle (Berezin et al., 2023) for eksempel involvert i vold (Cheng, 2018; Frattaroli et al., 2010), eller er en del av problemungdomsgrupper (Forkby & Turner, 2016), eller i risiko for å bli rekruttert til voldelig ekstremisme (Haugstvedt & Tuastad, 2023).

Beskrivelser basert på strukturelle faktorer og livsfase

Ytterligere litteratur beskriver målgruppen ut fra strukturelle sårbarheter og livsfase. Sårbarheten knyttes her til strukturelle faktorer som fattigdom (Gebarski 2021; McCrea et al., 2025) og marginalisering (Chabchoub et al., 2024; Deuchar et al., 2017; Dowling, 2020; Rauwerdink-Nijland et al., 2025). I tillegg nevnes unge med immigrantbakgrunn (AbdelBaki et al., 2019; Elgharbawy & Bove, 2025) eller at det å «være farget» i seg selv innebærer økt sårbarhet (McCrea et al., 2025; Walker et al., 2019).

Avgrensningen knyttes også til viktige livsfaseoverganger fra barn til ungdom og fra ungdom til voksen. I noen land rettes de oppsøkende tjenestene mot begge disse overgangsfasene (Norge), mens andre land konsentrerer det oppsøkende arbeidet mot overgangen til voksenlivet (Finland). I slike tilfeller beskrives målgruppen ofte som NEET (Not in Education, Employment or Training) (Cecconi et al., 2025; Kauppinen et al., 2024; Mäkelä et al., 2021).

Denne bredden i sårbarhet og bakgrunn gjør at litteraturen beskriver et behov for ansatte som kan møte ungdommen med spesifikk forståelse for deres livssituasjon (f.eks. AbdelBaki et al., 2019; McCrea et al., 2025), noe som i denne rapporten omtales som et behov for mangfoldig bakgrunn.

3.2.2 Arenaer og kontekst for oppsøkende praksis

Oppsøkende arbeid med barn og unge er en praksis som i stor grad er kontekstavhengig. Litteraturen beskriver praksisen primært i tre overlappende domener: de fysiske, sosiale og digitale arenaene der målgruppen oppholder seg. Det er imidlertid viktig å merke seg at gjennomgangen viser at «sosial» ikke utgjør en egen arenakategori, men heller beskriver en funksjon. «Sosial» fungerer som en beskrivelse av aktiviteten og relasjonene oppsøkerne forholder seg til, altså hva som skjer (interaksjon, relasjonsbygging, gruppeprosesser). Arenaene beskriver hvor det oppsøkende arbeidet skjer (lokasjon/medium), og de har dermed enten en fysisk eller digital dimensjon, men alltid en sosial dimensjon.

Eksempelvis omdanner ungdom en park (fysisk arena) til en sosial arena ved å møtes der. Flere oppsøkende tjenester beskriver at de benytter flere ulike arenaer (Fomiatti et al., 2023; Welch et al., 2025).

Funnene fra litteraturgjennomgangen viser at de fysiske arenaene for oppsøkende arbeid har vesentlige ulikheter mellom storbyer og rurale strøk/distriktskommuner.

I storbyer dominerer ofte offentlige byrom (Cecconi et al., 2025) og «på gaten» (Berezin et al., 2023; Bergheim, 2021; Cheng, 2018; Lo & Tam, 2018; Saldanha & Parenteau, 2013; Welch et al., 2025). Feltarbeidet foregår ofte i marginaliserte nabolag der oppsøkere frekventerer områder de forventer å finne målgruppen (Ahmed & Carpenter, 2017).

Det oppsøkende arbeidet foregår også i midlertidige bosteder og institusjoner, som hospits, klinikker og mobile enheter, eller hos frivillige organisasjoner som driver lavterskeltilbud og aktiviteter (Carmona et al., 2017), hvorav enkelte eksempler beskriver feltarbeid på flere arenaer (Abdel Baki et al., 2019).

I rurale områder får imidlertid feltarbeidet en spesifikk tilnærming som følge av spredt bosetting. Her vektlegges det å oppsøke ungdom på organiserte samlingspunkter og arrangementer (Davis et al., 2025), enten utenfor skoler, ungdomsklubber eller forsamlingshus (Kauppinen et al., 2024), eller aktivt ved butikker, hos andre tjenester, kaféer og bibliotek (Davidson, 2020). I tillegg er det vanlig å reise hjem til barn og unge, eller å møte dem i tilknytning til andre eksisterende tilbud og tjenester (Elgharbawy & Bove, 2025).

Oppsøkende arbeid, i både i byer og mer rurale strøk, omfatter også innsatser knyttet til sosiale arrangementer og aktiviteter, ofte i samarbeid med lokale kultur- og idrettslag (Cecconi et al., 2025). Dette er en metode som benyttes for å knytte kontakt med barn og unge som vurderes å tilhøre risikogrupper.

SoME beskrives også som et sentralt verktøy for oppsøkende arbeid i både urbane (Chan, 2018) og rurale strøk (Davis et al., 2025). Oppsøkende arbeid på digitale arenaer omfatter et bredt spekter av praksiser, fra målrettet kontaktetablering (Rosenberg et al., 2021), i spillplattformer, chattefora eller gjennom kontinuerlig tilstedeværelse på sosiale medier (Chan, 2018); dette gjenspeiler behovet for å møte ungdom der de allerede bygger relasjoner og utveksler informasjon (Kirjavainen & Jalonen, 2023).

Noen slike eksempler benytter også sosiale medier (SoME) for å identifisere ungdom i «krise», for eksempel ved å fange opp innlegg om stress, angst eller selvskading (Leets et al., 2025). Særlig trekkes det frem at oppsøkende arbeid på SoME åpner opp for å nå ungdom som er sosialt tilbaketrukkne og som man ikke hadde identifisert ellers (Kirjavainen & Jalonen, 2023; Leung et al., 2017).

En beslektet praksis er oppsøkende arbeid som drives med utgangspunkt i, eller ut fra ulike lavterskeltilbud. Her beskrives oppsøkende tilbud hvor «mindre synlige utfordringer» (f.eks. knyttet til psykisk helse) adresseres. Ved å ta utgangspunkt i sine lavterskeltilbud rekrutterer oppsøkere ungdom til både gruppeaktiviteter og individuell oppfølging av for eksempel psykolog eller sosialarbeider (Crombach et al., 2025). Tilsvarende finner vi oppsøkende tilbud som drives ut fra, eller i tilknytning til, lavterskeltilbud som fokuserer på skadereduksjon. Slike tilbud vektlegger gjerne at de driver feltarbeid på faste steder (som drop-in-sentre, klinikker, sykehus og ved akutte tilbud og tjenester) (Fomiatti et al., 2023).

3.2.3 Organisering av oppsøkende arbeid

Funnene viser at både praksisene og organiseringen av oppsøkende arbeid med barn og unge i stor grad er kontekstavhengig, og varierer betydelig nasjonalt og internasjonalt. Litteraturen dokumenterer at oppsøkende metodikk anvendes og forankres i forskjellige sektorer og politikkområder (som helse, justis og sosialtjenester), noe som former tjenestens mandat.

Organiseringen er primært knyttet til tre hovedmandater: sosialtjenester, helse og justis/kriminalitetsforebygging. Mens de oppsøkende tjenestene i Norge er forankret i de offentlige kommunale tjenestene og har et bredt mandat knyttet til forebygging og sosial støtte, er dette en mindre vanlig modell internasjonalt. Dette kontrasteres mot modeller med et smalere fokus, som i Finland, der lovfestet oppsøkende arbeid er målrettet mot unge voksne som er NEET (Kauppinen et al., 2024).

Den finske modellen kombinerer lovpålegg av oppsøkende arbeid for NEET-målgruppen med en nasjonal systematisering av metodikken, hvor kvalitetssikringen

følges opp gjennom systemer som Sovari (www.intory.fi). Studien til Kauppinen et al. (2024) bekrefter at kjerneprinsipper for oppsøkende tjenester, som frivillighet og fleksibilitet, er bevart til tross for systematiseringen. Imidlertid diskuteres det hvorvidt et sterkt fokus på NEET og unges arbeidsevne har skapt en faglig spenning, og dreining mot et ideal om å gjøre unge til «økonomisk produktive borgere» som utfordrer de tradisjonelle relasjonelle idealene (Mäkelä et al., 2021).

I eksemplene som beskriver oppsøkende tilbud i helsesektoren beskrives gjerne tilbud som organiseres som egne ambulerende enheter, eller har egne ansatte som driver feltarbeid ut fra kliniske tjenester eller klinikker (Abdel Baki et al., 2019; Slesnick et al., 2016), inkludert i egne mobile enheter for å drive skadereduksjon (Carmona et al., 2017) eller utadgående team for å identifisere unge med psykiske helseutfordringer (Crombach et al., 2025). Et tredje mandat sees i tjenester som er tett knyttet til kriminalitetsforebygging (Berezin et al., 2023; Forkby & Turner, 2016).

Geografisk spredning er også en sentral organisatorisk faktor. I rurale strøk kreves ofte en annen organisering enn i urbane strøk; og beskrives ved at tjenestene fungerer som ambulerende enheter med et stort geografisk ansvar (Davis et al., 2025). I rurale områder påpekes det ofte at tjenester må møte barn og unge i deres hjem, eller hos andre tilbud (Elgharbawy & Bove, 2025). Lee og Wong (2025) anbefaler i denne sammenheng målrettet rekruttering for å sikre ansatte med spesifikk språklig og kulturell kompetanse, noe som er avgjørende for å støtte en mangfoldig ungdomsbefolkning. Litteraturen fremhever her at en strategisk sammensetning av ansatte med mangfoldig bakgrunn fungerer som et metodisk grep for å styrke relasjonskvaliteten og sikre at tjenesten er tilgjengelig for hele målgruppen.

I urbane strøk er oppsøkende arbeid gjerne organisert med tilknytning til en fast sektor eller bydelstilordnet enhet. Her pekes det ofte på at den organisatoriske hovedutfordringen er knyttet til samarbeid i et komplekst system av instanser (som barnevern, skole, politi, og helsetjenester) (Welch et al., 2025).

Spesielt i rurale strøk pekes det gjerne på at det er avgjørende med et sterkt samarbeid med lokalsamfunnsaktører, skole, bibliotek, frivillige organisasjoner og politi (Lee & Wong, 2025). Davis et al. (2025) beskriver for eksempel implementeringen av Integrated Prevention Model (IPM) i Rural Appalachian, USA, hvor fokuset ligger på å bygge robuste, lokale samarbeidsstrukturer. Litteraturen fremhever at slike strukturer er særlig kritiske for å sikre kulturell representativitet og mangfold i tjenester med få ansatte. Det identifiseres eksempler på tjenester som prioriterer tett samvirke med lokale kulturbærere for å sikre legitimitet; for eksempel beskrives det hvordan eldre i urfolkssamfunn, som bestemødre, har sentrale roller som bærere av tradisjon og språk (Davis et al., 2025). Gjennom slike samarbeid skapes en brobyggerfunksjon mellom de formelle tjenestene og ungdommens virkelighet. Dette kan sees i sammenheng med den islandske forebyggingsmodellen, som bygger på omfattende stedsbasert nettverkssamarbeid, sterkt fokus på foreldreinvolvering og tilrettelegging for positive fritidsaktiviteter (Sigfusdóttir et al., 2008).

I tillegg til disse sektortilknytningene, varierer tilbudene i form og bærekraft. Tjenestene kan være lovfestet og nasjonalt standardisert, som i Finland (Mäkelä et al., 2021), eller de kan være prosjektbaserte med tidsavgrenset finansiering, som beskrevet i flere land (Lotko et al., 2016), noe som truer kontinuiteten. Dette har direkte implikasjoner for hvilke intervensjonsprinsipper som tas i bruk. Prinsippet om en miks av universelle, selektive og indikerte tiltak pekes på som sentralt for effektiv praksis. Flere eksempler, hvor tjenestene er forankret i frivillig sektor med et myndighetsmandat, reflekterer nettopp dette. Et eksempel er '1625 Outreach'-modellen i England, drevet av en nasjonal veldedig organisasjon. Modellen ble utviklet for å fylle et «hull i tilbud til unge som bruker rus» som følge av redusert spesialisttilbud. Den baserer seg på stedsbaserte intervensjoner og kombinerer utadrettete aktiviteter (universelle), målrettede intervensjoner og samarbeid med skoler (selektive), samt tett individuell oppfølging knyttet til rusbruk (indikert) (Welch et al., 2025).

Begrepet «mangfoldig bakgrunn» brukes om en ansattgruppe som speiler målgruppen gjennom:

- Erfaringskompetanse: Levde livserfaringer som skaper troverdighet og gjenkjennelse hos ungdommen.
- Representativitet: Kulturell, språklig eller lokal bakgrunn som sikrer tjenestens legitimitet i ulike miljøer.

Funnene viser at oppsøkende metodikk i mange tilfeller benyttes som et verktøy for å knytte målgruppen til andre tjenester snarere enn å være organisert som en tjeneste i seg selv. Dette fører til en spenning knyttet til oppsøkernes mandat. Å være organisert i ytterkanten, eller på utsiden av andre tilbud, kan imidlertid ha betydning for oppsøkernes evne til å innta en rolle hvor de kritisk kan utfordre etablerte systemer (Grymonprez et al., 2017a). Det finnes også eksempler på at det å operere i et slikt rom gir oppsøkere mulighet til å bringe inn marginaliserte stemmer, enten for eller sammen med ungdommen (Hill & Laredo, 2019; Rauwerdink-Nijland, E., 2024; Rauwerdink-Nijland et al., 2025).

Uavhengig av primær sektortilknytning, peker litteraturen på at samarbeid er essensielt for å håndtere målgruppens komplekse behov (Almqvist & Lassinantti, 2018; Forkby & Turner, 2016). Særlig i Skandinavia trekkes det frem at den kommunale forankringen krever velutviklede samarbeidsmodeller på tvers av helse-, sosial- og utdanningssektoren (Haugstvedt & Tuastad, 2023; Oldeide et al., 2019). Funnene viser imidlertid en risiko for silotenkning: Når oppsøkende arbeid er for sterkt knyttet til én sektor, kan det metodiske mandatet bli innsnevret. Dette skaper i sin tur fragmenterte tilbud, noe som understreker behovet for samarbeidsmodeller.

3.3 Funn fra valideringsworkshoper

I valideringsworkshopene i Trondheim og Oslo ble ungdommer som hadde kontakt med oppsøkende tjenester invitert til å delta i tre ulike faser med dialog. Først delte de sine erfaringer med dagens tjenester, deretter gav de innspill om hva de faktisk ønsket seg hjelp til, før de til slutt fikk designe sin «drømmetjeneste».

Analysen av tilbakemeldingene understreker et felles syn: kvaliteten på oppsøkende tjenester står og faller på relasjonskvaliteten. Videre er det et sterkt ønske om at hjelpen rettes mot praktisk livsmestring, levekår og mulighet for deltakelse.

Ungdommene viser en unison enighet om at relasjonskvalitet er den aller viktigste faktoren i kontakten med de oppsøkende tjenestene, og at de kan stole på de ansatte (oppsøkerne).

Essensen beskrives som det å ha god tid og investering i tillitsbygging, hjelp rettet mot praktisk livsmestring og fleksible og tilgjengelige voksne. I tillegg etterspør ungdommene flere yngre ansatte og ansatte med erfaringsbakgrunn i de oppsøkende tjenestene.

3.3.1 Ungdommens erfaringer

Ungdommene i workshopene har gode erfaringer med utekontakten. Deres beskrivelser sentrerer seg om møtet med ekte menneskelig engasjement og kontinuitet, uavhengig av om helperen er en profesjonell voksen eller en ung erfaringskonsulent.

De positive erfaringene knytter seg til ansatte som lytter fremfor å snakke, og som er tilgjengelige utover vanlig arbeidstid («kan ringe når jeg vil»). De ansatte beskrives som varme, ærlige og ikke-dømmende, med en evne til å oppleves som «en venn som ikke dømmer» eller «mer som en kompis». Videre verdsettes oppsøkere som strekker seg langt og formidler en genuin tro på at situasjonen vil løse seg. Respekt for konfidensialitet er også avgjørende; tillit bygges når de ansatte «ikke sier ting videre» og sørger for at ungdommen alltid har forutsigbarhet og vet hva som skjer med informasjonen de gir.

I kontrast til dette beskriver ungdommene møter med voksne de ikke hadde tillit til. Her ble tilliten ofte ødelagt umiddelbart dersom de opplevde at voksne «gikk bak ryggen» på dem, eller fikk dem til å føle seg som et «prosjekt» eller et «problem». Flere fortalte at de hyppig ble snakket til som barn og at beslutninger ble tatt over hodet på dem - gjerne i en tone preget av straff og konsekvenser. Disse negative erfaringene knyttet seg i all hovedsak til møter med andre deler av hjelpeapparatet og systemene rundt ungdommen.

Tillit bygges når oppsøkere møter ungdom som betydningsfulle medmennesker med varme og ærlighet. Tilliten brytes dersom ungdommen føler seg som et «prosjekt» eller opplever at beslutninger tas over hodet på dem.

Ungdommens ønsker om hjelp er sterkt forankret i praktisk hverdagshjelp og et ønske om å oppnå uavhengighet.

3.3.2 Behov for praktisk hjelp og livsmestring

Ungdommens ønsker om hjelp er sterkt forankret i praktisk hverdagshjelp og et ønske om å oppnå uavhengighet. Deres mest presserende behov er knyttet til grunnleggende levekår og fremtidig mestring. Det mest gjentatte ønsket i begge byer er hjelp til å skaffe jobb, skrive CV og tjene egne penger. Dette følges tett av behovet for hjelp med utdanning og skolearbeid, samt praktiske grep som å skaffe førerkort/lappen. I tillegg ønsker de hjelp til sosial integrering gjennom å finne fritidsaktiviteter (gjærne ved at oppsøkeren blir med), samt støtte til å ordne opp i konflikter og bygge nettverk. Ungdommene ønsker seg en «reality check» fra noen som forstår. Gjærne noen som har opplevd noe lignende før, og som kan gi råd om hva som er greit og ikke greit for å klare seg i samfunnet.

3.3.3 Drømmetjenesten: fleksibel, hybrid og relasjonell

Drømmetjenesten defineres først og fremst av sine ansatte og deres tilgjengelighet. Strukturelt skal drømmetjenesten være ekstremt fleksibel. Ungdommen etterlyser åpent dag, kveld, og helger, samt at den skal være tilgjengelig digitalt på sosiale medier (som Snapchat). Tilbudet skal være «hybrid», med mulighet for å treffes på gata, på skolen, eller i et eget hus/kontor der man kan ha samtaler og få servert mat. Drømmetjenesten skal kunne tilby helhetlig hjelp, slik at ungdommen slipper å bli sendt videre, og inkludere flere spesialiserte gruppetilbud (f.eks. jobbgrupper, rusgrupper og guttegrupper). Til sist ønsker de en tjeneste som er aktivt oppsøkende ved å ringe eller kontakte for å minne om avtaler og motivere, og dermed sikre at de ikke faller fra.

Den relasjonelle dimensjonen ved drømmetjenesten handler både om hvem de ansatte er og hvordan de møter ungdommen. Ungdom etterspør en tjeneste med ansatte med mangfoldig bakgrunn (flere erfaringskonsulenter og ansatte med utlandsbakgrunn), voksne som har gått gjennom ting selv og derfor forstår bedre. De ønsker at de ansatte skal ha en vennlig, mindre seriøs tone, og at de unngår å gjøre ting «bare etter boken».

3.4 Funn fra referansegruppen for satsingen på oppsøkende tjenester

Gjennom kafédialogen med referansegruppen for oppsøkende tjenester ble tre sentrale temaer utforsket: utviklingen de siste 15 årene, dagens utfordringer og fremtidens ambisjoner. Tilbakemeldingene tegner et bilde av et fagfelt som har gjennomgått en betydelig profesjonalisering, men som fortsatt kjemper med grunnleggende strukturelle utfordringer.

3.4.1 Historiske endringer (siste 15 år): fra interesse til integrert fagfelt

Gjennom workshopen kom det frem at det oppsøkende feltet de siste 15 årene har beveget seg fra å være en form for interesseorganisering til et tydeligere og mer profesjonalisert fagfelt. Denne utviklingen har ført til utvikling av standarder og mer tydelige rammer, der oppsøkende tjenester i dag er en mer integrert del av det kommunale hjelpeapparatet. En sterkere samordning har bidratt til at tjenestene opererer mindre isolert enn tidligere.

Feltet har gjennomgått en betydelig internasjonalisering, med økt fokus på enslige mindreårige og ungdom med flerkulturell bakgrunn. Samtidig beskrives en dreining mot helsefaglige perspektiver, blant annet gjennom sterkere traumeorientering og tettere samarbeid med kommunepsykologer. En annen sentral utvikling er vektlegging av brukermedvirkning og styrking av rettighetsperspektivet. Dette har gitt erfaringskonsulenter en naturlig plass i feltet, og bidratt til at tjenestene i dag i større grad inkluderer ansatte med egenerfaring.

Parallelt med profesjonaliseringen har kravene til dokumentasjon endret seg betydelig, fra notater på en blokk i bilen til mer systematiske rapporteringsrutiner og journalføring. Selv om dette har ført til bedre oversikt og mer

Ungdommens drømmetjeneste:

- **Fleksibel:** Tilgjengelig dag, kveld, helg og digitalt på sosiale medier.
- **Hybrid:** Til stede på gaten, skolen, og i "eget hus", med både gruppetilbud og individuell oppfølging.
- **Relasjonell:** Ansatte med mangfoldig bakgrunn som møter ungdommen med en uformell væremåte, personlig trygghet og forståelse.

profesjonelle systemer, har det også medført et økt press på de ansattes tid. Til tross for denne faglige utviklingen, fremheves det at en prosjektbasert finansiering i mange kommuner truer stabiliteten og kontinuiteten i tjenestene. Gjennomgående er det også et sterkere forebyggingsfokus, spesielt knyttet til ungdomskriminalitet.

3.4.2. Nåtidens utfordringer: splittelse og usikkerhet

Til tross for den historiske utviklingen, er feltet preget av en rekke kritiske og gjennomgående utfordringer. Den mest fremtredende fellesnevneren er fragmentering og ulikhet. Det er store regionale og nasjonale variasjoner i både organisering, tilgang på kompetanse og metodisk tilnærming. Dette synliggjøres av at måten oppsøkende arbeid utføres i én kommune/bydel, ikke nødvendigvis er riktig i en annen landsdel. Denne ulikheten forsterkes av silotenkning, en utfordring feltet deler med en rekke andre velferdstjenester, og som vedvarer og hindrer helhetlig samarbeid på tvers av tjenester, selv der det er stor bredde i oppgaver. Samtidig utgjør presset en kommuneøkonomi en vedvarende risiko for nedprioritering og kutt. At oppsøkende tjenester ikke er lovpålagt på nasjonalt nivå, bidrar til at tjenesten lettere kuttes, selv om fraværet av lovpålegg også kan gi et større rom for fleksibilitet.

Et gjennomgående tema er utfordringene knyttet til digital tilstedeværelse, personvern og informasjonsdeling. Spesielt gjelder dette spenningen mellom å være der ungdommen er (sosiale medier) og de etiske/juridiske kravene (GDPR), samt mangelen på klare retningslinjer for digital metodikk. Dette forsterkes av forvirring rundt selve begrepet oppsøkende arbeid. Sist, men ikke minst, er det et vedvarende problem med manglende forskning og nasjonale data, som igjen bidrar til fragmentert dokumentasjon og gjør det vanskelig å drive kunnskapsbasert styring.

3.4.3 Fremtidens ambisjoner og kvalitetskriterier: helhetlig og hybrid

Fremtidsvisjonen for det oppsøkende feltet, slik den ble beskrevet av deltakerne fra referansegruppen for oppsøkende tjenester, bygger i stor grad på å løse dagens

strukturelle utfordringer. Et sentralt grep som fremheves som en forutsetning for fremtidens ambisjoner, er behovet for å gjøre oppsøkende arbeid lovpålagt og rettighetsfestet. Her trekkes en egen «ungdomslov», etter modell fra den finske «Youth Act» frem som et forbilde. Deltakerne etterlyser tydelige nasjonale faglige føringer og standarder for å sikre likhet og gjenkjennelighet i tjenestetilbudet, uavhengig av hvor i landet ungdommen befinner seg.

Videre defineres brukerstyring og systematisk brukerinvolvering som kjerneprinsipper for fremtiden. Dette innebærer en utvikling som strekker seg lengre enn symbolsk medvirkning; tjenestene må bygges på det ungdommene selv definerer som viktig, og dette må dokumenteres gjennom jevnlige brukerundersøkelser. For å unngå «silotenkning» må fremtidens samarbeidsmodeller inkludere både frivillighet og næringsliv, der man i fellesskap identifiserer den samfunnsøkonomiske verdien av innsatsen på tvers av budsjettammer.

Faglig sett må tjenesten bli fullt ut hybrid, med en systematisk tilstedeværelse på både fysiske og digitale arenaer. Dette krever profesjonelle systemer for dokumentasjon, herunder et felles nasjonalt dokumentasjonssystem og «dashboards» for datadrevet styring. Selv om teknologien får en større plass, understrekes det at relasjonskompetanse og tillit skal forbli kjernen i faget, supplert med spisskompetanse på språk, mangfold og traumer. Til syvende og sist er ambisjonen en tjeneste som er langsiktig og robust – fri fra tidsavgrenset prosjektfinansiering – og som støttes av et sterkt nasjonalt kompetansemiljø hvor forskning skjer i tett samarbeid med de som har brukererfaring.

Funnene i dette kapittelet viser stor variasjon i målgruppe, organisering og kontekst for oppsøkende tjenester i Norge i dag. Dette danner bakgrunnen for kapittel 4, hvor vi går dypere inn i funn knyttet til den oppsøkende metodikkens kjerne.

Referansegruppen for oppsøkende beskriver at nåtidens utfordringer er at feltet preges av stor geografisk fragmentering og manglende lovforankring, som gjør tjenestene sårbare for kommunale kutt og silotenkning. Samtidig skaper uklare digitale retningslinjer og mangel på nasjonale data barrierer for en helhetlig og kunnskapsbasert utvikling av faget.

4 Oppsøkende metodikk og praksis

4.1 Innledning og rammeverk for funn

I dette kapittelet presenteres sentrale eksempler fra litteraturgjennomgangen for å belyse oppsøkende metodikk og praksis. Analysen fokuserer på relasjonsbasert arbeid, tilgjengelighetspraksiser, tverrsektorielt samarbeid og brukermedvirkning.

Funnene i dette kapittelet er organisert med utgangspunkt i Andersson (2013, s. 184) sin definisjon, som beskriver oppsøkende arbeid gjennom tre kjernefunksjoner (eller pilarer):

1. å etablere kontakt (nå de som ikke nås)
2. å initiere prosesser for sosial endring (via brobygging eller relasjonsbasert oppfølging)
3. å gi sosial støtte for å holde endringsprosessen i gang

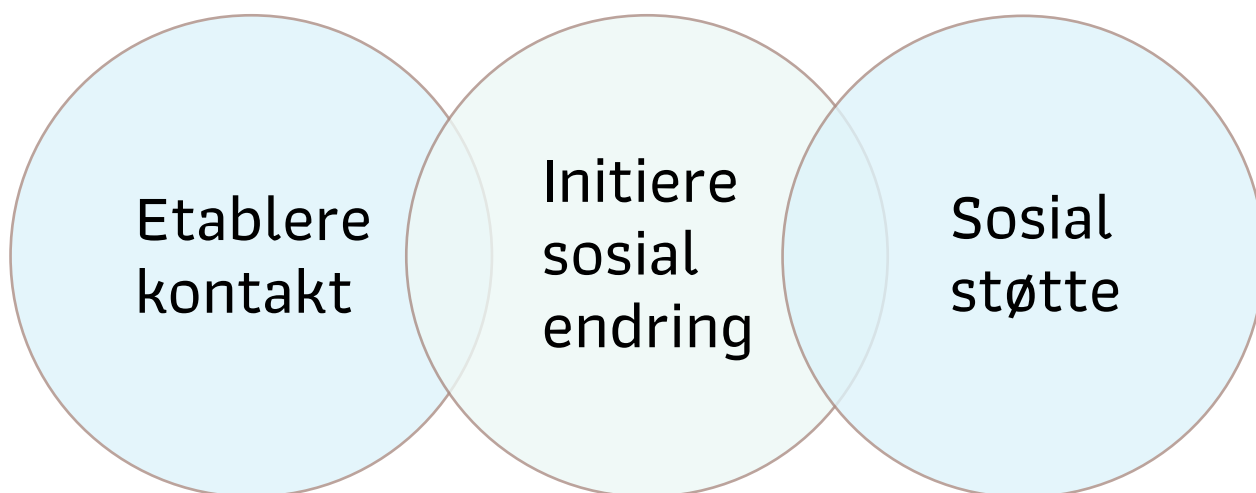
Dette metodiske rammeverket benyttes til å strukturere presentasjonen av funnene knyttet til praktiske eksempler på oppsøkende metodikk og praksis.

4.2. Litteratur med hovedvekt på etablering av kontakt [pilar 1]

Flere av de inkluderte eksemplene vi har funnet om oppsøkende arbeid har hovedvekt på den første pilaren: å etablere kontakt med ungdom som ellers ikke nås. Denne litteraturen konsentrerer seg primært om de metodiske tilnærmingene som kreves for å identifisere og oppnå en første dialog med ulike målgrupper som befinner seg i «ytterkantene» av samfunnet. Funnene viser at kilder som benytter den generelle termen «outreach», i stor grad fokuserer på kontaktetablering.

Slik kontaktetablering beskrives som et virkemiddel for å nå ulike grupper som ofte defineres som «vanskelig å nå» - slik som unge med komplekse og sammensatte utfordringer, sosialt tilbaketrukne, unge med innvandrerbakgrunn eller unge som står i fare for å rekrutteres av kriminelle nettverk. Hensikten med å etablere kontakt beskrives ofte som det å bygge en bro for grupper med komplekse utfordringer inn mot det ordinære tjenesteapparatet, som kan være alt fra lavterskeltjenester, lovpålagte tjenester som barnevern, NAV eller helsehjelp, og til skole/utdanning.

Modell 2. De tre pilarene i oppsøkende arbeid, basert på Andersson [2013]

I disse eksemplene brukes altså «outreach» ofte om innsatser som utelukkende handler om å identifisere og formidle barn og unge som er i risiko (Gibson, 2020). Dette gjelder for eksempel unge med utfordringer grunnet rusbruk (Fomiatti et al., 2023), salg av seksuelle tjenester (Holger-Ambrose et al., 2013) eller mangel på fast bolig (Carmona et al., 2017; Morton et al., 2020; Slesnick et al., 2016). Tilsvarende beskrives oppsøkende arbeid som har til hensikt å identifisere ungdom som står i fare for å rekrutteres til gjengkriminalitet (Cheung, 2017; Forkby & Turner, 2016), vold (Cheng, 2018) eller annen kriminalitet.

Den oppsøkende aktiviteten handler da om å koble målgruppen på eksisterende sosial-, helse- og velferdstilbud. Eksemplene i denne kategorien fokuserer gjerne spesifikt på hvilke teknikker og metoder som er best egnet for å nå disse gruppene (Van Raemdonck & Seedat Khan, 2018). Her beskrives hvordan det å drive feltarbeid på bestemte områder, gjerne områder som beskrives som «utsatte» eller «marginaliserte» (Dowling, 2020), på faste tidspunkt, er sentralt. I praksis innebærer dette å ha med og dele ut skadeforebyggende utstyr (Saldanha & Parenteau, 2013), være tilgjengelig i anledninger der kriser skjer (McCrea et al., 2025) og kunne dele ut mat, klær og gi støtte i form av samtaler og gatemegling (Deuchar et al., 2017; Frattaroli et al., 2010; Pollack et al., 2011). I disse tilfellene vektlegges tilgjengelighet på faste tidspunkt og konkret praktisk hjelp og bistand, som en brobygger for å etablere kontakt (Chabchoub et al., 2024).

Sett fra et systemperspektiv opererer oppsøkende arbeid som et sikkerhetsnett innenfor systemet. På den ene siden er dette en stor fordel, særlig for de unge som blir fanget opp og får hjelp av oppsøkere til å få den assistansen de trenger (Oldeide et al., 2020). På den andre siden kan denne praksisen med å «tette hull» og fungere som et

system innenfor systemet også sørge for en «kvikk fiks» på de strukturelle utfordringene som hver enkelt tjeneste og sektor har. Dette risikerer at de underliggende problemene ikke blir prioritert og adressert av hovedapparatet (Oldeide et al., 2019). Rollen som sikkerhetsnett er dermed uløselig knyttet til oppgaven med å identifisere barn og unge som myndighetene trenger bedre kontroll på.

Tidlig oppdagelse og intervensjon er samlet sett et sentralt formål med oppsøkende arbeid for barn og unge. Mange eksempler beskriver at en sentral del av mandatet til det oppsøkende arbeidet er å tilgjengeliggjøre andre etablerte tilbud og tjenester (Grymonprez & Roose, 2022). Dette innebærer å sikre at grupper som ikke lett har tilgang til universelle tiltak, kan få slik tilgang ved å bli oppsøkt på sin arena. Oppsøkere bidrar dermed til å gjøre hjelpetilbud og tjenester mer tilgjengelige gjennom relasjonsbygging. Oppsøkende arbeid legitimeres ofte ut fra en erkjennelse av at eksisterende politikk og praksis ikke virker, og at de gruppene som har størst behov for tjenester, av ulike grunner, ikke har tilgang til dem (Afsahi, 2022).

Disse barrierene beskrives på to nivåer:

1. Individuelle sårbarheter eller «risikoer»: At enkelte grupper er marginalisert grunnet fattigdom, utenforskap eller andre personlige utfordringer.
2. Strukturelle faktorer: Faktorer som begrenser tilgang til tjenester (f.eks. geografi, åpningstider eller byråkrati).

Noe litteratur peker i denne sammenhengen på viktigheten av representativt byråkrati (Merritt et al., 2020), som handler om hvem som arbeider i disse tjenestene, og hvorvidt oppsøkerne reflekterer målgruppens bakgrunn (Elgharbawy & Bove, 2025; Lee & Wong, 2025) som et element som kan bidra til å overvinne de strukturelle barrierene.

Litteraturen definerer her oppsøkende arbeid som et sikkerhetsnett som identifiserer og skaper kontakt med ungdom i risiko som ordinære tjenester ikke når. Ved å bruke praktisk bistand og tilstedeværelse som inngangsport, fungerer oppsøkerne som brobyggere som kobler marginaliserte grupper til det etablerte hjelpeapparatet [pilar 1].

4.3 Litteratur med hovedvekt på initiering av sosial endring[pilar 2]

Flere av de inkluderte eksemplene vi har funnet om oppsøkende arbeid fokuserer på å initiere sosial endring gjennom relasjonsbasert oppfølging. Der pilar 1 handler om å identifisere og finne ungdommen, retter disse funnene (knyttet til pilar 2) søkelyset mot selve kjernen i arbeidet: hva som skjer etter at kontakten er opprettet. Hovedspørsmålet er hva som må prioriteres og mestres for å muliggjøre og starte en endringsprosess, snarere enn bare å «sende ungdommen videre» i systemet.

Arbeidet innebærer å følge opp og hjelpe barn og unge der de er, ved å være til stede på deres egne arenaer. Dette kan involvere konkrete tiltak som å knytte målgruppen til åpne og tilgjengelige tilbud. Det kan også innebære direkte bistand i form av samtaler, konflikthåndtering og praktisk hjelp direkte på arenaen, eller direkte skadeforebygging gjennom utdeling av utstyr og relevant informasjon.

Å kunne initiere sosial endring er sterkt knyttet til oppsøkerens personlige og relasjonelle egenskaper. Litteraturen peker på mange ulike eksempler om hvordan oppsøkere bygger relasjoner, hvilken «stil» de må ha for å kunne oppnå kontakt (Almqvist & Lassinantti, 2018; Chabchoub et al., 2024) og tillit (Dowling, 2020; Hill & Laredo, 2019; Kauppinen et al., 2024).

Den relasjonen som oppsøkeren klarer å etablere, er det som betyr mest. Et konkret eksempel på en slik metode er bruken av «capability cards» i oppsøkende arbeid, som tvinger oppsøkeren og den unge til å forholde seg til hverandre på et genuint menneskelig nivå for å identifisere felles styrker og mål (Gebarski, 2023).

For unge som selger seksuelle tjenester, er det for eksempel beskrevet som vesentlig at oppsøkere er ikke-dømmende i kontakten og i tillegg tilbyr praktisk hjelp og bistand (McCrea et al., 2025; Pollack et al., 2011; Saldanha & Parenteau, 2013). Dette eksemplet understreker at tillit og konkret hjelp er selve katalysatoren som driver endringsprosessene fremover i denne pilaren.

Selve katalysatoren for endring ligger i at oppsøkeren lykkes med å bytte ut et hierarkisk maktforhold med en likeverdig relasjon (Davidson, 2020; Hill & Laredo, 2019), som igjen åpner for tillit og deltakelse. Dette arbeidet krever ofte at oppsøkeren tar i bruk et utvidet handlingsrom (Andersson, 2018) for å imøtekomme ungdommenes umiddelbare behov, fremfor å følge rigide byråkratiske prosesser. På grunn av fraværet av formelle rammeverk, blir oppsøkerens profesjonelle skjønnsutøvelse og evne til å balansere ungdommens behov mot systemets krav helt avgjørende for å oppnå endring.

Andersson (2018) introduserte begrepet «fringe work», som vi her omtaler som «randarbeid», for å beskrive den essensielle, men ofte uformelle, delen av oppsøkende arbeid. Randarbeid foregår i marginalene, i praksisfeltets gråsoner og i ytterkantene av det som defineres av de formelle reglene og rutinene og de faste rammene for jobben. Arbeidet kjennetegnes ved å være primært relasjonsdrevet snarere enn styrt av regler eller skjemaer.

For å oppnå det overordnede mandatet, som er å knytte kontakter, sette i gang prosesser for sosial endring og gi sosial støtte (Andersson, 2013), forutsetter det at oppsøkeren har et utvidet handlingsrom og kan bruke sitt skjønn. Andersson (2018) utdyper denne praksisen ved å dele «randarbeid» inn i to hovedfunksjoner: konkret støtte og hjelp til elementære behov (Relief Work) og oppfølging og aktiviteter som mobiliserer ungdommenes egne ressurser (Novel Work). Gjennom disse arbeidsmåtene bygges relasjoner, skapes tillit og trygghet, noe som gjør oppsøkeren i stand til å støtte ungdommene i å nå sine mål, finne og dyrke sine egne styrker, og få tilgang til goder og relasjoner i samfunnet.

Funnene viser at sosial endring skapes [pilar 2] gjennom likeverdige relasjoner og «randarbeid» i systemets gråsoner, der oppsøkerens skjønn prioriteres over rigide rutiner. Ved å kombinere praktisk bistand med mobilisering av ungdommens egne ressurser, fungerer oppsøkeren som en katalysator for tillit og sosial inkludering.

4.4 Litteratur med hovedvekt på sosial støtte og oppfølging [pilar 3]

Flere av de inkluderte eksemplene vi har funnet om oppsøkende arbeid omhandler den tredje pilaren: å gi sosial støtte for å holde endringsprosesser i gang over tid. Denne delen av litteraturen retter søkelyset mot mer spesialiserte tilbud og programmer, der det oppsøkende arbeidet ofte inngår som en del av en helhetlig intervensjon rettet mot målgrupper med komplekse utfordringer.

Mange av eksemplene knyttet til pilar 3 har imidlertid lite fokus på hvordan kontakt etableres (pilar 1) eller sosial endring initieres (pilar 2). Snarere er fokus typisk på innholdet i støtten som gis. Denne beskrives ofte som spesialisert og tilpasset barn og unges ulike konkrete (Fomiatti et al., 2023) eller komplekse behov (Welch et al., 2025). Eksemplene i denne kategorien beskriver gjerne at støtten som gis, er langsiktig og ofte strukturert (Abdel Baki et al., 2019), eller at oppfølgingen er helhetlig, men fokus er ofte på innholdet i konkrete tiltak og program. Noen unntak finnes likevel; enkelte studier skiller seg ut ved å beskrive hele forløpet som en sammenhengende prosess – fra hvordan oppsøkere etablerer kontakt og initierer sosiale endringer, til hvordan de vedlikeholder og støtter komplekse prosesser over lang tid (Ahmed & Carpenter, 2017).

Eksemplene som kan knyttes til denne pilaren, er sentrale å tydeliggjøre fordi disse lett kan forveksles med eksempler som beskriver former for oppfølging og behandling. Bruken av termen «outreach» på tvers av ulike tilbud gjør ikke dette skillet enklere. For eksempel brukes

termen om mange tilfeller der hensikten hovedsakelig er å følge opp eller behandle barn og unge på andre arenaer enn de tradisjonelle (som på skolen eller i hjemmet). Dette kan typisk karakteriseres som tjenester som tar i bruk oppsøkende metodikk for enten å identifisere nye klienter og følge opp eksisterende (jf. Andersson, 2013). På grunn av denne metodiske uklarheten har vi i vår gjennomgang i all hovedsak utelatt slike eksempler dersom det ikke beskrives at oppsøkende aktivitet også er sentral for å identifisere målgruppen (Crombach et al., 2025).

Selv om pilar 3 dekker kritisk langsiktig støtte, viser analysen at funnene i denne kategorien ofte er metodisk utfordrende å avgrense fra ordinær behandling, da fokuset i litteraturen primært ligger på tiltakets innhold snarere enn på de oppsøkende kjernefunksjonene (kontakt og endring).

Funnene viser et mangfold av spesialiserte og strukturerte tiltak for ungdom med komplekse behov, der målet er å vedlikeholde endring over tid [pilar 3]. Analysen tydeliggjør et viktig metodisk skille: Oppsøkende arbeid i denne fasen må ikke forveksles med ordinær behandling, men kjennetegnes av en helhetlig prosess der den relasjonelle forankringen ligger i bunn.

4.5 Kjennetegn ved metodikk og relasjonsbasert arbeid

Etter å ha analysert litteraturen langs Anderssons tre pilarer (kontakt, endring og støtte), er det klart at terminologien «outreach» er bred og kan omfatte innsatser som strekker seg fra ren formidling til spesialisert behandling. Dette har nødvendiggjort en metodisk avgrensning i vår gjennomgang.

For å unngå at det oppsøkende arbeidet forveksles med ordinære behandlingstiltak, har vi i hovedsak utelatt eksempler der den oppsøkende aktiviteten kun beskrives som en metode for å følge opp eller behandle eksisterende klienter (jf. Ungar et al., 2020). De følgende kjennetegnene ved oppsøkende arbeid presenteres derfor med fokus på de metodene som er sentrale for å etablere relasjoner, bygge bro og initiere endring, i tråd med pilar 1 og 2.

Basert på vår gjennomgang finner vi at kjernen i det oppsøkende arbeidet vektlegger tre sentrale og distinkte prinsipper: en relasjonsbasert tilnærming, et tverrsektorielt samarbeid, og en ressursfokustert tilnærming. Det er imidlertid viktig å understreke at de inkluderte eksemplene i ulik grad vektlegger disse aspektene. Mens enkelte studier har hovedfokus på ett spesifikt element, beskriver andre modeller hvordan to eller alle tre kjerneelementene kombineres i en helhetlig metodikk. Samlet sett utgjør disse elementene de viktigste kjennetegnene ved en praksis som skal etablere kontakt, initiere endring og sikre varig sosial støtte, slik det illustreres i modellen under.

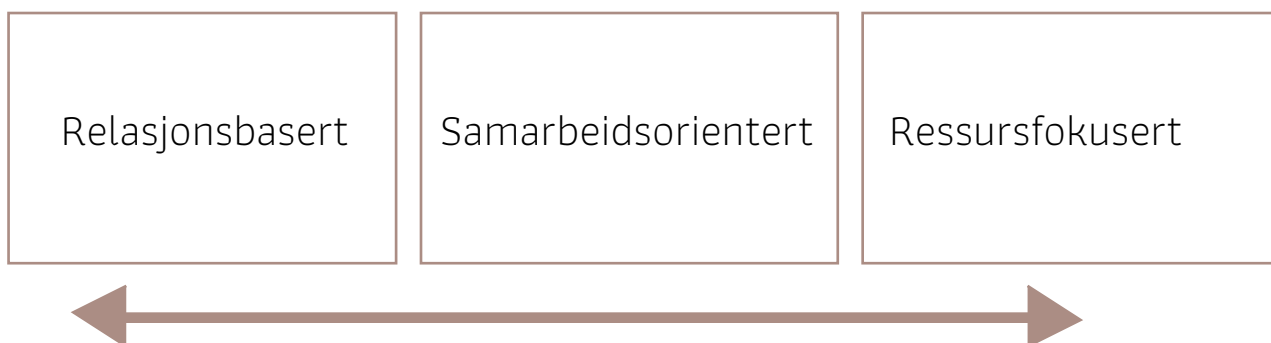
4.5.1 Relasjonsbaserte tilnærminger

Det første kjennetegnet ved den oppsøkende metodikken er den relasjonsbaserte tilnærmingen, som utgjør selve fundamentet for å oppnå tillit og kontakt. Relasjonsbasert arbeid er fundamentalt for å oppnå Anderssons mål om kontaktetablering (pilar 1) og initiering av sosial endring (pilar 2). Andersson fremhever at dette ikke bare er en støttefunksjon; det er selve kjernen i den oppsøkende metodikken.

Det relasjonsbaserte arbeidet baserer seg på et sett av prinsipper for å oppnå tillit, hvorav detached youth work representerer en sentral tilnærming. Detached youth work, eller oppsøkende ungdomsarbeid (jf. kapittel 1), kjennetegnes av etableringen av en frivillig relasjon som alltid tar utgangspunkt i ungdommens «verdenssyn» (Davidson, 2020). Den teoretiske betydningen av denne tilnærmingen ligger i den statusen den gir ungdommen. Det vektlegges særlig at maktforholdet mellom den unge og oppsøkeren utjevnes, og at relasjonen skal baseres på likeverdighet. Dette er det som muliggjør at ungdommen kan bli aktive deltakere i egen oppfølging, snarere enn passive mottakere (Chabchoub et al., 2024; Oldeide et al., 2020).

Det er den likeverdige relasjonen som differensierer tilnærmingen fra andre hjelperelasjoner ungdommen forholder seg til, slik som lærere eller politibetjenter, hvor relasjonen ofte er mer hierarkisk og byråkratisk (Davidson, 2020). Samtidig er det viktig å anerkjenne at det også i det oppsøkende arbeidet eksisterer en iboende maktasymmetri; oppsøkeren representerer fortsatt systemet, selv om stilen er uformell (Jacobsen et al., 2024). Selv om oppsøkende

Modell 3 Den oppsøkende metodikkens kjerneelementer

praksis fokuserer på relasjon og tillit, opererer tjenestene innenfor strukturelle rammer. Dette betyr at de også må svare på overordnede politiske mål og samfunnsmessige prioriteringer, som forebygging av sosial eksklusjon. Resultatet er at selv om metodikken er relasjonsdrevet, er finansieringen ofte knyttet til mål og målbare resultater (Davidson, 2020; Welch et al., 2025). Dette skaper en spenning mellom det relasjonelle mandatet og de instrumentelle styringskravene.

4.5.2 Samarbeidsmodeller

Det andre sentrale kjennetegnet er nødvendigheten av samarbeid på tvers av sektorer for å ivareta ungdommens komplekse behov. Samarbeid på tvers av tjenester og sektorer er et uunnværlig kjennetegn ved det oppsøkende arbeidet, da det reflekterer funksjonen som brobygger introdusert under pilar 1. Oppsøkere fungerer ofte som en mellomkobling mellom ungdom som befinner seg i marginaliserte posisjoner og det etablerte hjelpeapparatet (Chabchoub et al., 2024). De må derfor navigere i et komplekst landskap av fagtradisjoner og byråkratiske rammeverk (Mäkelä et al., 2021; Oldeide et al., 2019; 2020). Nødvendigheten av tverrsektorielt samarbeid oppstår fordi ungdommene i målgruppen oftere har komplekse og overlappende behov enn enkeltstående utfordringer, typisk knyttet til helse, rus, bolig, økonomi og utdanning.

Å lykkes med å initiere og opprettholde sosial endring krever at oppsøkeren har et bredt nettverk og evnen til å koordinere bistand fra spesialiserte tjenester som helsevesen, barnevern, skole eller NAV (Chabchoub et al., 2024; Oldeide et al., 2019). Samarbeid er derfor en kritisk funksjon for å sikre at det relasjonsbaserte arbeidet munner ut i konkrete, koordinerte tiltak.

Studier av rusforebyggende arbeid i norsk kontekst bekrefter at mangel på koordinering kan være en sentral utfordring, og at beslutningstakere selv beskriver organiseringen som delt inn i «siloe» (Oldeide et al., 2021). Dette understreker at til tross for politiske ambisjoner om helhetlige tilnærminger («whole-of-government») for å løse komplekse problemer, kan oppsøkere møte byråkratiske barrierer i praksis. En annen norsk studie av samme hovedforfatter beskrev imidlertid hvordan oppsøkere

utviste en unik evne til å navigere i slike kommunale strukturer og fungerte som et strukturelt sikkerhetsnett for å hindre at tjenestene oppleves som fragmenterte for ungdom (Oldeide et al., 2020).

Et illustrerende eksempel på en slik tverrsektoriell tilnærming er et integrert program i Surrey, Canada, rettet mot ungdom i faresonen for gjengkriminalitet (Lee & Wong, 2025). Denne modellen samler et mangfoldig team bestående av både oppsøkere, lærere, klinikere, jobb-mentorer og politi. Teamet leverer individuelt tilpasset oppfølging basert på Wraparound-prinsippene, med aktiviteter som spenner fra veiledning og familiestøtte til alternativ utdanning og friluftaktiviteter. Oppfølgingen er fleksibel, foregår på ulike arenaer (skoler, hjem, offentlige rom) og kan vare i inntil ett år etter endt skolegang.

Behovet for et slikt flerkomponent-samarbeid blir særlig tydelig i overgangsfasen 16–25 år, hvor risikoen for rusutvikling og frafall fra tjenester er høy (Welch et al., 2025). Her er det nødvendig med en stedbasert leveransemodell der flere aktører (skoler, lokale organisasjoner, helse) bidrar til å sikre vedvarende støtte. Dette skal skje på steder de unge allerede oppholder seg, for å unngå at de «forsviner» i overgangen til nye sosiale, utdannings- og arbeidsmiljøer (Welch et al., 2025).

Behovet for lokal forankring og koordinering understrekes i Youth Outreach Worker (YOW) Program i Toronto, Canada (Ahmed & Carpenter, 2017). Dette programmet tilbys i utvalgte bydeler og har som primær forutsetning å møte ungdom i deres miljø, bygge relasjoner og deretter koble dem til et bredt spekter av tilgjengelige tjenester. Oppsøkere jobber aktivt med å utvikle kunnskapsnettverk i lokalsamfunnet, ofte ved å trekke på egen livserfaring og identitet for å oppnå nødvendig legitimitet og tillit (Ahmed & Carpenter, 2017).

I den svenske konteksten, slik Forkby og Turner (2016) beskriver, har mange modeller for oppsøkende arbeid et sterkt kontrollperspektiv som utgangspunkt. Dette blir særlig tydelig i samarbeid med politi og rettsvesen, hvor relasjonsbaserte arbeid uunngåelig blandes med mandatet om overvåking og sikkerhet (Cheung, 2017).

Samarbeidsmodeller som har kontroll som et primært mål, risikerer å undergrave tilliten som er bygget opp gjennom det relasjonsbaserte arbeidet (jf. pilar 2), da oppsøkerens taushetsplikt og handlingsrom kan begrenses av informasjonsdeling.

Denne spenningen er også til stede i norsk kontekst, spesielt i det tverretatlige arbeidet for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme (Haugstvedt & Tuastad, 2023). Analyser av samarbeid mellom sosialarbeidere og politiet i slike tilfeller fremhever en klar tendens til å prioritere sikkerhet (securitisation), karakterisert ved en «uklar åpenhet» og utydelige roller mellom politi og støtteapparat. Samarbeidet er ofte organisert etter allerede eksisterende modeller, som «Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak» (SLT). Dette betyr at modellens iboende utfordringer med å balansere kontroll og støtte overføres til nye og sensitive felt.

4.5.3 Ressursfokusede tilnærminger

Det tredje kjennetegnet markerer et skifte mot en ressursfokusede tilnærming, der målet er å mobilisere ungdommens egne styrker fremfor kun å fokusere på risiko. Dette representerer et fundamentalt skifte fra et ensidig fokus på risiko, sårbarhet og mangler, som preget mye av diskusjonen i pilar 1, til et fokus på barn og unges potensial, styrker og positive utvikling. Målet er å flytte fokus fra hva som er galt med individet til hvilke ressurser som kan mobiliseres hos den unge og i dennes miljø.

Positive Youth Development (PYD)-rammeverket er en fremtredende modell som illustrerer dette skiftet, og ligger til grunn for Youth Outreach Worker (YOW) Program i Toronto (Ahmed & Carpenter, 2017). PYD-tilnærmingen har som mål å forebygge atferdsproblemer ved å aktivt fremme sentrale trekk ved sunn utvikling, referert til som de «fem C-ene»: Competence, (kompetanse), Character (karakter), Confidence (selvtillit), Connection (tilknytning) og Compassion (empati/medfølelse) (Ahmed & Carpenter, 2017).

Den ressursfokusede tilnærmingen sikrer at det relasjonsbaserte arbeidet (pilar 2) har et klart mål om empowerment (myndiggjøring). I stedet for å redusere oppsøkende arbeid til en ren formidlingsfunksjon,

anerkjennes ungdommen som en aktiv deltaker i endringsprosessen. Den ultimate suksessen måles i hvilken grad den unge får tilgang til og utvikler de personlige og sosiale ressursene som er nødvendige for å lykkes. Denne tilnærmingen spiller også det analytiske poenget fra 4.5.1 om at oppsøkerens rolle er å skape et likeverdig maktforhold, hvor ungdommens egne styrker er utgangspunktet for endring. Å være «på samme arena» (Oldeide et al., 2021), signaliserer en posisjon i tråd med en ressursfokusede tilnærming.

Tilgjengelighet og maktkritikk

Den ressursfokusede tilnærmingen er uløselig knyttet til metodikken bak det som i internasjonal litteratur beskrives som gatenært arbeid (street work) (Gibson, 2020) og kritisk gatenært arbeid («critical street work») (Hill & Laredo, 2019). Disse metodikkene vektlegger tilgjengelighetspraksiser (Grymonprez et al., 2017a) ved å oppsøke barn og unge «i deres miljø» og «på deres premisser» (Hill & Laredo, 2019). Ved å være til stede i ungdommens egne miljøer, kan oppsøkerne etablere en «ekte» dialog (Hill & Laredo, 2019; Rauwerdink-Nijland, 2024), som er direkte informert av ungdommens egne behov og interesser, i motsetning til en forhåndsbestemt agenda.

Særlig de tilnærmingene som klassifiserer seg som kritisk gatenært arbeid, har tradisjonelt sett på spørsmål om makt, kontroll og autoritet som sentrale i sin praksis (Whelan & Steinkellner, 2018). Å drive feltarbeid på gaten og aktivt oppsøke ungdommer i deres miljøer anses dermed som et kritisk element for å utfordre eller undergrave maktstrukturer som hindrer at noen unges stemmer eller bekymringer blir hørt. I denne forstand knyttes det relasjonsbaserte arbeidet i oppsøkende tjenester til både maktkritikk og brukermedvirkning. Rollen som oppsøker kan bety at man engasjerer seg i politisk handling med og på vegne av de unge man jobber med (Whelan & Steinkellner, 2018). Samlet sett kan oppsøkende arbeid ses på som en form for sosial støtte, ledsagelse og verktøy for å fremme sosial inkludering og sosialdemokrati (Szeintuch, 2015).

5 Diskusjon: Spenninger mellom metodikk og system

I dette kapittelet diskuterer vi virkningene og de metodiske utfordringene ved oppsøkende arbeid, basert på funnene presentert i kapittel 3 og 4.

Vi har benyttet Anderssons (2013) tre pilarer (etablere kontakt, initiere sosial endring, sosial støtte) som et metodisk rammeverk for å systematisere funn knyttet til oppsøkende arbeid og metodikk. Våre funn identifiserer imidlertid et sentralt spenningsfelt og et behov for å synliggjøre den relasjonelle basen – en kontinuerlig tilstand av genuin tillit og trygghet – som en gjennomgående og sentral forutsetning for at pilarene skal fungere i praksis.

For å diskutere gapet mellom relasjonell metodikk og systemets realiteter - herunder spenningen mellom tillitsbasert randarbeid og byråkratisk målstyring - anvendes Prilleltenskys teoretiske rammeverk (Prilleltensky, 2008; Prilleltensky et al., 2023, 2024). Rammeverket fokuserer på rettferdige betingelser, betydningsfullhet (mattering) og livskvalitet/samfunnsdeltakelse. Her belyses det hvordan fordelings-, prosessuell og korrektiv rettferdighet former ungdommens og profesjonelles opplevelser av å "telle" og erfare at de er betydningsfulle i systemet.

Betydningsfullhet [norsk oversettelse av begrepet *mattering*] består av to gjensidig avhengige psykologiske opplevelser: det å bli verdsatt og det å ha mulighet til å tilføre verdi.

Slike erfaringer har både en direkte og indirekte påvirkning på sentrale faktorer som tillit, deltagelse, mestring, fremtidshåp og opplevd livskvalitet (Prilleltensky, 2008; Prilleltensky et al., 2023, 2024).

Kjernen i dette rammeverket er forståelsen av rettferdige betingelser som både en strukturell og relasjonell forutsetning for individuelle og kollektive verdier. Prilleltensky (2008) og Prilleltensky et al. (2023, 2024) skiller mellom tre former for rettferdighet som utgjør disse betingelsene: fordelingsrettferdighet (rettferdig tilgang til ressurser og muligheter), prosessuell rettferdighet (rettferdighet i beslutningsprosesser, inkludert medvirkning, transparens og respekt), og korrektiv rettferdighet (mekanismer for å rette opp urett og skjevheter). Disse rettferdighetsbetingelsene utgjør ikke bare normative idealer; de fungerer som nødvendige strukturelle forutsetninger for at individer og grupper kan erfare seg selv som betydningsfulle samfunnsdeltakere.

Rettferdighetsbetingelsene er tett sammenvevd med begrepet betydningsfullhet – forstått som erfaringer av både å bli verdsatt av andre og å ha reelle muligheter til å tilføre verdi i eget liv, i relasjoner og i samfunnet. Betydningsfullhet er ikke kun en subjektiv opplevelse, men et relasjonelt og politisk betinget fenomen, forankret i hvordan institusjoner, styringssystemer og profesjonelle praksiser kommuniserer hvem og hva som teller, og hvilke virkninger dette gir (Prilleltensky, 2008; Prilleltensky et al., 2023, 2024).

I denne konteksten skiller man mellom to utfall: prososial betydningsfullhet som kan forstås som en styrket opplevelse av verdi gjennom å bidra positivt til andre, for eksempel gjennom å gi støtte eller omsorg. Dette øker

Modell 4. Prilleltensky sitt teoretiske rammeverk

sosial tilknytning, verdighet og opplevelsen av sosial verdi. Motsatsen er antisosial betydningsfullhet som kan oppstå når unge mennesker opplever å føle seg ubetydelig, marginalisert eller aktivt motarbeidet (anti-mattering). I slike tilfeller kan unge forsøke å gjenopprette betydningsfullhet gjennom handlinger som gir umiddelbar synlighet, makt og «respekt» – inkludert vold eller tilknytning til destruktive grupper (Billingham & Irwin-Rogers, 2021; Prilleltensky et al., 2025).

Den teoretiske rammen (Prilleltensky, 2008; Prilleltensky et al., 2023, 2024) gir et strukturert perspektiv for å vise hvordan strukturelle betingelser (levestandard, organisering, finansiering, silotenkning) påvirker den relasjonelle opplevelsen (betydningsfullhet, tillit, autenticitet), som igjen er nødvendig for å oppnå positive virkninger (sosial inkludering, mestring, livskvalitet og samfunnsdeltakelse). Kapittelet er organisert etter disse tre dimensjonene (se modell 4).

5.1 Betingelser

Funnene indikerer at oppsøkende metodikk ofte opererer innenfor snevre fagfelt med sektorspesifikke mandater (sosial, helse, justis). Denne organiseringen medfører en risiko for silotenkning, en utfordring som er identifisert som et generelt problem i norsk tjenesteutøvelse. Problemet forsterkes når ulike sektorer ikke lykkes med en samstemt implementering av overordnede politiske føringer (Oldeide et al., 2019). Dette utgjør en betydelig barriere fordi det hindrer feltet i å møte ungdommens komplekse og tverrsektorielle behov – som levestandard, relasjoner, nettverk og helse – på en helhetlig måte. Resultatet er at det oppsøkende arbeidet, til tross for et tverrsektorielt mandat, tvinges til å prioritere snevre enkeltsaker og sektorvise målsetninger (f.eks. rus) fremfor helheten i den unges livssituasjon.

Silotenkning og fragmentering utgjør en strukturell barriere fordi organiseringen i stor grad er designet for å håndtere «enkle problemer», mens målgruppen kjennetegnes av komplekse utfordringer (wicked problems) (Alford & Head,

2017; Grint, 2010). Sektorspesifikk organisering er derfor lite egnet til å møte denne typen kompleksitet. Fragmentering mellom organisatoriske siloer fungerer dermed som en strukturell urettferdighet som undergraver forutsetningene for en helhetlig og koordinert innsats. Som et motsvar til systemets kategoriseringer er det nødvendig å poengtere at det er systemet som er fragmentert, ikke barn og unge.

For oppsøkende arbeid betyr denne strukturelle urettferdigheten at metodikken, som er ment å være tverrfaglig og fleksibel, kontinuerlig må bruke tid og ressurser på å bygge bro over de systemiske gapene, i stedet for å fokusere på den direkte relasjonen til ungdommen. I et betydningsfullhet-perspektiv betyr dette at systemets fragmentering kan oppleves som «fragmentert anerkjennelse»: hvor ungdom må «kvalifisere» seg inn i riktig silo for å bli sett. Når behovene ikke passer inn i mandatet, kan det kommunisere anti-betydningsfullhet (anti-mattering) – en opplevelse av at deler av livet deres ikke teller i systemets logikk.

Oppsøkerens kjernefunksjon er å etablere en relasjonell base som «trygge voksne» (Chabchoub et al., 2024; Oldeide et al., 2020) og være «vitner» for de mest marginaliserte (Dowling, 2020; Rauwerdink-Nijland et al., 2025). Dette plasserer det oppsøkende arbeidet i et motfelt som skaper en rekke dilemmaer og paradokser, særlig i lys av det økende presset for dokumentasjon og målbare resultater i tjenestene. Når styringslogikker ensidig prioriterer måloppnåelse og rapportering, snevres handlingsrommet for relasjonelt arbeid og faglig skjønn inn.

En slik styringsform, hvor oppsøkere har et mandat om å bidra til å skape «økonomisk produktive borgere» (Mäkelä et al., 2021) eller «redusere risikofylt atferd i det offentlige rom» (Forkby & Turner, 2016; Frattaroli et al., 2010), utfordrer Anderssons (2018) metodiske prinsipper om randarbeid, fordi snevre resultatmål binder oppsøkeren til spesifikke tiltak og tidsfrister. I fravær av betingelser som fremmer betydningsfullhet, øker risikoen for anti-betydningsfullhet – en erfaring av å bli ignorert eller redusert til et middel for

Ungdom opplever prososial betydningsfullhet når de føler seg sett og får bidra positivt, noe som styrker verdigheten og tilhørigheten. Motsatsen er antisosial betydningsfullhet, der opplevelsen av å være ubetydelig eller motarbeidet fører til at synlighet og makt søkes gjennom destruktive handlinger og vold.

systemets mål. Dette forsterker risikoen for marginalisering og negative virkninger i form av eksempelvis rekruttering til kriminalitet og antisosiale gjengdannelser (Prilleltensky, 2008; Prilleltensky et al., 2023, 2024).

Funnene indikerer at organisatorisk avstand til «systemtunge instanser», som barnevern, politi og psykiske helsetjenester, kan være en fordel. Flere studier peker på at tjenester organisert i frivillig og ideell sektor gir et handlingsrom (Davitadze et al., 2020; Gebarski, 2021; Lotko et al., 2016; Welch et al., 2025), som fungerer som en nyttig betingelse for å opprettholde det relasjonelle mandatet (Jacobsen et al., 2024). Det er likevel viktig å understreke at den nordiske velferdsmodellen skiller seg på sentrale punkter fra kontekstene disse eksemplene er hentet fra.

Funnene kan derfor ikke overføres direkte til norske forhold uten en tydelig vurdering av hva en sterk offentlig forankring innebærer (Ibsen et al., 2021). I Norge er oppsøkende tjenester ofte tett koblet til kommunale strukturer, noe som kan forstås som et tveegget sverd. På den ene siden bidrar kommunal forankring til legitimitet, mer forutsigbar finansiering og kort vei til beslutningstakere og relevante samarbeidspartnere i hjelpeapparatet. På den andre siden kan denne nærheten redusere opplevelsen av uavhengighet, både for tjenesten selv og for barn og unge. Dette kan gjøre det mer krevende å fungere som et reelt lavterskeltilbud med et tydelig tillits- og relasjonsbyggende mandat.

Organisering i ytterkantene åpner også for feltets politiske betingelser, slik det teoretiseres i kritisk gatenært arbeid (Dowling, 2020; Hill & Laredo, 2019; Whelan & Steinkellner, 2018). Oppsøkere har mulighet til å «bære» ungdommens stemme inn i systemene og fungere som talspersoner for marginaliserte barn og unge (Chabchoub et al., 2024; Deuchar et al., 2017; Dowling, 2020; Rauwerdink-Nijland et al., 2025). Et slikt mandat er betinget av organisatorisk uavhengighet for å unngå at samarbeid med kontrollinstanser leder til at tjenesten tillegges et kontrollmandat, noe som truer tilliten de unge har til oppsøkerne.

Dette reiser spørsmålet om avhengigheten av kommunebudsjettet kan bidra til at tjenestene aksepterer rollen som ren «sosial inkludering» - at de unge skal «passe inn»- snarere enn å utøve den kritiske rollen med å endre systemet.

Diskusjonen rundt organisering og forankring kompliseres av geografisk kontekst. I urbane kontekster er hovedutfordringen å unngå at oppsøkerrollen får et sikkerhetsfokus (securitisation) (Haugstvedt & Tuastad, 2023), noe som krever at tjenesten opererer i ytterkanten for at de unge skal bevare tilliten til oppsøkerne (Jacobsen et al., 2024). I rurale kontekster er derimot utfordringen knyttet til fragmentering og manglende kontinuitet (Welch et al., 2025). For å motvirke denne strukturelle svakheten, er en bredere lokal forankring og tett samarbeid med lokale samfunnsinstitusjoner (skole, idrettslag, kommuneadministrasjon) en sentral betingelse for å sikre bærekraft. Dette sprer ansvaret og innlemmer tjenesten i det lokale nettverket på tvers av enkeltstående prosjekter. Samarbeidsmodeller, som den nettverksbaserte tilnærmingen (Davis et al., 2025; Islandsmodellen), fremstår derfor som en nødvendig betingelse for å overvinne silotenkning og oppnå helhetlige resultater.

Funn fra AP1 indikerer at sentrale strukturelle betingelser i Norge er fragmentering, geografisk ulikhet og prosjektbasert finansiering. Den finske modellen og «The Youth Act» (2017) demonstrerer at det er mulig å endre de strukturelle rammene, gjennom lovfesting og nasjonal systematisering, uten å kompromittere kjerneprinsippene for oppsøkende tjenester (Kauppinen et al., 2024). Dette skyldes at systematiseringen er designet for å understøtte, og ikke erstatte, de relasjonelle metodene, frivilligheten og fleksibiliteten.

5.2 Opplevelser

Seksjonen drøfter hvordan de strukturelle betingelsene og de metodiske valgene former ungdommens opplevelser og erfaringer knyttet til betydningsfullhet, tillit, trygghet og mestring.

Ungdommens ønsker for «drømmetjenesten» er entydige: de etterspør ansatte med erfaringskompetanse og mangfoldig bakgrunn. De påpeker at voksne som har «opplevd noe lignende før» har en annen type forståelse. Dette understreker at relasjonskvaliteten, som starter med pilar 1 (etablere kontakt), er en kontinuerlig forutsetning for at den videre metodikken skal lykkes.

Opplevelsen av speiling og forståelse bygger en erfaringsbasert tillit som er robust selv i møte med institusjonell mistillit. Representativitet og mangfold i ansattgruppen er sentrale faktorer for å styrke tjenestenes relasjonskvalitet og bidra til å redusere faren for uheldig seleksjon (Afsahi, 2022). Bruk av erfaringskonsulenter er her et viktig grep; disse har en unik evne til å etablere kontakt med ungdommer som tradisjonelle tjenester ofte ikke når (Åkerblom, 2024). Ved å integrere slik erfaringskompetanse i et bredere mangfold, sikrer feltet at møtet med tjenestene oppleves som autentisk og genuint. Denne opplevelsen er ofte avgjørende for at ungdommen skal føle seg trygg nok til å akseptere videre sosial støtte (pilar 3).

I et betydningsfullhet-perspektiv uttrykker ønsket om erfaringskompetanse og mangfoldig bakgrunn hos ansatte et behov for å bli møtt som noen som teller - ikke bare som «en sak» eller et «problem». Slike møter, hvor ansatte speiler ungdommens bakgrunn og erfaring, kan styrke både opplevelsen av å bli verdsatt og muligheten til å bidra med egne erfaringer i endringsarbeidet (Prilleltensky, 2008; Prilleltensky et al., 2023).

Digital tilstedeværelse representerer en ny og kritisk dimensjon for oppsøkende arbeid, særlig for å realisere pilar 1 (etablere kontakt) og pilar 2 (initiere sosial endring). Digital tilstedeværelse utvider metodikken (randarbeidet) og gjør det mulig å nå sosialt isolerte (hidden youth) (Chan,

2018; Kirjavainen & Jalonen, 2023), samt sikre tilgjengelighet i rurale strøk. Digitale lavterskelkanaler kan dermed være en viktig arena for å oppleve seg som betydningsfull for ungdom som ellers forblir usynlige for tjenestene. Samtidig kan uklarhet om roller, personvern og ansvar svekke tryggheten i relasjonen og dermed også opplevelsen av å «telle» i møtet med systemet. Bruken av digitale kanaler skaper en ny etisk friksjon mellom et relasjonelt mandat (lav terskel) og juridiske krav (GDPR/personvern). Mangelen på nasjonale retningslinjer kan dermed tvinge oppsøkere til å utøve et krevende skjønn, noe som kan påvirke opplevelsen av trygghet og forutsigbarhet for både ungdom og oppsøkere.

Selv om oppsøkende arbeid i Norge utøves overfor ulike målgrupper, er de fleste utekontakter og uteseksjoner organisert med et hovedfokus på aldersspennet 10-25 år. En slik aldersavgrensning reiser spørsmål om differensieringen er basert på utviklingsmessige behov eller primært på strukturell organisering. Når Anderssons (2013) brede definisjon legges til grunn, ser vi at det primært er innholdet i støtten som endres med alder: For en 15-åring kan sosial støtte fokusere på tilhørighet i fritidsarenaer og mestring på skolen, mens støtten for en 25-åring i større grad dreier seg om å navigere voksenlivets utfordringer som bolig, økonomi og etablering i utdanning eller arbeid. En rigid aldersgrense kan også få konsekvenser for ungdommens opplevelse av betydningsfullhet, dersom relasjonen og støtten avbrytes på et administrativt tidspunkt snarere enn etter behov. For noen kan dette oppleves som et brudd i anerkjennelsen - en følelse av at man «ikke lenger teller» som målgruppe, selv om utfordringene består.

Særlig i rurale strøk utfordres en rigid aldersavgrensning av både geografiske og metodiske betingelser. I disse kontekstene er det logistisk og metodisk krevende å identifisere og etablere kontakt med de mest marginaliserte. For å oppnå nødvendig bærekraft og lokal forankring (Davis et al., 2025) velger oppsøkende tjenester her ofte å operere med en utvidet aldersgruppe. Et slikt skifte i målgruppe for oppsøkende tjenester medfører også en endring i metodisk fokus, hvor tjenesten i større grad involverer seg i selektive og universelle tiltak for å sikre bredere forebygging og tilhørighet i lokalsamfunnet.

Dette understreker at aldersskillet ikke er universelt gyldig, men bør være et resultat av kontekstuelle behov. I rurale strøk krever opplevelsen av tilhørighet og mestring en annen organisering enn i urbane strøk, da kortsiktige tiltak her verken er logistisk eller økonomisk bærekraftige. Integrated Prevention Model (IPM) understreker behovet for et langsiktig mandat og lokal forankring for å sikre at opplevelsen av støtte er kontinuerlig (Davis et al., 2025). Her må oppsøkende arbeid aktivt integreres i lokalsamfunnets samlingspunkter for å skape relevans og tilhørighet. I både rurale og urbane kontekster blir betydningsfullhet avhengig av kontinuitet og gjensidighet i lokale fellesskap. Når oppsøkende arbeid knyttes til stabile møteplasser over tid, øker sjansen for at ungdom ikke bare mottar støtte, men også får muligheter til å bidra og bli sett som ressurser.

5.3 Virkninger

Virkningene av oppsøkende arbeid oppstår i samspillet mellom strukturelle rammer og relasjonell praksis. Organisatoriske, juridiske og økonomiske betingelser påvirker handlingsrom, prioriteringer og dokumentasjon (jf. 5.1), mens ungdommenes erfaringer med tilgjengelighet, tillit og betydningsfullhet avgjør om hjelpen faktisk fører til endring (jf. 5.2). I denne delen diskuterer vi hvordan dette samspillet gir både ønskede virkninger (livsmestring, deltakelse og inkludering) og uønskede virkninger (seleksjon, tillitsbrudd og redusert handlingsrom), og hvilke forutsetninger som må være på plass for å ivareta mandatet over tid.

En positiv virkning, bekreftet av ungdommenes etterspørsel, er at oppsøkende arbeid gir ressursfokusert støtte til praktisk livsmestring (jobb, skole, førerkort). Når støtten knyttes til konkrete, hverdagsnære mål, styrkes ungdommenes funksjonelle ferdigheter og opplevelse av mestring. Dette er sentralt for å bygge varige forutsetninger for økt samfunnsdeltakelse og sosial inkludering blant ungdom som står i risiko for å falle utenfor.

Den mest alvorlige virkningen av byråkratisk press er risikoen for uheldig seleksjon. Når styring og rapportering vektlegger målbare standarder for å «sikre» resultater, kan

oppmerksomheten gradvis dreies mot ungdom som har størst sannsynlighet for å lykkes innenfor de gjeldende indikatorene. Konsekvensen er at tjenester, ofte uten å intendere det, prioriterer bort ungdom med de mest sammensatte og omfattende behovene, noe som står i strid med det grunnleggende mandatet.

I denne sammenhengen bør oppsøkende tjenester tydelig anerkjenne relasjonen som en virkning i seg selv. En stabil relasjon uttrykker samtidig betydningsfullhet: et tegn på at ungdom opplever å bli sett og verdsatt nok til å opprettholde kontakt og ta imot støtte over tid. En konsekvent relasjonsbasert metodikk bidrar dermed til å holde innsatsen rettet mot de mest marginaliserte, noe som er en avgjørende forutsetning for varig sosial endring.

Oppsøkerens evne til å bygge bro til det øvrige hjelpeapparatet forutsetter dermed en organisering som beskytter det relasjonelle rommet de opererer i. Denne marginale organiseringen har en dypere funksjon: den styrker oppsøkernes mulighet til å bære ungdommens stemme inn i systemene. Ved å operere i ytterkantene blir oppsøkerens rolle som «ungdommens advokat» (advocacy) (Hill & Laredo, 2019) og en «kritisk gatenær tilnærming» anerkjent som sentrale virkninger (Whelan & Steinkellner, 2018), som skaper et nødvendig handlingsrom for å utøve faglig skjønn.

Spenningsforholdet reiser spørsmålet om norske oppsøkere er «for lite» politiske i sin praksis, noe som er et sentralt anliggende i litteraturen om kritiske perspektiver på gatenært arbeid (Rauwerdink-Nijland et al., 2025). Med politisk praksis menes her oppsøkerens mandat og vilje til å utfordre og endre de strukturelle rammene og systemene ungdommene møter, snarere enn utelukkende å hjelpe dem med å «passe inn». En slik tilnærming forutsetter at oppsøkeren ikke bare fungerer som en brobygger, men også som en systemkritiker som belyser hvordan institusjonelle barrierer skaper marginalisering.

Samtidig er tverrfaglig samarbeid, inkludert med kontrollinstanser som politi, nødvendig for å sikre ungdommens sikkerhet. Spørsmålet blir derfor ikke om samarbeidet skjer, men om samarbeidskvaliteten ivaretar

det relasjonelle mandatet. Samarbeidet er hensiktsmessig når politiet eller andre instanser deler et felles mål om å handle ut fra ungdommens beste, for eksempel ved å redusere skade eller veilede mot hjelpetiltak. Imidlertid kan det oppstå et brudd på relasjonen og tilliten når et for tett samarbeid med politiet gir oppsøkeren et kontrollmandat og svekker den nødvendige organisatoriske avstanden.

Avhengigheten av politisk og økonomisk støtte i en presset kommuneøkonomi kan lede til en implisitt aksept av snevre strukturelle betingelser. Dette kan igjen medføre at oppsøkende tjenester aksepterer en rolle som primært «sosial integrering» - at de unge skal «passe inn» -uten å utøve den kritiske politiske funksjonen som er nødvendig for varig systemendring.

Mangelen på nasjonale retningslinjer for bruk av digitale kanaler utgjør en negativ virkning for feltet. Det påfører oppsøkerne et krevende juridisk skjønn og truer den rettslige tryggheten i relasjonen, noe som svekker tilliten og feltets profesjonalitet på den digitale arenaen. Som en motvekt til denne fragmenteringen demonstrerer den finske modellen betydningen av en systematisk kombinasjon av feltarbeid i parker/kjøpesentre og digitale kanaler (Kauppinen et al., 2024). Finland har de siste årene hatt en nasjonal satsing på digitalt oppsøkende arbeid (Kirjavainen & Jalonen, 2023), noe som sikrer både forutsigbarhet og metodisk progresjon.

5.4 Vurdering av Anderssons definisjon i lys av funnene

Anderssons (2013) tredelte definisjon av oppsøkende arbeid - som vi i denne rapporten har analysert som tre metodiske pilarer: 1) etablere kontakt, 2) initiere sosial endring og 3) sosial støtte, har fungert godt som et rammeverk for å strukturere funnene knyttet til oppsøkende arbeid og metodikk i kapittel 4.

Gjennom vår diskusjon av funnene - analysert ut fra betingelser, relasjoner og virkninger - har vi identifisert et implisitt element i den eksisterende definisjonen som

er avgjørende for praksis: den relasjonelle basen. Vi argumenterer for at dette elementet trenger en tydeligere teoretisk og metodisk utdypning.

Selv om definisjonen av den relasjonelle basen er implisitt hos Andersson, ligger den virkelige utfordringen - som går ut over selve handlingen i pilar 1 (etablere kontakt) - i å etablere et relasjonelt rom fundert på tillit, trygghet og autentisitet. Dette kan også beskrives som en infrastruktur for betydningsfullhet i praksis: ungdom må erfare at de teller i relasjonen før de kan mobilisere tillit, motivasjon og endringsvilje. Når dette lykkes, øker sannsynligheten for at pilar 2 og 3 faktisk får effekt.

Metodologisk sett utgjør Anderssons definisjon et spenningsfelt: definisjonens fokus ligger på handling og mål (å etablere kontakt, å gi støtte), men feltets realitet er at det som muliggjør handlingen, er den kvalitative relasjonen og de betingelsene som fremmer disse relasjonelle kvalitetene. Denne relasjonen fungerer som selve limet som binder de tre pilarene sammen. Uten en robust relasjonell base, risikerer «sosial støtte» å bli redusert til en generisk tjenestelevering uten den treffsikkerheten og fleksibiliteten som randarbeid krever (Andersson, 2018).

Inkludering av erfaringskompetanse og mangfoldig bakgrunn i tjenesten forsterker synet på relasjonen som en kontinuerlig betingelse. Ved å sikre en sammensetning av ansatte med ulik sosial, språklig og kulturell bakgrunn, kan tjenestene oppnå høyere relasjonskvalitet og redusere faren for uheldig seleksjon. Ansatte som spiller målgruppen og deler vesentlige livserfaringer, kan være særlig sentrale når det gjelder å etablere kontakt. Men slik bredde i kompetanse og bakgrunn bidrar til mer enn bare å skape «kontakt»; den bidrar til å skape en opplevelse av betydningsfullhet som er selve forutsetningen for at støtten skal treffe. Relasjonell kvalitet, sikret gjennom representativitet, er dermed en avgjørende metodisk strategi for å nå de mest marginaliserte og overvinne strukturelle barrierer.

Forslag til justering av definisjonen

Basert på våre funn foreslår vi tre sentrale justeringer av Anderssons definisjon (2013) for å bedre reflektere kompleksiteten og målsetningene i dagens oppsøkende arbeid:

- **Relasjonsbasert:** Vi legger til dette begrepet fordi analysen tydelig viser at relasjonen ikke bare er et verktøy for å «etablere kontakt», men fundamentet som må vedlikeholdes gjennom alle faser.
- **Ressursfokusert:** Vi foreslår å endre ordlyd fra ressursformidlende til «ressursfokusert». Dette speiler en praksis der man tar utgangspunkt i ungdommens styrker, og reflekterer at oppsøkere ofte følger opp ungdom selvstendig over lang tid, uten at videreformidling er det primære målet.
- **Formål og målsetning:** Den opprinnelige definisjonen mangler en klar beskrivelse av hva arbeidet skal føre til. Vi foreslår å legge til at formålet er å «fremme trygghet, mestring, livskvalitet og samfunnsdeltakelse».

På bakgrunn av dette foreslår vi følgende definisjon:

«Oppsøkende arbeid er et relasjonsbasert, kontaktskapende og ressursfokusert arbeid, som rettes mot grupper som ofte er vanskelig å nå med andre midler, og som har behov for støtte som gjøres lett tilgjengelig i miljøer og sammenhenger som oppsøkerne ikke organiserer eller kontrollerer, med mål om å fremme trygghet, mestring, livskvalitet og samfunnsdeltakelse».

Oppsummert tydeliggjør den justerte definisjonen at oppsøkende arbeid ikke bare handler om hva man gjør (pilarene), men også hvordan man gjør det. Å opprettholde den relasjonelle tilliten er en pågående forutsetning for all metodisk praksis og dermed selve nøkkelen for å kunne fremme livskvalitet og samfunnsdeltakelse for - og med - de unge.

6 Fra funn til handling

I rapportens avsluttende kapittel drøftes implikasjoner for en norsk kontekst, samtidig som det påpekes kunnskapshull og gis anbefalinger for videre utvikling av oppsøkende arbeid og det nasjonale kompetansemiljøet. Kapittelet sammenfatter hovedfunnene og oversetter dem til konkrete anbefalinger for faglig praksis, organisering og videre forskning. Implikasjonene er direkte forankret i funnene og forstås i lys av spenningsfeltene mellom relasjonell metodikk og strukturelle betingelser, slik disse er diskutert gjennom Prilleltensky's teoretiske rammeverk (betingelser, opplevelser og virkninger).

6.1 Oppsummering av funn

Denne rapporten har undersøkt oppsøkende arbeid rettet mot barn og unge (10–25 år) i utsatt livssituasjoner, basert på en systematisk gjennomgang av nasjonal og internasjonal litteratur, supplert med ekspert- og ungdomsperspektiver. Nedenfor sammenfattes hovedfunnene strukturert etter rapportens fem forskningsspørsmål.

Forskningsspørsmål 1: Hvilke typer oppsøkende tjenester, tilnærminger og metodikker er beskrevet i litteraturen?

Litteraturen viser at oppsøkende arbeid omfatter et mangfold av tjenester og praksiser, inkludert outreach work, detached youth work, gatenært arbeid og digitale former for oppsøkende arbeid. Til tross for variasjon i kontekst og organisering, fremtrer en tydelig metodisk kjerne på tvers av studier. Oppsøkende arbeid retter seg mot en heterogen målgruppe preget av både individuelle risikofaktorer (som rusbruk og bostedsløshet) og strukturelle sårbarheter (som fattigdom og marginalisering).

Funnene bekrefter at relasjonsbasert arbeid utgjør det absolutte fundamentet for det oppsøkende mandatet: å etablere kontakt, initiere sosial endring og tilby sosial støtte, i tråd med Anderssons tre pilarer. Metodikken forutsetter høy tilgjengelighet, praktisk bistand og etablering av likeverdige relasjoner som aktivt motvirker hierarkiske maktforhold. Sentralt i dette arbeidet står randarbeid (fringe work), der oppsøkerne opererer i praksisfeltets gråsoner, utenfor formelle byråkratiske rammer, for å bygge kontinuerlig tillit og trygghet.

Forskningsspørsmål 2: Hvordan er oppsøkende arbeid organisert og lokalisert, og hvilke betydninger har dette for tilgjengelighet og kvalitet?

Funnene viser at oppsøkende arbeid er sterkt kontekstavhengig og organisert på tvers av sektorer som sosial, helse og justis. Tjenestene er ofte lokalisert i ytterkantene av det ordinære tjenesteapparatet og fungerer som et sikkerhetsnett som tetter hull i andre tjenester. Denne plasseringen bidrar til lav terskel og høy tilgjengelighet for ungdom, men innebærer også en strukturell sårbarhet.

Rapporten dokumenterer at organisering og lokalisering har direkte betydning for kvaliteten i det relasjonsbaserte arbeidet. Silotenkning, krysspress mellom tjenestemandater og fragmentert organisering skaper strukturell friksjon i det nødvendige tverrsektorielle samarbeidet. Særlig fremstår risikoen for at kontrollmandater i samarbeid med justissektoren undergraver relasjonell tillit, som en sentral utfordring. Prosjektbasert finansiering og instrumentelle styringskrav truer stabiliteten og det fleksible mandatet som kreves for å møte ungdommenes skiftende livssituasjoner.

Forskningsspørsmål 3: Hvilke begreper og definisjoner brukes om oppsøkende arbeid, og hvordan skilles det mellom metodikk, tjenester og virksomheter?

Litteraturen er preget av begrepsmessig variasjon og uklarhet, der oppsøkende arbeid ofte brukes som en samlebetegnelse for ulike typer praksis. Det skilles i begrenset grad mellom oppsøkende metodikk, tjenester og virksomheter, noe som kan bidra til metodisk utvanning. Funnene indikerer behov for en tydeligere metodisk presisering og avgrensning av feltet for å bevare dets

integritet. Særlig anbefales en avgrensning mot praksiser der oppsøkende aktivitet reduseres til en metode for oppfølging eller behandling av ungdom som allerede mottar tjenester. For å beskytte metodikkens kjerne må feltet styrke og legitimere sitt ressursfokus, der ungdommens potensial og styrker vektlegges. Denne maktkritiske tilnærmingen er gjenkjennbar i internasjonal litteratur om kritisk gatenært sosialt arbeid.

Forskningsspørsmål 4: Hvilke resultater og erfaringer beskrives, for hvem, på hvilket nivå og med hvilke metodiske begrensninger?

Litteraturen beskriver gjennomgående positive erfaringer knyttet til tillit, trygghet og mestring for barn og unge i utsatte livssituasjoner. Effektene er særlig tydelige på individ- og relasjonsnivå, og i noen grad på lokalsamfunnsnivå gjennom økt tilhørighet og forebyggende virkninger. Samtidig er dokumentasjonen av systemeffekter og langsiktige virkninger begrenset.

Rapporten identifiserer betydelige metodiske begrensninger i eksisterende forskning, blant annet korte tidshorisonter, manglende sammenligningsgrunnlag og en overvekt av målbare utfall fremfor relasjonelle prosesser. Risikoen for uheldig seleksjon - der tjenester rettes mot ungdom med størst sannsynlighet for måloppnåelse - fremstår som en sentral utfordring når styrings- og evalueringssystemer ikke fanger opp relasjonens egenverdi.

Forskningsspørsmål 5: Hvilke kunnskapshull og utviklingsbehov identifiseres, og hvilke implikasjoner har dette for Norge?

Rapporten identifiserer kunnskapshull knyttet til langtidsvirkninger av oppsøkende arbeid, betydningen av erfaringskompetanse, språklig mangfold og kulturell representativitet i tjenestene, samt etiske og juridiske rammer for digitalt oppsøkende arbeid. Det er også behov for forskning som sammenligner ulike strukturelle modeller for organisering og finansiering av feltet.

For en norsk kontekst peker funnene samlet mot behovet for en sterkere nasjonal og strukturell forankring av oppsøkende arbeid. Erfaringer fra den finske modellen viser at lovforankring og nasjonal systematisering kan sikre kontinuitet, likeverdighet og kvalitet, uten å kompromittere kjerneprinsippene om frivillighet og relasjonsbasert arbeid. Videre utvikling av feltet forutsetter både metodisk presisering, organisatorisk beskyttelse av randarbeid, tjenester som speiler målgruppen, og politisk vilje til å adressere de strukturelle betingelsene som former barn og unges livssituasjoner.

Oppsummering

Samlet viser rapporten at oppsøkende arbeid representerer et nødvendig og effektivt supplement til ordinære velferdstjenester for barn og unge i utsatte livssituasjoner. Feltets styrke ligger i det relasjonelle arbeidet og evnen til å operere i randsonene mellom ungdommenes hverdagsliv og velferdsstatens strukturer. Samtidig er denne styrken avhengig av strukturelle betingelser som sikrer kontinuitet, legitimitet og metodisk handlingsrom. Rapporten understreker dermed at videre utvikling av oppsøkende arbeid i Norge ikke først og fremst er et spørsmål om nye metoder, men om å beskytte og forankre den relasjonelle kjernen i politisk prioritering, organisering og styring.

6.2 Implikasjoner og konkrete anbefalinger for faglig praksis

Analysen viser at mange tjenester allerede praktiserer sentrale relasjonelle prinsipper som genuinitet, tilgjengelighet og randarbeid. Hovedimplikasjonen er derfor ikke nødvendigvis en endring av praksis i møte med ungdom, men behovet for systematisk å beskytte, legitimere og forankre denne praksisen i møte med strukturelle barrierer som silotenkning og målstyring. Dette krever en dreining fra å se det relasjonelle arbeidet som en metode, til å se det som en strukturell forutsetning for tjenestekvalitet.

Anbefaling 1: Prioriter den relasjonelle grunnmuren
Strategisk fokus: Flytt relasjonsbygging fra å være en forventet ferdighet til å være et systemisk beskyttet og prioritert metodisk valg.

Implementering:

- **Metodisk argumentasjon:** Ledere og ansatte anbefales å bruke forskningsbasert argumentasjon (f.eks. betydningsfullhet/mattering) for å tydeliggjøre behovet for tid i startfasen. Relasjonskontinuitet bør løftes frem som en aktiv strategi for å motvirke uheldig seleksjon.
- **Dokumentasjon av relasjonell kvalitet:** Ved siden av HKH-metodikken (Hurtig kartlegging og handling), som identifiserer lokale behov og tjenestemangler, bør det legges til rette for å dokumentere kvaliteten i selve møtet med ungdommen. Dette innebærer å anerkjenne faktorer som trygghet, tillit og ungdommens opplevelse av betydningsfullhet som kritiske forutsetninger for at senere tiltak skal treffe. Ved å synliggjøre at måten man blir møtt på er avgjørende for resultatet, styrkes tjenestens treffsikkerhet og faglige legitimitet.

Anbefaling 3: Utvikle kontekstspesifikk samarbeidsstrategi (urbant vs. ruralt)

Strategisk fokus: Anerkjenn og formaliser at «godt samarbeid» betyr ulike betingelser avhengig av geografi, og at tett samarbeid i noen tilfeller er en trussel mot mandatet.

Implementering:

- **Urbant (Tillitsbeskyttelse):** Etabler samarbeidsavtaler som eksplisitt definerer grensene for informasjonsdeling med kontrollinstanser (politi, barnevern) for å beskytte tilliten og unngå sikkerhetsorientering (securitisation). Dette er avgjørende for å opprettholde oppsøkerens rolle i randsonen.
- **Ruralt (Kontinuitetsbygging):** Utvikle langsiktige partnerskap (jf. integrerte forebyggende modeller – IPM) med lokale lag og foreninger for å sikre bredere forankring og kontinuitet, og for å motvirke geografisk ulikhet og sårbar prosjektbasert drift.

Anbefaling 2: Styrk tjenestens troverdighet, representativitet og legitimitet

Strategisk fokus: Institusjonaliser erfaringskompetanse og mangfold som metodiske verktøy for å sikre at tjenesten speiler målgruppen og oppnår nødvendig tillit i møte med en heterogen ungdomsbefolkning.

Implementering:

- **Rekruttering for speiling:** Etabler rekrutteringsrutiner som sikrer at tjenesten reflekterer mangfoldet i lokalmiljøet (kultur, kjønn, alder, språk). Dette legger til rette for relasjonsbygging gjennom kulturell og erfaringsbasert gjenkjennelse (jf. teorien om representativt byråkrati).
- **Bruk av erfaringskompetanse:** Integrer ansatte med relevant livserfaring i det utøvende arbeidet for å bygge bro over sektorspesifikke mandater (silotenkning). Deres bakgrunn kan bidra til å synliggjøre ungdommens komplekse behov («wicked problems») og utfordre rigide systemrammer.
- **Mandat for brobygging:** Gi ansatte med erfarings- og mangfoldskompetanse et tydelig mandat til å løfte frem ungdommens perspektiver i tverretatlige systemmøter. Dette sikrer at tiltakene er forankret i de unges virkelighet og motvirker at systemets logikk overkjører ungdommens behov.

6.3 Implikasjoner for organisering og styring: fra fragmentering til forankring

Funnene i kapittel 5 peker på fragmentering, silotenkning og prosjektbasert finansiering som de mest hemmende strukturelle betingelsene for oppsøkende arbeid. Dette krever tydelige endringer i organisering og styring på både kommunalt og nasjonalt nivå:

- **Differensiert forankring:** Organiseringen må reflektere geografisk kontekst.
- **Urbant:** Behov for organisatorisk avstand til tjenestenes faglige autonomi i møte med kontrollinstanser (politi/barnevern). Dette er avgjørende for å beskytte tilliten, opprettholde det relasjonelle rommet og unngå sikkerhetsorientering.
- **Ruralt:** Behov for integrert og langsiktig lokal forankring (jf. IPM) og samarbeid for å sikre kontinuitet og økonomisk bærekraft.
- **Styrking av den politiske rollen (advocacy):** Oppsøkende tjenester må aktivt støttes og oppmuntres til å utøve sin maktkritiske funksjon (Critical Street Work) – å bære ungdommens stemme inn i systemene og utfordre strukturene – i stedet for implisitt å akseptere en rolle som kun handler om sosial integrering der ungdommen skal «passe inn». Organisatorisk uavhengighet er en betingelse for å kunne utøve dette mandatet.
- **Strukturell ramme og nasjonale føringer:** Det er behov for en tydeligere nasjonal systematisering av det oppsøkende arbeidet for å sikre forutsigbarhet og nasjonal likeverdighet. En lovforankret systematisering vil kunne sikre at oppsøkende arbeid blir en kjerneoppgave i alle kommuner, noe som er avgjørende for å overvinne utfordringer med prosjektfinansiering og geografiske forskjeller. Mens den finske modellen (The Youth Act) illustrerer verdien av en tydelig ramme, foreslås det for norsk kontekst en modell som kombinerer lovforankring med nasjonale faglige føringer. Dette vil gi tjenestene en sterkere status og retning, uten at man mister den metodiske fleksibiliteten og frivilligheten som er avgjørende for tilliten i feltet.

6.4 Implikasjoner for metodikk og teori: en ny definisjonsramme

Som vist gjennom analysen av litteraturen og spenningsfeltene i feltet, er det behov for å oppdatere det teoretiske rammeverket for oppsøkende arbeid. Rapporten foreslår derfor at Anderssons definisjon revideres for å bedre reflektere kravene til relasjonell kontinuitet og ressursfokus.

Vår foreslåtte reviderte definisjon av oppsøkende arbeid:

«Oppsøkende arbeid er et relasjonsbasert, kontaktskapende og ressursfokustert arbeid, som rettes mot grupper som ofte er vanskelig å nå med andre midler, og som har behov for støtte som gjøres lett tilgjengelig i miljøer og sammenhenger som oppsøkerne ikke organiserer eller kontrollerer, med mål om å fremme trygghet, mestring, livskvalitet og samfunnsdeltakelse».

Denne definisjonen bør legges til grunn for nasjonale faglige retningslinjer, da den tydeliggjør både metodikken (hvordan) og målsetningen (hvorfor).

Aldersavgrensning: Det foreslås en kritisk gjennomgang av hvordan aldersavgrensning (ofte satt til 10–25 år) praktiseres. Ettersom det er den unges livssituasjon og behov, snarere enn kronologisk alder, som er det sentrale inngangspunktet i oppsøkende arbeid, kan et rigid aldersskille skape utilsiktede brudd i viktige relasjoner. For å unngå silotenkning bør ressursfordelingen i større grad støtte oppunder kontinuerlige støtteprosesser som følger ungdommens behov på tvers av aldersfaser. Læringspunkter fra aldersfleksible modeller (som i rurale strøk) bør inkluderes i utviklingen av fremtidige tilbud.

6.5 Forslag til videre forskning

For å sette kunnskapshullene identifisert i denne rapporten, og sikre at feltet utvikles på et kunnskapsbasert grunnlag, anbefales følgende satsingsområder for forskning:

- **Verdien av representativitet:** Systematisk undersøkelse av hvordan erfaringskompetanse og mangfold fungerer som metodiske verktøy. Vi trenger dokumentasjon på om tjenester som speiler målgruppen faktisk oppnår høyere tillit og bedre treffsikkerhet enn tradisjonelle profesjonsmodeller.
- **Digital rettssikkerhet og profesjonsetikk:** Utvikling av rammeverk for det digitale oppsøkende arbeidet. Forskningen må avklare hvordan ansatte kan utøve profesjonelt skjønn i digitale kanaler uten å gå på bekostning av ungdommens personvern eller rettssikkerhet.
- **Systemeffekter av nasjonal forankring:** En komparativ studie av nasjonale modeller. Det er et kritisk behov for å undersøke hvordan lovforankrede modeller kontra prosjektbaserte modeller påvirker ungdommens opplevelse av betydningsfullhet (mattering) og deres psykososiale velvære. Forskningen bør belyse om en stabil struktur gir bedre forutsetninger for at ungdom både føler seg verdsatt av samfunnet og settes i stand til å bidra positivt tilbake.
- **Evaluering av det ressursfokusede arbeidet:** Systematisk forskning på hvordan den foreslåtte definisjonens vektlegging av ungdommens styrker og ansattgruppens mangfold i tjenestene påvirker ungdommens opplevelse av betydningsfullhet (mattering). Det trengs kunnskap om hvordan en ressursfokusede tilnærming, fremfor en risikoorientert, styrker ungdommens aktørskap og evne til å bidra som aktive medborgere.

Referanser

- Abdel Baki, A., Aubin, D., Morisseau-Guillot, R., Lal, S., Dupont, M., Bauco, P., Shah, J. L., Joobar, R., Boksa, P., Malla, A., & Iyer, S. N. (2019). Improving mental health services for homeless youth in downtown Montreal, Canada: Partnership between a local network and ACCESS Esprits ouverts (Open Minds), a National Services Transformation Research Initiative. *Early Intervention in Psychiatry*, 13(S1), 20–28. <https://doi.org/10.1111/eip.12814>
- Afsahi, A. (2022). Towards a principle of most-deeply affected. *Philosophy & Social Criticism*, 48(1), 40–61. <https://doi.org/10.1177/0191453720972740>
- Ahmed, A., & Carpenter, S. (2017). The Ontario Youth Outreach Worker Program as Racialized Spatial Praxis. I S. Carpenter & S. Mojab (Red.), *Youth as/in Crisis* (s. 81–93). SensePublishers. https://doi.org/10.1007/978-94-6351-098-1_6
- Alford, J., & Head, B. W. (2017). Wicked and less wicked problems: A typology and a contingency framework. *Policy and Society*, 36(3), 397–413. <https://doi.org/10.1080/14494035.2017.1361634>
- Almqvist, A.-L., & Lassinanntti, K. (2018). Social Work Practices for Young People with Complex Needs: An Integrative Review. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 35(3), 207–219. <https://doi.org/10.1007/s10560-017-0522-4>
- Andersson, B. (2010). Erfarenheter av uppsökande arbete med vuxna och unga vuxna: En rapport baserad på fem forskningscirkclar om uppsökande arbete (1. uppl). FoU i Väst, Göteborgsregionens kommunalförbund.
- Andersson, B. (2013). Finding ways to the hard to reach—Considerations on the content and concept of outreach work. *European Journal of Social Work*, 16(2), 171–186. <https://doi.org/10.1080/13691457.2011.618118>
- Andersson, B. (2018). Fringe Work – Street-level Divergence in Swedish Youth Work. I P. Alldred, F. Cullen, K. Edwards, & D. Fusco, *The SAGE Handbook of Youth Work Practice* (s. 284–297). SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.4135/9781526416438.n22>
- Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: Towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodology*, 8(1), 19–32. <https://doi.org/10.1080/1364557032000119616>
- Berezin, M. N., Rose, R. E., & Javdani, S. (2023). Evidence-Based Criminal Justice Practices. I E. Verona & B. Fox, *Routledge Handbook of Evidence-Based Criminal Justice Practices* (1. utg., s. 98–107). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003219286-12>
- Bergheim, B. (2021). Accessing tacit knowledge: A street-level method. *Journal of Social Work Practice*, 35(1), 51–61. <https://doi.org/10.1080/02650533.2019.1700491>
- Billingham, L., & Irwin-Rogers, K. (2021). The terrifying abyss of insignificance: Marginalisation, mattering and violence between young people. *Oñati Socio-Legal Series*, 11(5), 1222–1249. <https://doi.org/10.35295/ols.iisl/0000-0000-0000-1178>
- Carmona, J., Slesnick, N., Guo, X., Murnan, A., & Brakenhoff, B. (2017). Predictors of Outreach Meetings Among Substance Using Homeless Youth. *Community Mental Health Journal*, 53(1), 62–71. <https://doi.org/10.1007/s10597-015-9919-8>
- Cecconi, A., Albanesi, C., & Tomasetto, C. (2025). Promoting Youth-Led Change Through Street Soccer: Evaluation of a Participatory Sports-Based Programme for Socially Vulnerable Youth. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 35(4), e70129. <https://doi.org/10.1002/casp.70129>
- Chabchoub, Jonas., Kvamme Eli. & Ravneng Johansen Henrik. (u.å.). Oppsøkende sosialarbeidere som brobyggere i møtet med unge i marginaliserte posisjoner. *FONTENE forskning*, 17(2), 4–17.

- Chan, C. (2018). Analysing social networks for social work practice: A case study of the Facebook fan page of an online youth outreach project. *Children and Youth Services Review*, 85, 143–150. <https://doi.org/10.1016/j.chil-youth.2017.12.021>
- Cheng, T. (2018). Recruitment through Rule Breaking: Establishing Social Ties with Gang Members. *City & Community*, 17(1), 150–169. <https://doi.org/10.1111/cico.12272>
- Cheung, C. (2017). Police and social work preventions of offending among at-risk youth in Shanghai. *Children and Youth Services Review*, 83, 112–118. <https://doi.org/10.1016/j.chil-youth.2017.10.044>
- Chun, R. P. K., Chui, Y. H., Chan, Y. C., & Cheng, Howard. C. H. (2010). POLICE WORK WITH YOUTH-AT-RISK: WHAT CAN SOCIAL WORK CONTRIBUTE? *The Hong Kong Journal of Social Work*, 44(01), 31–48. <https://doi.org/10.1142/S0219246210000057>
- Crombach, C. M. W., Janssen, S. E. R., Daemen, M., Klaassen, R. M. C., Van Amelsvoort, T., & Leijdesdorff, S. M. J. (2025). Everybody @ease - reaching Out To Vulnerable Subgroups of Young People with Mental Health Problems in the Netherlands: An Adaptation of the Standard @ease Working Method. *Child Psychiatry & Human Development*. <https://doi.org/10.1007/s10578-025-01861-z>
- Davidson, E. (2020). Social justice or social control? An ethnographic study of detached youth work in Scotland. *Scottish Affairs*, 29(2), 254–276. <https://doi.org/10.3366/scot.2020.0318>
- Davis, S. M., Rossetto, K., Smith, M. L., Mann, M. J., Coffman, J., & Kristjansson, A. L. (2025). Icelandic Prevention Model in Rural Appalachian Communities: Gauging Stakeholder Experience with the Core Processes Three Years into County-Level Implementation. *Substance Use & Misuse*, 60(2), 276–284. <https://doi.org/10.1080/10826084.2024.2423373>
- Davitadze, A., Meylakhs, P., Lakhov, A., & King, E. J. (2020). Harm reduction via online platforms for people who use drugs in Russia: A qualitative analysis of web outreach work. *Harm Reduction Journal*, 17(1), 98. <https://doi.org/10.1186/s12954-020-00452-6>
- Deuchar, R., Miller, J., & Borchardt, L. (2017). 'I Trust Them More Than I Trust Myself': Detached Streetwork, Young People and the Building of Social Capital in Scottish Urban Communities. In W. T. Pink & G. W. Noblit (Red.), *Second International Handbook of Urban Education* (s. 1125–1149). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-40317-5_60
- Dixon, C., Funston, L., Ryan, C., & Wilhelm, K. (2011). Linking young homeless people to mental health services: An exploration of an outreach clinic at a supported youth accommodation service. *Advances in Mental Health*, 10(1), 83–91. <https://doi.org/10.5172/jamh.2011.10.1.83>
- Dowling, N. (2020). Detached Youth Work: A critical analysis of theory and practice [PhD, University of Gloucestershire]. <https://doi.org/10.46289/WEDS3597>
- Elgharbawy, H., & Bove, C. (2025). Beyond the office: The role of clinical outreach services in counselling with Indigenous youth and families. *Clinical Psychology Review*, 120, 102615. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2025.102615>
- Filges, T., Dalgaard, N. T., & Viinholt, B. C. A. (2022). Outreach programs to improve life circumstances and prevent further adverse developmental trajectories of at-risk youth in OECD countries: A systematic review. *Campbell Systematic Reviews*, 18(4), e1282. <https://doi.org/10.1002/cl2.1282>
- Fomiatti, R., Farrugia, A., Fraser, S., & Hocking, S. (2023). Improving the effectiveness and inclusiveness of alcohol and other drug outreach models for young people: A literature review. *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 30(2), 105–114. <https://doi.org/10.1080/09687637.2021.1975652>

- Forkby, T., & Turner, R. (2016). Collaboration as Usual? The Swedish Approach to Prevention and Intervention with Troublesome Youth Groups. I C. L. Maxson & F.-A. Esbensen (Red.), *Gang Transitions and Transformations in an International Context* (s. 255–277). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-29602-9_14
- Foster, K. R. (2013). Reimagining intervention in young lives: Work, social assistance, and marginalization. Univ Of Brit Columbia Pr.
- Foster, K. R., & Spencer, D. (2011). At risk of what? Possibilities over probabilities in the study of young lives. *Journal of Youth Studies*, 14(1), 125–143. <https://doi.org/10.1080/13676261.2010.506527>
- Frattaroli, S., Pollack, K. M., Jonsberg, K., Croteau, G., Rivera, J., & Mendel, J. S. (2010). Streetworkers, Youth Violence Prevention, and Peacemaking in Lowell, Massachusetts: Lessons and Voices from the Community. *Progress in Community Health Partnerships: Research, Education, and Action*, 4(3), 171–179. <https://doi.org/10.1353/cpr.2010.0010>
- Gebarski, B. (u.å.). Working with Street Children through Capabilities Cards. I *Minding the Gaps and Challenging the Change in Social Work* (s. 53–76). Erasmus Mundus ADVANCES Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Gibson, K. E. (2020). *Street Kids: Homeless Youth, Outreach, and Policing New York's Streets*. New York University Press. <https://doi.org/10.18574/nyu/9780814733370.001.0001>
- Grint, K. (2010). Wicked Problems and Clumsy Solutions: The Role of Leadership. I S. Brookes & K. Grint (Red.), *The New Public Leadership Challenge* (s. 169–186). Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9780230277953_11
- Grymonprez, H., & Roose, R. (2022). Towards a clearer understanding of the transformational potential of outreach work. *European Journal of Social Work*, 25(1), 26–40. <https://doi.org/10.1080/13691457.2019.1567468>
- Grymonprez, H., Roose, R., & Roets, G. (2017a). Outreach social work: From managing access to practices of accessibility. *European Journal of Social Work*, 20(4), 461–471. <https://doi.org/10.1080/13691457.2016.1255589>
- Grymonprez, H., Roose, R., & Roets, G. (2017b). Outreach social work: From managing access to practices of accessibility. *European Journal of Social Work*, 20(4), 461–471. <https://doi.org/10.1080/13691457.2016.1255589>
- Hair, K., Bahr, Z., Macleod, M., Liao, J., & Sena, E. S. (2021). The Automated Systematic Search Deduplicator (ASySD): A rapid, open-source, interoperable tool to remove duplicate citations in biomedical systematic reviews. *Bioinformatics*. <https://doi.org/10.1101/2021.05.04.442412>
- Halås, C.T. (2021). The Dialogue Café as a Participatory Method in Research—Potentials and Challenges. In: Wulf-Andersen, T., Follesø, R., Olsen, T. (eds) *Involving Methods in Youth Research*. Studies in Childhood and Youth. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-75941-4_7
- Haugstvedt, H., & Tuastad, S. E. (2023). “It Gets a Bit Messy”: Norwegian Social Workers’ Perspectives on Collaboration with Police and Security Service on Cases of Radicalisation and Violent Extremism. *Terrorism and Political Violence*, 35(3), 677–693. <https://doi.org/10.1080/09546553.2021.1970541>
- Hill, D. J., & Laredo, E. (2019). First and last and always: Streetwork as a methodology for radical community social work practice. *Critical and Radical Social Work*, 7(1), 25–39. <https://doi.org/10.1332/204986019X15491042559682>
- Holger-Ambrose, B., Langmade, C., Edinburgh, L. D., & Saewyc, E. (2013). The Illusions and Juxtapositions of Commercial Sexual Exploitation among Youth: Identifying Effective Street-Outreach Strategies. *Journal of Child Sexual Abuse*, 22(3), 326–340. <https://doi.org/10.1080/10538712.2013.737443>
- Jacobsen, C. S., Chabchoub, J., & Haugstvedt, H. (2024). Oppsøkende sosialt arbeid og relasjonsarbeid på ungdommers egen arena – avvisning, kontrollfunksjoner og makt. *Forebygging.no kunnskapsbase og tidsskrift for helsefremmende og rusforebyggende arbeid*. <https://doi.org/10.21340/7H4H-DR50>

- Katznelson, N., Görlich, A., & Christensen, L. (2020). Handlestrategier blandt udsatte unge på kanten af det danske samfund. *Dansk Sociologi*, 30(1), 33–51. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v30i1.6025>
- Kauppinen, E., Tormulainen, A., & Laine, S. (2024). Encountering Young People in Detached Youth Work in Finland. *Child & Youth Services*, 45(4), 699–725. <https://doi.org/10.1080/0145935X.2024.2336902>
- Kirjavainen, H., & Jalonen, H. (2023). “One’s Social Skills Go to the Dogs”: The Potential of Social Media to Elicit Information on Socially Withdrawn Youths in Finland. *Advances in Social Work*, 23(1), 109–131. <https://doi.org/10.18060/26067>
- Lee, C., & Wong, J. S. (2025). Strengths, Barriers, and Recommendations for a Wraparound Gang Intervention Program Targeting High Risk Youth. *Victims & Offenders*, 20(1), 1–22. <https://doi.org/10.1080/15564886.2024.2408681>
- Leets, C., Nielsen, A., Buchanan, M., Zirikly, A., Dredze, M., Miller, L., Wilcox, H. C., & Gallo, C. (2025). Outreach to Adolescents in Crisis on Social Media, YouthLine’s Safe Social Spaces, 2019 to 2024. *American Journal of Public Health*, 115(4), 473–476. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2024.307970>
- Leung, Z. C., Wong, S. S., Lit, S., Chan, C., Cheung, F., & Wong, P. (2017). Cyber youth work in Hong Kong: Specific and yet the same. *International Social Work*, 60(5), 1286–1300. <https://doi.org/10.1177/0020872815603784>
- Lo, T. W., & Tam, H. L. (2018). Working With Chinese Triad Youth Gangs: Correct Diagnosis and Strategic Intervention. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 62(12), 3708–3726. <https://doi.org/10.1177/0306624X18755482>
- Lotko, M., Leikuma, L., & Battle, M. G. (2016). Comparative analysis of outreach work with street children in Latvia, Czech Republic and India. *SHS Web of Conferences*, 30, 00035. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20163000035>
- Mayock, P. (2005). ‘Scripting’ risk: Young people and the construction of drug journeys. *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 12(5), 349–368. <https://doi.org/10.1080/09687630500183020>
- McCrea, Tyson, K., Miller, K. M., Watson, H., Moore, A., Guthrie, D., Malazarte, N., Miller, E., Jenkins, G., & Lane, D. (2025). Street-Based Social Work Praxis: An “Un-Manual” for Advancing Human Rights and Identifying Social Safety Net Failures With Youth of Color Experiencing Poverty. *Families in Society: The Journal of Contemporary Social Services*, 106(1), 158–175. <https://doi.org/10.1177/10443894231219846>
- Merritt, C. C., Farnworth, M. D., Kennedy, S. S., Abner, G., Wright, J. E., & Merritt, B. (2020). Representation through Lived Experience: Expanding Representative Bureaucracy Theory. *Human Service Organizations: Management, Leadership & Governance*, 44(5), 434–451. <https://doi.org/10.1080/23303131.2020.1797969>
- Morton, M. H., Kugley, S., Epstein, R., & Farrell, A. (2020). Interventions for youth homelessness: A systematic review of effectiveness studies. *Children and Youth Services Review*, 116, 105096. <https://doi.org/10.1016/j.chil-youth.2020.105096>
- Mäkelä, K., Mertanen, K., & Brunila, K. (2021). Outreach youth work and employability in the ethos of vulnerability. *Power and Education*, 13(2), 100–115. <https://doi.org/10.1177/17577438211021943>
- Oldeide, O., Fosse, E., & Holsen, I. (2019). Collaboration for drug prevention: Is it possible in a “siloe” governmental structure? *The International Journal of Health Planning and Management*, 34(4). <https://doi.org/10.1002/hpm.2846>
- Oldeide, O., Fosse, E., & Holsen, I. (2021). Local drug prevention strategies through the eyes of policy makers and outreach social workers in Norway. *Health & Social Care in the Community*, 29(2), 376–384. <https://doi.org/10.1111/hsc.13096>
- Oldeide, O., Holsen, I., & Fosse, E. (2020). Youth perspective on outreach service: A safety net for at-risk youth in a

municipality. *Children and Youth Services Review*, 116, 105234. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105234>

Ouzzani, M., Hammady, H., Fedorowicz, Z., & Elmagarmid, A. (2016). Rayyan—A web and mobile app for systematic reviews. *Systematic Reviews*, 5(1), 210. <https://doi.org/10.1186/s13643-016-0384-4>

Pettersen, O.M. (2019) 50 år med oppsøkende sosialt arbeid blant ungdom i Oslo. Velferdsetaten. Oslo kommune. ISBN:978-82-93361-74-9

Pilkington, H. (2007). In Good Company: Risk, Security and Choice in Young People's Drug Decisions. *The Sociological Review*, 55(2), 373–392. <https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.2007.00710.x>

Pollack, K. M., Frattaroli, S., Whitehill, J. M., & Strother, K. (2011). Youth Perspectives on Street Outreach Workers: Results from a Community-Based Survey. *Journal of Community Health*, 36(3), 469–476. <https://doi.org/10.1007/s10900-010-9329-3>

Prilleltensky, I. (2008). The role of power in wellness, oppression, and liberation: The promise of psychopolitical validity. *Journal of Community Psychology*, 36(2), 116–136. <https://doi.org/10.1002/jcop.20225>

Prilleltensky, I., Di Martino, S., Scarpa, M., & Ness, O. (Red.). (2024). *How People Thrive: Promoting the Synergy of Wellness, Fairness, and Worthiness* (1. utg.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781009308953>

Prilleltensky, I., Scarpa, M. P., Ness, O., & Di Martino, S. (2023). Mattering, wellness, and fairness: Psychosocial goods for the common good. *American Journal of Orthopsychiatry*, 93(3), 198–210. <https://doi.org/10.1037/ort0000668>

Rauwerdink-Nijland, E. (2024). *Building bridges, breaking bricks. Impact of social street work on marginalized people's lives* [Dissertation].

Rauwerdink-Nijland, E., Van Den Dries, L., Metz, J., Verhoeff, A., & Wolf, J. (2025). Influence of street outreach work on the lives of marginalised people. *European Journal of Social Work*, 28(6), 1252–1266. <https://doi.org/10.1080/13691457.2024.2416679>

Rosenberg, H., Ophir, Y., & Billig, M. (2021). OMG, R U OK? Therapeutic Relationships between Caregivers and Youth at Risk on Social Media. *Children and Youth Services Review*, 120, 105365. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105365>

Røkkum, N. H. A. og Stenersen, A. O. (2026). En ny vår for oppsøkende sosialt arbeid. I N. H. R. Aas og A. O. Stenersen (Red.), *Gatenær - oppsøkende sosialt arbeid med ungdom* (Kap 1). Fagbokforlaget.

Saldanha, K., & Parenteau, D. (2013). “Well, if you can’t smile you should go home!” Experiences and reflective insights on providing outreach to young sex trade workers. *Children and Youth Services Review*, 35(8), 1276–1283. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2013.04.015>

Sigfusdottir, I. D., Thorlindsson, T., Kristjansson, A. L., Roe, K. M., & Allegrante, J. P. (2008). Substance use prevention for adolescents: The Icelandic Model. *Health Promotion International*, 24(1), 16–25. <https://doi.org/10.1093/heapro/dan038>

Slesnick, N., Feng, X., Guo, X., Brakenhoff, B., Carmona, J., Murnan, A., Cash, S., & McRee, A.-L. (2016). A Test of Outreach and Drop-in Linkage Versus Shelter Linkage for Connecting Homeless Youth to Services. *Prevention Science*, 17(4), 450–460. <https://doi.org/10.1007/s11121-015-0630-3>

Steiner, A., Farmer, J., Yates, S., Moran, M., & Carlisle, K. (2023). How to systematically analyze co-production to inform future policies? Introducing 5Ws of co-production. *Public Administration Review*, 83(3), 503–521. <https://doi.org/10.1111/puar.13571>

Sulimani-Aidan, Y., & Feldman, G. (2021). Merging micro and macro practice: The point of view of social workers working with at-risk young adults. *Children and Youth Services Review*, 129, 106174. <https://doi.org/10.1016/j.chil-youth.2021.106174>

Szeintuch, S. (2015). Street Work and Outreach: A Social Work Method? *British Journal of Social Work*, 45(6), 1923–1934. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcu103>

Tricco, A. C., Lillie, E., Zarin, W., O'Brien, K. K., Colquhoun, H., Levac, D., Moher, D., Peters, M. D. J., Horsley, T., Weeks, L., Hempel, S., Akl, E. A., Chang, C., McGowan, J., Stewart, L., Hartling, L., Aldcroft, A., Wilson, M. G., Garritty, C., ... Straus, S. E. (2018). PRISMA Extension for Scoping Reviews (PRISMA-ScR): Checklist and Explanation. *Annals of Internal Medicine*, 169(7), 467. <https://doi.org/10.7326/M18-0850>

Ungar, M. (2020). *Working with Children and Youth with Complex Needs: 20 Skills TO BUILD Resilience* (2. utg.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429341953>

Van Raemdonck, L., & Seedat-Khan, M. (2018). A case study on a generalist service delivery model for street children in Durban, South Africa: Insights from the capability approach. *Child & Family Social Work*, 23(2), 297–306. <https://doi.org/10.1111/cfs.12418>

Walker, S. C., Bishop, A. S., Catena, J., & Haumann, E. (2019). Deploying Street Outreach Workers to Reduce Failure to Appear in Juvenile Court for Youth of Color: A Randomized Study. *Crime & Delinquency*, 65(12), 1740–1762. <https://doi.org/10.1177/001128717739567>

Weare, C. (2021). Housing Outcomes for Homeless Individuals in Street Outreach Compared to Shelter. *Journal of Poverty*, 25(6), 543–561. <https://doi.org/10.1080/10875549.2020.1869664>

Welch, Z., Duke, K., Hughes, K., Sondhi, A., & Wright, S. (2025). 'Why don't we just build it in a square hole?': Developing a multi-component drug outreach service for young people aged 16–25 in England. *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 1–14. <https://doi.org/10.1080/09687637.2025.2470147>

Whelan, M., & Steinkellner, H. (2018). Critical Street Work: The Politics of Working (In) Outside Institutions. I P. Alldred, F. Cullen, K. Edwards, & D. Fusco, *The SAGE Handbook of Youth Work Practice* (s. 256–270). SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.4135/9781526416438.n20>

Åkerblom, K. B. (2024). *Creating Impactful Peer Worker Co-production Roles*. Doctoral Thesis. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.29366.92487>

Vedlegg

- Godkjenning fra SIKT
- Informasjonsskriv for deltakelse
- Intervjuguider
- Inkluderte studier

Vedlegg 1. Godkjenning fra SIKT

Vurdering av behandling av personopplysninger

Referansenummer: 784812

Type vurdering: Standard

Dato: 28.05.2025

Tittel: Kunnskapsoppsummering for å samle kunnskap om oppsøkende metodikk og oppsøkende tjenester.

Behandlingsansvarlig institusjon: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet / Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU) / Institutt for pedagogikk og livslang læring

Prosjektansvarlig: Ottar Ness

Akademisk nivå: Forsknings-/dr.gradsprosjekt

Behandlingsperiode: 16.05.2025 – 02.03.2026

Kategorier personopplysninger

- Alminnelige
 - Navn
 - Kontaktinformasjon
 - Stemme på lydopptak
- Særlige
 - Helseopplysninger

Lovlig grunnlag

- Samtykke, jf. GDPR art. 6(1)(a)
- Uttrykkelig samtykke, jf. GDPR art. 9(2)(a)

[Meldeskjema](#)

Vi har vurdert at behandlingen av personopplysninger oppfyller kravene i personvernregelverket. Vi gjør vurderinger på vegne av behandlingsansvarlig institusjon. Du må følge institusjonens retningslinjer for informasjonssikkerhet, og eventuelle vilkår i vurderingen.

OM VURDERINGEN Sikt har en avtale med institusjonen du forsker ved. Denne avtalen innebærer at vi skal gi deg råd slik at behandlingen av personopplysninger i prosjektet ditt er lovlig etter personvernregelverket. Vi har nå vurdert at du har lovlig grunnlag til å behandle personopplysningene.

OM PROSJEKTET Forskningsprosjektet «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?» gjennomføres av NTNU på oppdrag av Oslo kommune – velferdsetaten (Korus). Det er Kompetansesenter for rusfeltet (KORUS) som har fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å etablere et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk. NTNU er behandlingsansvarlig for personopplysningene i prosjektet. Prosjektet består av tre arbeidspakker.

UTVALG, TYPE OPPLYSNINGER OG BEHANDLINGSGRUNNLAG Tilsammen skal det behandles opplysninger om tre utvalg. Det skal behandles allminnelige personopplysninger om samtlige utvalg.

Det tas høyde for at det vil behandles personopplysninger knyttet til helse hos utvalg 2 og 3, i og med at det skal innhentes brukerperspektiver rundt temaet oppsøkende tjenester. Vi forutsetter at rekrutteringsprosessen knyttet til utvalg 2 og 3 skjer på en måte som ikke utfordrer evt. taushetsplikt, og ivaretar og sikrer frivillig deltagelse.

UTVALG 1 innebærer et utvalg målrettede intervjuer med ulike eksperter på området. Eksperter i denne sammenhengen kan være ulike fagfolk, forskere og brukermedvirkere, eller aktører fra relevante ideelle organisasjoner. Ekspertintervjuene vil primært omfatte personer fra Norge, og muligens fra Norden. Utvalget vil sikre et «by-land»-perspektiv og et «nord-sør»-perspektiv, der disse dimensjonene refererer til forhold som kommunestørrelse, geografiske avstander og befolkningssammensetning. Det skal også gjennomføres en valideringsworkshop med representanter fra utvalget.

Lovlig grunnlag for behandlingen av personopplysninger om utvalg 1 vil være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 a).

UTVALG 2: Gjennom 2 valideringsworkshoper hvor det særlig ønskes å inkludere brukerperspektiver, vil det inkluderes representanter fra målgruppen for oppsøkende tjenester. Med dette menes unge (fra 16 år og oppover) som for tiden har roller eller verv i oppsøkende tjenester, (unge erfaringskonsulenter eller brukerrepresentanter), samt unge som for tiden bruker ulike slike tilbud. Sistnevnte vil rekrutteres i samarbeid med prosjektets egen referansegruppe av unge brukermedvirkere. I validerings-workshopene forventes vi å samle mellom 20-30 deltakere.

Lovlig grunnlag for behandlingen av personopplysninger være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 a). Den registrerte gir sitt uttrykkelige samtykke til behandlingen av særlige kategorier av personopplysninger. Dermed gjelder ikke forbudet i personvernforordningen art. 9 nr. 1, ettersom vilkår for unntaket i art. 9 nr. 2 a) er oppfylt.

For deltagere under 18 år, vil prosjektet innhente samtykke fra foresatte til behandlingen av personopplysninger om deres barn.

UTVALG 3: Det planlegges å etablere en egen referansegruppe på fire ungdommer (alder 18-25), via forskernes nettverk av brukerrepresentanter i ulike regioner og kommuner, og gjerne i samarbeid med oppdragsgiver. Formålet med å etablere en egen gruppe er at forskerteamet skal få ny innsikt og lære av ungdommene. Ungdommene vil rekrutteres fra ulike deler av landet og ideelt kunne bringe inn perspektiver som kan reflektere «by, distrikt, nord og sør».

Lovlig grunnlag for behandlingen av personopplysninger være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 a). Den registrerte gir sitt uttrykkelige samtykke til behandlingen av særlige kategorier av personopplysninger. Dermed gjelder ikke forbudet i personvernforordningen art. 9 nr. 1, ettersom vilkår for unntaket i art. 9 nr. 2 a) er oppfylt.

KOMMENTAR TIL INFORMASJONSSKRIVET Informasjonsskriv bør gjennomgås en gang før utsending for å kvalitetssikre at informasjon om hvilke opplysninger som vil behandles om barna (f.eks lydopptak) samsvarer med hvilke personopplysninger som er oppgitt i meldeskjemaet. Det må også være klart at det er foresatte som signerer på vegne av ungdom under 18 år i utvalg 2.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER Det er behandlingsansvarlig institusjon som avgjør hvordan du må lagre og sikre data i ditt prosjekt og hvilke databehandlere du kan bruke. Husk å bruke leverandører som din institusjon har avtale med (f.eks. ved skylagring, nettspørreskjema, videosamtale el.) .

Personverntjenester legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

MELD VESENTLIGE ENDRINGER Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til oss ved å oppdatere meldeskjemaet. Se våre nettsider om hvilke endringer du må melde: <https://sikt.no/melde-endringer-i-meldeskjema>

OPPFØLGING AV PROSJEKTET Vi vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet. I langvarige prosjekter vil vi ta kontakt hvert annet år for å minne om at eventuelle endringer må meldes.

Lykke til med prosjektet!

Vedlegg 2. Informasjonsskriv for deltakelse

Ekspertintervjuer

Vil du delta i forskningsprosjektet

«Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?»

Intervjuundersøkelse

Vi ønsker med dette å invitere deg til å delta i et forskningsprosjekt som omhandler en kunnskapsoppsummering om «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?»

Formål

Velferdsetaten i Oslo, gjennom sitt Kompetansesenter for rusfeltet (KORUS) Oslo, har fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å etablere et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk. Dette oppdraget er en del av den nasjonale opptappingsplanen for psykisk helse og forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet, og er finansiert gjennom øremerkede tilskudd. Hovedmålet er å utvikle og iverksette likeverdige og ungdomsvennlige oppsøkende tjenester, for å forebygge frafall, sosial eksklusjon, samt rus- og psykiske helseproblemer hos barn og unge. For å styrke det faglige grunnlaget for det oppsøkende arbeidet skal det utarbeides en kunnskapsoppsummering som kartlegger eksisterende kunnskap om oppsøkende metodikk og tjenester.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du får denne forespørselen fordi du kjenner fagfeltet og kan bidra med nyttig informasjon og tanker omkring tema.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

NTNU, *Institutt for pedagogikk og livslang læring* er ansvarlig for prosjektet.
Prosjektet er finansiert av Oslo kommune – velferdsetaten.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Dersom du ønsker å delta, undertegner du samtykkeerklæringen som er vedlagt. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Du kan kreve innsyn i opplysningene som er lagret om deg, og opplysningene vil da utleveres innen 30 dager. Du kan også kreve at opplysningene slettes. Hvis opplysningene er anonymisert eller publisert kan det ikke kreves at de slettes eller utleveres.

Hva innebærer det for deg å delta?

Å delta i dette prosjektet innebærer at du vil delta i ett individuelt intervju. Avsatt tid til intervju er ca 1 time. Intervjuet tas opp med lydopptak (i teams). Informasjonen anonymiseres, slik at det ikke skal være mulig å identifisere deg.

Utdypende om personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Opplysningene som vi mottar, vil bare benyttes slik de er informert om i dette brevet. Opplysningene blir behandlet konfidensielt og i samsvar med personvernreglementet.

- Det er et forskningsteam som vil ha tilgang til opplysninger innsamlet i prosjektet. Disse er:
 - Professor Ottar Ness, NTNU (prosjektleder)
 - Forsker Kristina Bakke Åkerblom, PhD, NTNU (prosjektkoordinator)

- Førsteamanuensis Dina von Heimburg, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Førstebibliotekar Magnus Rom Jensen, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Universitetsbibliotekar Solvor Solhaug, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Universitetsbibliotekar Lene Bertheussen, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Navnet og kontaktopplysningene dine vil vi erstatte med en kode som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data, lagre datamaterialet på forskningsserver, innelåst/kryptert, etc.
- Dere vil være anonyme og vil ikke gjenkjennes i publikasjoner basert i dette forskningsfeltet.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene som registreres om deg skal brukes slik de er beskrevet i formålet med prosjektet og varighet på prosjektet er estimert til 02.03.2026. Hvis det blir behov for å utvide prosjektets varighet, skjer dette etter ny godkjenning fra SIKT. Du har rett til innsyn i opplysningene som er registrert om deg og feil eller mangler skal rettes opp. Du har også rett til å få innsyn i sikkerhetstiltakene ved behandling av opplysningene. Du kan klage på behandlingen av opplysninger til Datatilsynet og NTNU sitt personvernombud.

Personopplysninger som navn og fødselsdato vil ikke benyttes i forskningsprosjektet.

Opplysninger som på noen måte kan være identifiserende vil bli kodet til å ikke være gjenkjennbare.

Publisering av resultater er en del av forskningsprosessen.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- å be om innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og få utlevert en kopi av opplysningene,
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende,
- å få slettet personopplysninger om deg,
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Spørsmål

Hvis du har spørsmål eller vil utøve dine rettigheter, ta kontakt med:

- NTNU, Institutt for pedagogikk og livslang læring.
 - Prosjektleder, professor Ottar Ness, e-post: ottar.ness@ntnu.no tlf. 90 12 53 12
 - Prosjektkoordinator forsker Kristina Bakke Åkerblom, e-post: kristina.b.akerblom@ntnu.no tlf. 970 44 595
- NTNU sitt personvernombud: Thomas Helgesen, epost: thomas.helgesen@ntnu.no tlf: 930 79 038
- Hvis du har spørsmål knyttet til Sikts vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt på e-post: personverntjenester@sikt.no, eller på telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Ottar Ness

Professor, prosjektleder, NTNU

Kristina Bakke Åkerblom

PhD, forsker, prosjektkoordinator, NTNU

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?» og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til:

☐ å delta i et individuelt intervju, dersom det er behov for flere så avklares det i intervjuet

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet 02.03.2026.

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Referansegruppe - Ungdommer

Vil du delta i forskningsprosjektet

«Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?»

Referansegruppe – ungdommer

Vi ønsker med dette å invitere deg til å delta i referansegruppen for et forskningsprosjekt som skal finne ut hva som finnes av oppsøkende arbeid og tilbud for barn og unge som har det vanskelig. Hvilke tilbud finnes? Hvordan ser de forskjellige tilbud ut? Hva er likt og ulikt fra sted til sted? Hvordan er slike tilbud organisert? Hvem jobber der, og hvordan jobber de?

Formål

Kompetansesentrene for Rus (KORUSene) har fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å etablere et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk. Dette oppdraget er en del av den nasjonale opptrappingsplanen for psykisk helse og forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet, og er finansiert gjennom øremerkede tilskudd. Hovedmålet er å utvikle og iverksette likeverdige og ungdomsvennlige oppsøkende tjenester, for å forebygge frafall, sosial eksklusjon, samt rus- og psykiske helseproblemer hos barn og unge. For å styrke det faglige grunnlaget for det oppsøkende arbeidet skal det utarbeides en kunnskapsoppsummering som kartlegger eksisterende kunnskap om oppsøkende metodikk og tjenester.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Vi kontakter deg fordi du er ung og har verdifull innsikt om dette temaet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

NTNU, *Institutt for pedagogikk og livslang læring er ansvarlig for prosjektet.*

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Dersom du ønsker å delta, undertegner du samtykkeerklæringen som er vedlagt. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Du kan kreve innsyn i opplysningene som er lagret om deg, og opplysningene vil da utleveres innen 30 dager. Du kan også kreve at opplysningene slettes. Hvis opplysningene er anonymisert eller publisert kan det ikke kreves at de slettes eller utleveres.

Hva innebærer det for deg å delta?

Vi setter sammen en egen referansegruppe med 4 ungdommer fra forskjellige steder i landet, og håper at du vil være en av dem. Vi ser for oss at hver av dere bidrar med omtrent 6-12 timer. Du vil lønnes over gjeldende satser for brukermedvirkning (kr. 573,- pr.t). Møter vil fortrinnsvis skje digitalt, på ettermiddag/kveldstid. Informasjonen anonymiseres, slik at det ikke skal være mulig å identifisere deg.

Vi ser for oss at dere kan hjelpe oss med å forstå hva som kjennetegner gode oppsøkende tilbud og tjenester for ungdom, og om dere kjenner til noen gode eksempler. Vi er også interessert i hvilke tanker dere har om hva som mangler i dag, og hva trengs for å gjøre ting bedre. Dette kan hjelpe oss når vi skal intervju «eksperter» på feltet, og sette oss på sporet av hvilken forskning og eksempler vi bør lete etter internasjonalt. Etter at vi har intervjuet og skaffet en oversikt over hva som finnes av slike tilbud, ønsker vi å diskutere disse med dere, og at dere sammen med oss arrangerer en workshop, for å presentere og diskutere funn fra forskningen med ungdom.

Utdypende om personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger
Opplysningene som vi mottar, vil bare benyttes slik de er informert om i dette brevet. Opplysningene blir behandlet konfidensielt og i samsvar med personvernreglementet.

Det er et forskningsteam som vil ha tilgang til opplysninger innsamlet i prosjektet. Disse er:

- Professor Ottar Ness, NTNU (prosjektleder)
- Forsker Kristina Bakke Åkerblom, PhD, NTNU (prosjektkoordinator)
- Førsteamanuensis Dina von Heimburg, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Førstebibliotekar Magnus Rom Jensen, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Universitetsbibliotekar Solvor Solhaug, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Universitetsbibliotekar Lene Bertheussen, NTNU (prosjektmedarbeider)

Navnet og kontaktopplysningene dine vil vi erstatte med en kode som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data, lagre datamaterialet på forskningsserver, innelåst/kryptert, etc.

Dere vil være anonyme og vil ikke gjenkjennes i publikasjoner basert i dette forskningsfeltet.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene som registreres om deg skal brukes slik de er beskrevet i formålet med prosjektet og varighet på prosjektet er estimert til 02.03.2026. Hvis det blir behov for å utvide prosjektets varighet, skjer dette etter ny godkjenning fra SIKT. Du har rett til innsyn i opplysningene som er registrert om deg og feil eller mangler skal rettes opp. Du har også rett til å få innsyn i sikkerhetstiltakene ved behandling av opplysningene. Du kan klage på behandlingen av opplysninger til Datatilsynet og NTNU sitt personvernombud.

Personopplysninger som navn og fødselsdato vil ikke benyttes i forskningsprosjektet.

Opplysninger som på noen måte kan være identifiserende vil bli kodet til å ikke være gjenkjennbare. Publisering av resultater er en del av forskningsprosessen.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- å be om innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og få utlevert en kopi av opplysningene,
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende,
- å få slettet personopplysninger om deg,
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Spørsmål

Hvis du har spørsmål eller vil utøve dine rettigheter, ta kontakt med:

- NTNU, Institutt for pedagogikk og livslang læring.
- Prosjektleder, professor Ottar Ness, e-post: ottar.ness@ntnu.no tlf. 90 12 53 12
- Prosjektkoordinator forsker Kristina Bakke Åkerblom, e-post: kristina.b.akerblom@ntnu.no tlf. 970 44 595

- NTNU sitt personvernombud: Thomas Helgesen, epost: thomas.helgesen@ntnu.no tlf: 930 79 038
- Hvis du har spørsmål knyttet til Sikts vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt på e-post: personverntjenester@sikt.no, eller på telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Ottar Ness
Professor, prosjektleder, NTNU

Kristina Bakke Åkerblom
PhD, forsker, prosjektkoordinator, NTNU

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?» og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i referansegruppen med ungdommer

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet 02.03.2026.

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Workshops

Vil du delta i forskningsprosjektet
«Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?»

Workshops

Vi ønsker med dette å invitere deg til å delta i et en workshop knyttet til forskningsprosjektet: «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?»

Formål

Kunnskapen som samles inn i workshopen skal brukes i en rapport som utvikles for å styrke det faglige grunnlaget for det oppsøkende arbeidet, på tvers av landet. Prosjektet gjennomføres av NTNU på oppdrag av Oslo kommune – velferdsetaten (Korus). Det er Kompetansesenter for rusfeltet (KORUS) som har fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å etablere et nasjonalt kompetansemiljø for oppsøkende metodikk. Dette oppdraget er en del av den nasjonale opptrappingsplanen for psykisk helse og forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet, og er finansiert gjennom øremerkede tilskudd. Hovedmålet er å utvikle og iverksette likeverdige og ungdomsvennlige oppsøkende tjenester, for å forebygge frafall, sosial eksklusjon, samt rus- og psykiske helseproblemer hos barn og unge. For å styrke det faglige grunnlaget for det oppsøkende arbeidet skal det utarbeides en kunnskapsoppsummering som kartlegger eksisterende kunnskap om oppsøkende metodikk og tjenester.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du får denne forespørselen fordi du som ungdom har kjennskap til oppsøkende tilbud og tjenester og kan bidra med nyttig informasjon og tanker omkring dette temaet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

NTNU, Institutt for pedagogikk og livslang læring er ansvarlig for prosjektet.

Prosjektet er finansiert av Oslo kommune – velferdsetaten.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Dersom du ønsker å delta, undertegner du samtykkeerklæringen som er vedlagt. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Du kan kreve innsyn i opplysningene som er lagret om deg, og opplysningene vil da utleveres innen 30 dager. Du kan også kreve at opplysningene slettes. Hvis opplysningene er anonymisert eller publisert kan det ikke kreves at de slettes eller utleveres.

Hva innebærer det for deg å delta?

Å delta i dette prosjektet innebærer at du vil delta i en workshop. Avsatt tid til intervju er ca 90 minutter. Vi vil dele funn fra vårt forskningsprosjekt med dere. Dette handler om hvilke ulike oppsøkende tilbud som finnes og kjennetegn ved dem. Vi ønsker å diskutere med dere hva dere mener kjennetegner gode tilbud, og hva dere mener mangler i dag. Notater fra workshopene vil bli samlet inn. Informasjonen anonymiseres, slik at det ikke skal være mulig å identifisere deg.

Utdypende om personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Opplysningene som vi mottar, vil bare benyttes slik de er informert om i dette brevet. Opplysningene blir behandlet konfidensielt og i samsvar med personvernreglementet.

- Det er et forskningsteam som vil ha tilgang til opplysninger innsamlet i prosjektet. Disse er:
 - Professor Ottar Ness, NTNU (prosjektleder)
 - Forsker Kristina Bakke Åkerblom, PhD, NTNU (prosjektkoordinator)
 - Førsteamanuensis Dina von Heimburg, NTNU (prosjektmedarbeider)
 - Førstebibliotekar Magnus Rom Jensen, NTNU (prosjektmedarbeider)
 - Universitetsbibliotekar Solvor Solhaug, NTNU (prosjektmedarbeider)
 - Universitetsbibliotekar Lene Bertheussen, NTNU (prosjektmedarbeider)
- Navnet og kontaktopplysningene dine vil vi erstatte med en kode som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data, lagre datamaterialet på forskningsserver, innelåst/kryptert, etc.
- Dere vil være anonyme og vil ikke gjenkjennes i publikasjoner basert i dette forskningsfeltet.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene som registreres om deg skal brukes slik de er beskrevet i formålet med prosjektet og varighet på prosjektet er estimert til 02.03.2026. Hvis det blir behov for å utvide prosjektets varighet, skjer dette etter ny godkjenning fra SIKT. Du har rett til innsyn i opplysningene som er registrert om deg og feil eller mangler skal rettes opp. Du har også rett til å få innsyn i sikkerhetstiltakene ved behandling av opplysningene. Du kan klage på behandlingen av opplysninger til Datatilsynet og NTNU sitt personvernombud.

Personopplysninger som navn og fødselsdato vil ikke benyttes i forskningsprosjektet.

Opplysninger som på noen måte kan være identifiserende vil bli kodet til å ikke være gjenkjennbare. Publisering av resultater er en del av forskningsprosessen.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- å be om innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og få utlevert en kopi av opplysningene,
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende,
- å få slettet personopplysninger om deg,
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Spørsmål

Hvis du har spørsmål eller vil utøve dine rettigheter, ta kontakt med:

- NTNU, Institutt for pedagogikk og livslang læring.
 - Prosjektleder, professor Ottar Ness, e-post: ottar.ness@ntnu.no tlf. 90 12 53 12
 - Prosjektkoordinator forsker Kristina Bakke Åkerblom, e-post: kristina.b.akerblom@ntnu.no tlf. 970 44 595
- NTNU sitt personvernombud: Thomas Helgesen, epost: thomas.helgesen@ntnu.no tlf: 930 79 038
- Hvis du har spørsmål knyttet til Sikts vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt på e-post: personverntjenester@sikt.no, eller på telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Ottar Ness
Professor, prosjektleder, NTNU

Kristina Bakke Åkerblom
PhD, forsker, prosjektkoordinator, NTNU

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?» og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- ☐ å delta en workshop (fysisk eller digitalt)

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet 02.03.2026.

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 3. Intervjuguide

«Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner: Hva vet vi om kontekst, organisering og metoder?»

Innledning

Presentasjon av intervjuer og prosjekt

- Kort om forskningsprosjektet: «Oppsøkende arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner ...»
- Formål med intervjuet: kartlegge erfaringer, praksiser, behov og gi innspill til litteraturgjennomgang.

Praktisk informasjon

- Varighet
- Taushetsplikt og anonymitet
- Be om samtykke til opptak

Kort om ekspertens bakgrunn

- Navn, stilling, organisasjon, ansvarsområde
- Geografisk virkeområde (kommune/region) og om det er by-/land og nord-/sør-perspektiv

Tema I: Regionalt fokus og innsatsområder
--

Hovedspørsmål 1: I dine regioner/kommuner, hvilke risikofaktorer og innsatsområder har blitt prioritert i det oppsøkende arbeidet de siste årene?

Mulige oppfølgingsspørsmål:

- Er det spesielle grupper eller områder dere har rettet ekstra oppmerksomhet mot (f.eks. marginaliserte boligområder, minoritetsbarn, barnefattigdom)?
- Hvordan har urban–land og nord–sør (avstand, befolkningsstørrelse) påvirket prioriteringene?
- Har det vært endringer i fokus over tid? Hva har forårsaket dem?
- Hvordan har brukerperspektiver (fra nasjonale, regionale eller lokale retningslinjer, brukerrepresentasjon, erfaringskonsulenter) påvirket prioriteringene?

Tema II: Metoder og arbeidsmåter

Hovedspørsmål 2: Hvilke typer oppsøkende arbeid og metodiske tilnærminger benytter dere?

Mulige oppfølgingsspørsmål:

- Hvordan organiseres aktivitetene i felt (individuelle besøk, gruppetiltak, nettverksarbeid osv.)?
- Bruker dere spesifikke verktøy eller rammeverk (f.eks. strukturerte kartleggingsskjemaer, motivasjonsstyrt tilnærming, traumebevisst praksis)?
- Hvordan sikrer dere tverrfaglig samarbeid (skole, barnevern, fastlege, politi)?
- Erfaringer med digital oppsøkende kontakt vs. fysisk oppmøte?
- Hvordan sikrer dere brukermedvirkning?

Tema III: Begrunnelser og refleksjoner

Hovedspørsmål 3: Hvilke overordnede vurderinger og refleksjoner ligger bak de metodiske valgene dere har gjort?

Mulige oppfølgingsspørsmål/problemer:

- Hvilke kriterier veier tyngst når dere velger hvilke metoder eller målgrupper dere skal prioritere?
- Hvordan måler dere effekt (eller verdi?) og justerer praksis?
- Kan du gi ett eksempel på et valg dere har revurdert underveis, og hva som var grunnlaget for den endringen?

Tema IV: Lovende praksiser, behov og utfordringer

Hovedspørsmål 4: Kan du beskrive ett eller to eksempler på særlig lovende praksis i ditt område?

Oppfølgingsspørsmål:

- Hva gjør disse eksemplene effektive?
- Hvilke barrierer eller utfordringer har dere møtt når dere har prøvd å skalere eller tilpasse dem til andre kontekster?

Hovedspørsmål 5: Hvilke behov og utfordringer ser du for fremtidens oppsøkende tjenester for barn og unge i utsatte livssituasjoner?

Tema V: Innspill til litteraturgjennomgang

Hovedspørsmål 6: Vi planlegger en systematisk gjennomgang av internasjonal og nordisk litteratur. Har du forslag til nøkkelord, tema eller databaser som bør inkluderes i søkestrategien?

Mulige oppfølgingsspørsmål:

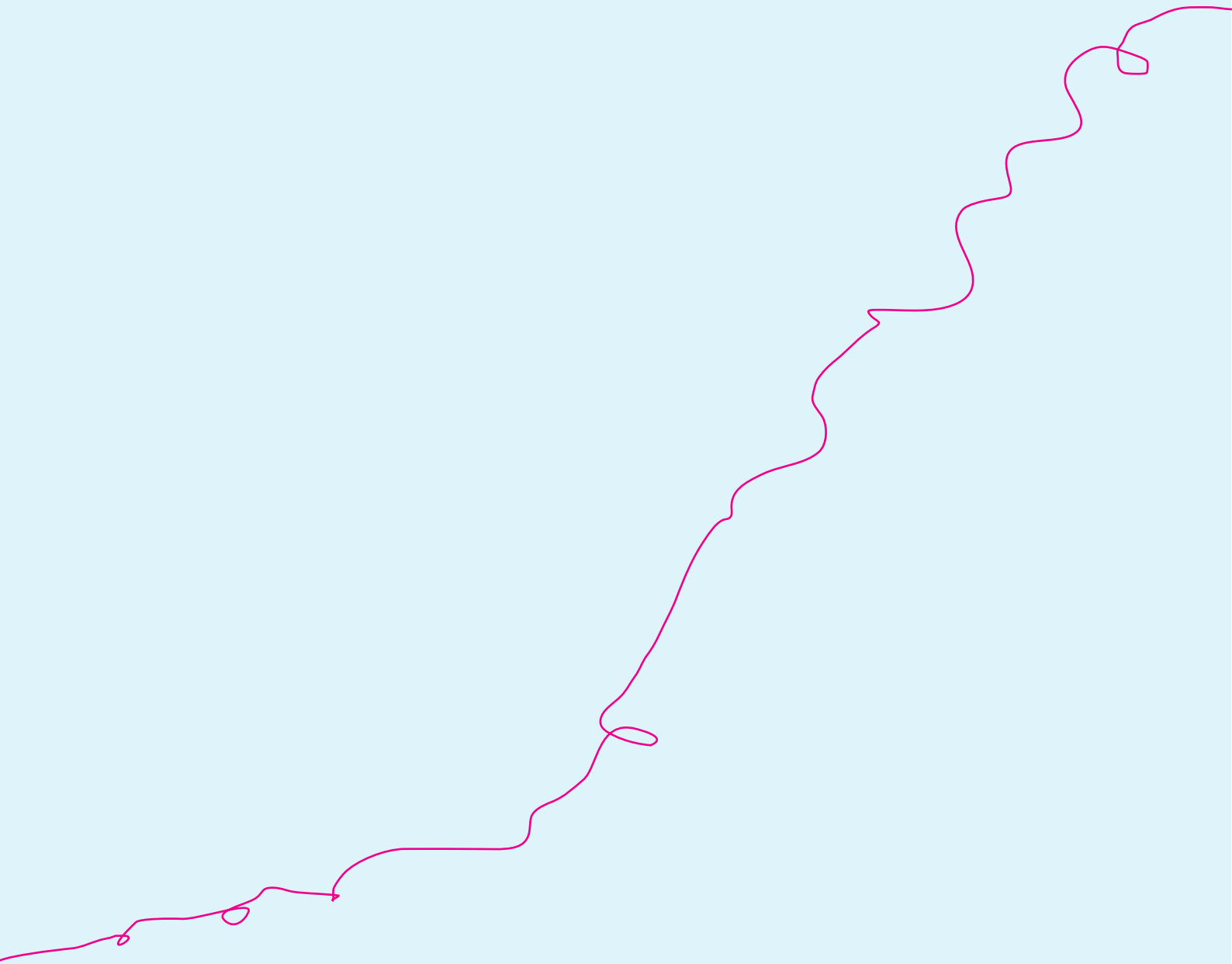
- Spesifikke norske eller nordiske publikasjonskanaler (rapporter, tidsskrifter, grå litteratur)?
- Relevante engelskspråklige søkeord (f.eks. “outreach social work”, “street-based interventions”, “youth at risk”)?
- Forslag til avgrensninger eller supplerende termer (f.eks. spesifikke risikofaktorer, metodologiske termer)?
- Tips til rapporter, artikler, eksempler vi kan bruke

Vedlegg 4. Inkluderte studier (3 neste sider)

Forfattere (Grå felt er = identifisert gjennom hånd søk)	År	Land	Titel	Type publisasjon
Abdel-Baki, A., Aubin, D., Morisseau-Guilhot, R., Lal, S., Dupont, M. E., Baucó, P., Shah, J. L., ...	2019	Canada	Improving mental health services for homeless youth in downtown Montreal, Canada: Partnership between a local network and ACCESS Esprits ouverts (Open Minds), a National Services Transformation Research Initiative	Fagfellevurdert artikkel
Ahmed, A., & Carpenter, S.	2017	Canada	The Ontario youth outreach worker program as racialized spatial praxis.	Fagfellevurdert artikkel
Almqvist, A-L., & Lassianntti, K.	2018	Sverige	Social Work Practices for Young People with Complex Needs: An Integrative Review	Fagfellevurdert artikkel
Andersson, B.	2010	Sverige	Erfarenheter av uppsökande arbete med vuxna och unga vuxna	Rapport
Andersson, B.	2013	Sverige	Finding ways to the hard to reach-considerations on the content and concept of outreach work	Fagfellevurdert artikkel
Andersson, B.	2018	Sverige	Fringe Work - Street-level Divergence in Swedish Youth Work i "The SAGE Handbook of Youth Work Practice"	Bokkapittel
Ask, K., & Lilleng, M.	2018	Norge	Unges sitt møte med Utekontakten i Bergen - et salutogent perspektiv på ungdom i risiko	Masteroppgave
Berezin, MCK., Rose, R.E., & Javdani, S.	2023	USA	EVIDENCE-BASED CRIMINAL JUSTICE PRACTICES: Current Status and Strategies for Successful Youth Outreach and Enrichment Programming i "Routeledge Handbook of Evidence-Based Criminal Justice Practices"	Bokkapittel
Berghelm, B.	2021	Norge	Accessing tacit knowledge: a street-level method	Fagfellevurdert artikkel
Bolin, Anette., Sorbring, Emma, & Nyman, Johanna.	2023	Sverige	Societätjänstens brottforebyggende arbeide ur ungas perspektiv	Rapport
Borrits, R. & Rasmussen, H-E.	2012	Danmark	Opsøgende gadeplansarbejde blandt unge: en håndbog om opsøgende socialt arbejde som metode	Fagbok
Carmona, J., Slesnick, N., Guo, X. M., Mumian, A., Brakenhoff, B.	2017	USA	Predictors of Outreach Meetings Among Substance Using Homeless Youth	Fagfellevurdert artikkel
Cecconi, A., Albanesi, C., Tomasetto, C.	2025	Italia	Promoting Youth-Led Change Through Street Soccer: Evaluation of a Participatory Sports-Based Programme for Socially Vulnerable Youth	Fagfellevurdert artikkel
Chabchoub, J., Khamme, E., & Johansen, H. R.	2024	Norge	Oppsøkende sosialarbeidere som brobyggere i møtet med unge i marginaliserte posisjoner	Fagfellevurdert artikkel
Chan, C.	2018	Kina	Analysing social networks for social work practice: A case study of the Facebook fan page of an online youth outreach project	Fagfellevurdert artikkel
Cheng, T.	2018	Australia	Recruitment through Rule Breaking: Establishing Social Ties with Gang Members	Fagfellevurdert artikkel
Cheung, C.K.	2017	Kina	Police and social work preventions of offending among at-risk youth in Shanghai	Fagfellevurdert artikkel
Chun, Roxco P. K., Chui, Y. H., Chan, Y. C., Cheng, Howard C. H.	2010	Kina	POLICE WORK WITH YOUTH-AT-RISK: WHAT CAN SOCIAL WORK CONTRIBUTE?	Fagfellevurdert artikkel
Crombach, C. M. W., Janssen, S. E. R., Daemen, M., Klaassen, R. M. C., van Ameisvoort, T., Leijde...	2025	Nederland	Everybody @ease - reaching Out To Vulnerable Subgroups of Young People with Mental Health Problems in the Netherlands: An Adaptation of the Standard @ease Working Method	Fagfellevurdert artikkel
Davidson, E.	2020	Storbritannia	SOCIAL JUSTICE OR SOCIAL CONTROL? AN ETHNOGRAPHIC STUDY OF DETACHED YOUTH WORK IN SCOTLAND	Fagfellevurdert artikkel
Davtadze, A., Meylakhis, P., Lakhov, A., King, E. J.	2020	Russland	Harm reduction via online platforms for people who use drugs in Russia: a qualitative analysis of web outreach work	Fagfellevurdert artikkel
Deuchar, R., Miller, J., Borchardt, L.	2017	Storbritannia	'I Trust Them More Than I Trust Myself': Detached Streetwork, Young People and the Building of Social Capital in Scottish Urban Communities i "Second International Handbook of Urban Education"	Bokkapittel
Dixon, C., Funston, L., Ryan, C., Wilhelm, K.	2011	Australia	Linking young homeless people to mental health services: An exploration of an outreach clinic at a supported youth accommodation service	Fagfellevurdert artikkel
Dowling, N.	2020	Storbritannia	Detached Youth Work: A critical analysis of theory and practice	Doktorgradsavhandling
Elgharabawy, H., Bove, C.	2025	Canada	Beyond the office: The role of clinical outreach services in counselling with Indigenous youth and families	Fagfellevurdert artikkel

Forfattere (Grå felt er = identifisert gjennom handsøk)	År	Land	Titel	Type publisasjon
Filges, T., Dalgard, N. T., Vinholt, B. C. A.	2022	Danmark	Outreach programs to improve life circumstances and prevent further adverse developmental trajectories of at-risk youth in OECD countries: A systematic review	Fagfellevurdert artikkel
Forniatu, R., Farrugia, A., Fraser, S., Hocking, S.	2023	Australia	Improving the effectiveness and inclusiveness of alcohol and other drug outreach models for young people: a literature review	Fagfellevurdert artikkel
Forkby, T., Turner, R.	2016	Sverige	Collaboration as usual? The Swedish approach to prevention and intervention with troublesome youth groups i "Gang Transitions and Transformations in an International Context"	Bokkapittel
Frataroli, S., Pollack, K. M., Jonsberg, K., Croteau, G., Rivera, J., Mendel, J. S.	2010	USA	Street workers, youth violence prevention, and peacemaking in Lowell, Massachusetts: lessons and voices from the community	Fagfellevurdert artikkel
Gebarski, B.	2021	Polen	Working with street children through capabilities cards	Fagfellevurdert artikkel
Gibson, K.E.	2011	USA	Street kids: Homeless youth, outreach, and policing New York's streets	Fagbok
Grymomperez, H & Roose, R	2022	Belgia	Towards a clearer understanding of the transformational potential of outreach work	Fagfellevurdert artikkel
Grymomperez, H., Roose, R., & Roets, G.	2017	Belgia	Outreach social work: from managing access to practices of accessibility	Fagfellevurdert artikkel
Haugstvedt, H. & Tuastad, S. E.	2023	Norge	"It Gets a Bit Messy": Norwegian Social Workers' Perspectives on Collaboration with Police and Security Service on Cases of Radicalisation and Violent Extremism	Fagfellevurdert artikkel
Haugstvedt, H. & Gunnarsdóttir, H.M.	2023	Norge	Tilpassing innenfor kliente rammer: Oppsøkende sosialarbeideres erfaring med og tilpassing av arbeidet under COVID-19 i Norge.	Fagfellevurdert artikkel
Hill, D. J., Laredo, E.	2019	Storbritannia	First and last and always: Streetwork as a methodology for radical community social work practice	Fagfellevurdert artikkel
Huhtajärvi, Pia.	2010	Finland	Professionellt UPPsøkende arbete i «Ungdomsarbete är nödvändigt - terroristisk underbyggnad, metodernas begränsningar och möjligheter»	Bokkapittel
Holger-Ambrose, B., Langmade, C., Edinburgh, L. D., Saewyc, E.	2013	USA	The Illusions and Juxtapositions of Commercial Sexual Exploitation among Youth: Identifying Effective Street-Outreach Strategies	Fagfellevurdert artikkel
Island, M.H., Pedersen, H., Sand, A., Strømfor, G.	2013	Norge	OPPSØKENDE ARBEID på skoler	Rapport
Jacobsen, C.S., Chabchoub, J. & Haugstvedt, H.	2024	Norge	Oppsøkende sosialt arbeid og relasjonsarbeid på ungdommers egen arena – avvisning, kontrollfunksjoner og makt	Fagfellevurdert artikkel
Kauppinen, E., Tormalainen, A., Laine, S.	2024	Finland	Encountering Young People in Detached Youth Work in Finland	Fagfellevurdert artikkel
Kindt, M.T., & Strand, A.H.	2020	Norge	Hele mennesker - delte tjenester Utenforskap blant unge i utsatte boområder	Rapport
Kirjavainen, H., Jalonen, H.	2023	Finland	"One's Social Skills Go to the Dogs": The Potential of Social Media to Elicit Information on Socially Withdrawn Youths in Finland	Fagfellevurdert artikkel
Kuvoane, M.D.	2015	Norge	Uteseksjonens oppsøkende arbeid i Oslo sentrum	Fagartikkel
Lee, C. L., Wong, J. S.	2025	Canada	Strengths, Barriers, and Recommendations for a Wraparound Gang Intervention Program Targeting High Risk Youth	Fagfellevurdert artikkel
Leets, C., Nielsen, A., Buchanan, M., Zirkly, A., Dredze, M., Miller, L., Wilcox, H. C., Gallo, C.	2025	USA	Outreach to Adolescents in Crisis on Social Media, Youthline's Safe Social Spaces, 2019 to 2024	Fagfellevurdert artikkel
Leung, Z. C. S., Wong, S. S. K., Lit, S. W., Chan, C., Cheung, F., Wong, P. L.	2017	Kina	Cyber youth work in Hong Kong: Specific and yet the same	Fagfellevurdert artikkel
Lid, S., Rosten, M.G., Dullum, J.V., Hyggen, C., & Andersen, P.L.	2022	Norge	Forebyggende tiltak mot ungdomskriminalitet i Oslo kommune Følgforskning og evaluering	Rapport
Lo, T. W., Tam, H. L.	2018	Kina	Working With Chinese Triad Youth Gangs: Correct Diagnosis and Strategic Intervention	Fagfellevurdert artikkel

Forfattere (Grå felt er = identifisert gjennom håndssøk)	År	Land	Titel	Type publisasjon
Lotko, M., Leikuma, L., Battle, M. G.	2014	Latvia	Comparative analysis of outreach work with street children in Latvia, Czech Republic and India	Fagfelleverdert artikkel
McCrea, K. T., Miller, K. M., Watson, H., Moore, A., Guthrie, D., Malazarte, N., Miller, E., Jenk...	2025	USA	Street-Based Social Work Praxis: An "Un-Manual" for Advancing Human Rights and Identifying Social Safety Net Failures With Youth of Color Experiencing Poverty	Fagfelleverdert artikkel
Moalin, M.I.H.	2021	Norge	En kvalitativ studie av utekontakters og miljøterapeuters samarbeider om forebygging av ungdomskriminalitet i Oslo	Masteroppgave
Morton, M. H., Kugley, S., Epstein, R., Farrell, A.	2020	USA	Interventions for youth homelessness: A systematic review of effectiveness studies	Fagfelleverdert artikkel
Mäkelä, K., Mertanen, K., & Bruunila, K.	2021	Finland	Outreach youth work and employability in the ethos of vulnerability	Fagfelleverdert artikkel
Oldeide, O., Fosse, E., Holsen, I.	2021	Norge	Local drug prevention strategies through the eyes of policy makers and outreach social workers in Norway	Fagfelleverdert artikkel
Oldeide, O., Fosse, E., Holsen, I.	2019	Norge	Collaboration for drug prevention: Is it possible in a "siloed" governmental structure?	Fagfelleverdert artikkel
Oldeide, O., Holsen, I., Fosse, E.	2020	Norge	Youth perspective on outreach service: A safety net for at-risk youth in a municipality	Fagfelleverdert artikkel
Perry, A.K.	2023	Danmark	"Empowering" Nuuk's gadgeteam gennem kapacitetsopbygning	Fagartikkel
Pollack, K. M., Frattaroli, S., Whitehill, J. M., Strother, K.	2011	USA	Youth Perspectives on Street Outreach Workers: Results from a Community-Based Survey	Fagfelleverdert artikkel
Rauwerdink-Willand, E.	2024	Nederland	Building bridges, breaking bricks. Impact of social street work on marginalized people's lives	Doktorgradsavhandling
Rauwerdink-Willand, E. van den Dries, L., Metz, J., Verhoeff, A. & Wolf, J.	2024	Nederland	Influence of street outreach work on the lives of marginalised people	Fagfelleverdert artikkel
Rosenberg, H., Ophir, Y., Billig, M.	2021	Israel	OMG, R U OK? [Formula presented] Therapeutic Relationships between Caregivers and Youth at Risk on Social Media	Fagfelleverdert artikkel
Saidanha, K., Parenteau, D.	2013	Canada	Well, if you can't smile you should go home! Experiences and reflective insights on providing outreach to young sex trade workers	Fagfelleverdert artikkel
Slesnick, N., Feng, X., Guo, X. M., Brakenhoff, B., Carmona, J., Murnan, A., Cash, S., McRee, A. L.	2016	USA	A Test of Outreach and Drop-in Linkage Versus Shelter Linkage for Connecting Homeless Youth to Services	Fagfelleverdert artikkel
Sulimani-Aidan, Y., Feldman, G.	2021	Israel	Merging micro and macro practice: The point of view of social workers working with at-risk young adults	Fagfelleverdert artikkel
Szeintuch, S.	2014	Israel	Street Work and Outreach: A Social Work Method?	Kommentar artikkel
Tam, H.L.	2012	Kina	A discourse and practice gap in working with youth-at-disadvantage in the outreach social work service in Hong Kong	Fagfelleverdert artikkel
Van Raendonck, L., Seedat-Khan, M.	2018	Sør-Afrika	A case study on a generalist service delivery model for street children in Durban, South Africa: Insights from the capability approach	Fagfelleverdert artikkel
Walker, S. C., Bishop, A. S., Catena, J., Haumann, E.	2019	USA	Deploying Street Outreach Workers to Reduce Failure to Appear in Juvenile Court for Youth of Color: A Randomized Study	Fagfelleverdert artikkel
Weare, C.	2021	USA	Housing Outcomes for Homeless Individuals in Street Outreach Compared to Shelter	Fagfelleverdert artikkel
Weich, Z., Duke, K., Hughes, K., Sondhi, A., Wright, S.	2025	Storbritannia	"Why don't we just build it in a square hole?": developing a multi-component drug outreach service for young people aged 16-25 in England	Fagfelleverdert artikkel
Whelan, M., & Steinkellner, H.	2018	Storbritannia	Critical Street Work: the politics of working (in) outside institutions I "The SAGE Handbook of Youth Work Practice"	Bokkapittel

KORUS

NTNU

WellFare – Nordisk forskningssenter
for livskvalitet og sosial bærekraft